

2011. évi CCIV. törvény  
a nemzeti felsőoktatásról  
2015.01.01  
2015.03.31  
20

**2011. évi CCIV. törvény  
a nemzeti felsőoktatásról**

Az Országgyűlés a nemzet iránt érzett felelőssége tudatában, az Alaptörvényben foglalt hitvallás szerint egyetértve a nemzet lelki és szellemi megújulásának szükségességével, bízva az egyetemi polgárrá váló fiatal nemzedékek elhivatottságában, továbbá azt a hitét kinyilvánítva, hogy gyermekeink és unokáink tehetségükkel, kitartásukkal s lelkierejükkel ismét felemelik Magyarországot, a nemzeti felsőoktatás szabályozására új törvényt alkot.

*ELSŐ RÉSZ*

*ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK*

*I. FEJEZET*

*ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK*

**1. A törvény célja, hatálya**

**1. § (1)** E törvény célja a felsőoktatás színvonalának emeléséhez, a versenyképes tudás átadásához és megszerzéséhez szükséges feltételrendszer megteremtése, az Alaptörvény X. cikk (3) bekezdése által meghatározott keretek között a nemzeti felsőoktatási intézményrendszer működésének biztosítása. A felsőoktatási intézmények gazdálkodásával kapcsolatos szabályokat törvény által szabott keretek között kormányrendelet határozza meg.

(2) E törvény hatálya kiterjed a felsőoktatás tevékenységében és irányításában részt vevő valamennyi személyre, szervezetre, valamint a magyar felsőoktatási intézményeknek a Magyarország területén kívül folytatott felsőoktatási tevékenységére.

**2. A felsőoktatás működésének alapelvei**

**2. § (1)** A felsőoktatási intézmény az e törvényben meghatározottak szerint – az oktatás, a tudományos kutatás, a művészeti alkotótévékenység mint alaptevékenység folytatására – létesített szervezet.

(2) A felsőoktatás rendszerének működtetése az állam, a felsőoktatási intézmény működtetése a fenntartó feladata.

(3) A felsőoktatási intézmény oktatási alaptevékenysége magában foglalja a felsőoktatási szakképzést, alapképzést, mesterképzést, a doktori képzést és a szakirányú továbbképzést. Az oktatási alaptevékenység körébe tartozó tevékenységet – ha e törvény eltérően nem rendelkezik – kizárólag felsőoktatási intézmény folytathat.

(4) A felsőoktatási intézmény párt vagy párthoz kötődő szervezet részére helyiségeit működési célra nem engedheti át.

(5) Az állam köteles biztosítani, hogy minden képzési területen legyen magyar nyelvű képzés. A felsőoktatási intézményben a képzés – részben vagy egészben – nem magyar nyelven is folyhat. A nemzetiséghez tartozó hallgató – az e törvényben meghatározottak szerint – anyanyelvén vagy magyar nyelven, illetőleg anyanyelvén és magyarul is folytathatja tanulmányait.

(6) A felsőoktatási intézmény jogszabályban előírt nyilvántartásokat köteles vezetni, és köteles szolgáltatni az országos statisztikai adatgyűjtési programban, valamint a felsőoktatási információs rendszerben meghatározott adatokat.

**3. § (1)** A felsőoktatás egymásra épülő, felsőfokú végzettségi szintet biztosító képzési ciklusai:

- a) az alapképzés,
- b) a mesterképzés,
- c) a doktori képzés.

(2) Az alap- és mesterképzést egymásra épülő ciklusokban, osztott képzésként, vagy jogszabályban meghatározott esetben osztatlan képzésként lehet megszervezni. A ciklusokra bontott, osztott és az osztatlan képzések szerkezetét a Kormány határozza meg.

(3) A felsőoktatás keretében – az (1) bekezdésben foglaltak mellett – felsőfokú végzettségi szintet nem biztosító képzésként

- a) felsőoktatási szakképzés,
  - b) szakirányú továbbképzés
- is szervezhető.

(4) A felsőoktatási intézmények az alapító okiratukban foglaltak alapján – a felnőttképzésről szóló törvény szerint – vehetnek részt a felnőttképzésben.

**4. § (1)** Felsőoktatási intézményt önállóan vagy más jogosulttal együttesen

- a) a magyar állam, országos nemzetiségi önkormányzat,
- b) az egyházi jogi személy (a továbbiakban: egyházi fenntartó),
- c) a Magyarország területén székhellyel rendelkező gazdasági társaság,
- d) a Magyarországon nyilvántartásba vett alapítvány, közalapítvány vagy vallási tevékenységet végző szervezet alapíthat.

(1a) Egyházi felsőoktatási intézmény az (1) bekezdés b) pontja szerinti fenntartó által fenntartott felsőoktatási intézmény. Magán felsőoktatási intézmény az (1) bekezdés c) és d) pontja szerinti fenntartó által fenntartott felsőoktatási intézmény.

(2) Az alapítói jogok gyakorlásának joga az e törvényben meghatározottak szerint átruházható. Az, aki az alapítói jogot gyakorolja, ellátja a felsőoktatási intézmény fenntartásával kapcsolatos feladatokat (a továbbiakban: fenntartó).

(3) Költségvetési szervként működik a felsőoktatási intézmény, ha az (1) bekezdés a) pontjában meghatározottak tartják fenn. Az (1) bekezdés a) pontjában felsoroltak közösen, illetve az (1) bekezdés b–d) pontjában meghatározottak közösen is gyakorolhatják a fenntartói jogokat.

(4) Az állam nevében a fenntartói jogokat – ha törvény másként nem rendelkezik – az oktatásért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter) gyakorolja.

**5. § (1)** A felsőoktatási intézmény jogi személy.

(2) A munka törvénykönyvét, valamint – az állami felsőoktatási intézmény tekintetében – a közalkalmazottak jogállásáról szóló törvényt e törvényben meghatározott eltérésekkel kell alkalmazni.

(3) A felsőoktatási intézmény e törvény szerinti átalakulása – egyesülése, kiválása, beolvadása – nem tartozik a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló törvény szerinti piaci magatartás körébe.

*MÁSODIK RÉSZ*

*A FELSŐOKTATÁSI INTÉZMÉNYEK MŰKÖDÉSE*

*II. FEJEZET*

*A FELSŐOKTATÁSI INTÉZMÉNY LÉTESÍTÉSE*

### 3. Az állami elismerés

**6. §** (1) Felsőoktatási intézményként olyan szervezet hozható létre, illetve működhet, amelyet az e törvényben meghatározott felsőoktatási feladatok ellátására létesítettek és az Országgyűléstől megkapta az állami elismerést.

(2) Állami elismerést az a felsőoktatási intézmény kaphat, amelyik rendelkezik a feladatai ellátásához szükséges feltételekkel, és az a–d) pontok szerint választható képzési szerkezetben, legalább két képzési, illetve tudományterületen legalább négy szakon

- a) alapképzést,
- b) alap- és mesterképzést,
- c) alap-, valamint mester- és doktori képzést,
- d) mester- és doktori képzést jogosult folytatni.

(3) A felsőoktatási intézmény akkor rendelkezik a feladatai ellátásához szükséges feltételekkel, ha – az alapító okiratában meghatározott feladatai figyelembevételével – a folyamatos működéséhez szükséges személyi, szervezeti feltételek, tárgyi és pénzügyi eszközök, valamint az intézményi dokumentumok rendelkezésére állnak.

(4) A felsőoktatási intézmény állami elismeréssel jön létre.

(5) A felsőoktatási intézmény a működését akkor kezdheti meg, ha

- a) a fenntartó kérelmére a felsőoktatási intézmények nyilvántartását vezető szervtől (a továbbiakban: oktatási hivatal) megkapta a működési engedélyt, nyilvántartásba vették és
- b) az Országgyűlés döntött az állami elismeréséről.

### 4. A működési engedély

**7. §** (1) A felsőoktatási intézménynek rendelkeznie kell állandó székhellyel, továbbá állandó oktatói, kutatói karral.

(2) Az állandó székhely a felsőoktatási alaptevékenység gyakorlásának, valamint a központi ügyintézésnek a helye, feltéve, hogy legalább nyolc évig – a Kormány által meghatározottak szerint – a felsőoktatási intézmény feladatainak ellátásához rendelkezésre áll.

(3) Az állandó oktatói, kutatói karra vonatkozó feltétel akkor teljesül, ha a felsőoktatási intézmény az alaptevékenységének ellátásához szükséges oktatók és kutatók legalább hatvan százalékát munkaviszony, vagy közalkalmazotti jogviszony keretében foglalkoztatja.

**8. §** (1) A fenntartó – a működési engedély kiadásának előfeltételeként – igazolja, hogy a felsőoktatási intézmény működéséhez szükséges valamennyi feltétel rendelkezésre áll vagy az oktatás és kutatás igényeivel összhangban fokozatosan megteremthető.

(2) Az oktatási hivatal a működési engedélyt azzal a feltétellel adja ki, hogy az engedélyben foglalt, az oktatással és a tudományos kutatással kapcsolatos tevékenység megkezdésére az Országgyűlés állami elismerés megadásáról szóló döntése után, az állami elismerésről szóló törvénymódosítás hatálybalépését követően kerülhet sor. Az oktatási hivatal a működési engedélyt legalább ötévente köteles felülvizsgálni.

(3) E törvény 1. melléklete tartalmazza azokat a felsőoktatási intézményeket, amelyek állami elismeréssel rendelkeznek.

(4) A felsőoktatási intézmény alapító okiratát és annak módosítását a fenntartó fogadja el. Az alapító okirat és a működési engedély minimális adattartalmát a 2. melléklet határozza meg.

(5) A felsőoktatási intézmény – az alapító okiratában meghatározottak szerinti feladatainak ellátásához – intézményt, szervezeti egységet hozhat létre és tarthat fenn.

(6) A felsőoktatási képzésben részt vevő hallgatók elhelyezését szolgáló szervezet (kollégium, diákotthon) – felsőoktatási intézményhez szervezetenként nem tartozó intézmény esetén felsőoktatási intézménnyel kötött megállapodás alapján – elláthatja a felsőfokú tanulmányok megkezdését elősegítő felkészítés feladatait, részt vehet a felsőfokú képzésben is, és szakkollégiumként is működhet.

(7) A hallgatók lakhatási feltételeinek biztosításához felsőoktatási intézmény részeként kollégium működtethető, illetve a felsőoktatási intézményhez szervezetenként nem tartozó intézményként diákotthon hozható létre. A diákotthon – az alapítótól függően költségvetési szervként vagy nem költségvetési szervként működő – jogi személy.

(8) Diákotthon alapítója egyházi vagy magán felsőoktatási intézmény lehet, valamint az, aki felsőoktatási intézményt alapíthat.

**9. §** (1) A felsőoktatási intézmény egyetem vagy főiskola lehet.

(2) Az „egyetem” vagy „főiskola” elnevezés, valamint ezek idegen nyelvű megfelelői használatára csak az e törvény 1. melléklete szerinti – továbbá az e törvény alapján a Magyarország területén működő külföldi – felsőoktatási intézmény jogosult.

(3) Egyetem az a felsőoktatási intézmény, amelyik

- a) legalább két képzési területen jogosult mesterképzésre, valamint legalább két tudományterületen doktori képzésre és doktori fokozat odaítélésére;
- b) munkaviszony, illetve közalkalmazotti jogviszony keretében foglalkoztatott oktatóinak, kutatóinak legalább ötven százaléka tudományos fokozattal rendelkezik;
- c) legalább három egyetemi karral rendelkezik;
- d) tudományos diákköröket működtet;
- e) az általa indított szakok egy részén képzéseit képes idegen nyelven folytatni.

(4) A főiskola kari struktúrában is működtethető, munkaviszony, illetve közalkalmazotti jogviszony keretében foglalkoztatott oktatóinak, kutatóinak legalább harmada tudományos fokozattal rendelkezik. A főiskola tudományos diákköröket működtethet.

(5)

(6) Az egyetem és a főiskola felsőfokú végzettségi szintet nem biztosító képzést – felsőoktatási szakképzést, szakirányú továbbképzést – is folytathat.

(7) Ha a felsőoktatási intézmény hivatalos neve megváltozik, az erről szóló bejelentést az oktatási hivatal tudomásul veszi, és kezdeményezi a miniszter útján e törvény 1. mellékletének módosítását.

**10. §** (1) A miniszter nemzetstratégiai célok megvalósítása érdekében, – kormányrendeletben meghatározottak szerint – felsőoktatási intézményt kiemelt felsőoktatási intézménnyé minősíthet.

(2) A kiemelkedő színvonalú képzést nyújtó, a tudományos életben elismert egyetem, vagy egyetemi kar – a Kormány által meghatározott feltételekkel – „kutató” minősítést kaphat.

(3) A több képzési területen képzést folytató, magas színvonalú gyakorlatorientált képzést folytató, az alkalmazott tudományok területén nemzetközileg elismert, valamint a képzés terén széles körű nemzetközi együttműködést folytató főiskola – a Kormány által meghatározott feltételekkel – „alkalmazott tudományok főiskolája” minősítést kaphat.

(4) A miniszter az (1)–(3) bekezdésben meghatározott szervezetek, szervezeti egységek működését – a Kormány rendeletében meghatározottak alapján – támogatásban részesítheti.

### III. FEJEZET

#### A FELSŐOKTATÁSI INTÉZMÉNY MŰKÖDÉSÉNEK ALAPELVEI

#### 5. Alapvető működési szabályok

**11. §** (1) A felsőoktatási intézmény

- a) meghatározza a működésére és szervezésére vonatkozó azon rendelkezéseket (a továbbiakban: szervezeti és működési szabályzat), amelyeket jogszabály

nem zár ki vagy amelyről jogszabály felhatalmazása alapján más szabályzatban nem kell rendelkezni,

- b) egy – a honlapján akadálymentes módon nyilvánosságra hozott – szervezeti és működési szabályzatot fogadhat el, amelynek részeit a 2. melléklet sorolja fel,
  - c) tájékoztató és tanácsadó rendszerével segíti a – különös figyelemmel a fogyatékkal élő – hallgató beilleszkedését és előrehaladását a felsőfokú tanulmányok idején, illetve a tanulmányok alatt és befejezését követően segítséget nyújt a karriertervezésben,
  - d) ellátja a tehetség gondozással és a tudomány társadalmi elismertségének növelésével kapcsolatos feladatokat,
  - e) lehetőséget biztosít arra, hogy az előadások rendjét – egyenlő esélyű hozzáférés biztosításával – megismerhessék és – a szervezeti és működési szabályzat által meghatározott keretek között – látogathassák azok is, akik nem állnak hallgatói jogviszonyban,
  - f) az e törvényben foglaltak szerint meghatározza és közlésezi a hallgatói jogviszony létesítésének követelményeit (a továbbiakban: felvételi követelmények),
  - g) működése során biztosítja, hogy feladatainak végrehajtásában közreműködők a hallgatókkal, az oktatókkal és a felsőoktatásban dolgozókkal kapcsolatos döntéseik meghozatala során az egyenlő bánásmód és az egyenlő esélyű hozzáférés követelményét megtartsák.
- (2) A felsőoktatási intézménynek az alaptevékenységéhez igazodóan biztosítania kell egészségfejlesztést is beleértve a rendszeres testmozgás és sporttevékenység megszervezését, a könyvtári szolgáltatást, a tudásalapú gazdasághoz kapcsolódó pénzügyi- és vállalkozói-, az anyanyelvi, szaknyelvi ismeretek fejlesztését, lehetőséget kell teremtenie az idegen nyelvi szaknyelvi ismeretek fejlesztésére.

## 6. A felsőoktatási intézmény felépítése

**12. § (1)** A felsőoktatási intézmény vezető testülete a szenátus. A szenátus elnöke a rektor.

(2) A szenátust illetik meg a felsőoktatási intézmény Alaptörvényben rögzített jogosultságai.

(3) A szenátus

- a) határozza meg a felsőoktatási intézmény képzési és kutatási feladatait, és ellenőrzi azok végrehajtását;
- b) állapítja meg saját működésének rendjét;
- c) fogadja el – középtávra, legalább négyéves időszakra, évenkénti bontásban meghatározva a végrehajtás feladatait – az intézményfejlesztési tervet, illetve annak részeként a kutatási-fejlesztési innovációs stratégiát;
- d) javaslatot tesz a rektori pályázati felhívás tartalmára, elbírálja a rektori pályázatokat és megválasztja a rektorjelöltet, továbbá értékeli a rektor vezetői tevékenységét;
- e) fogadja el az intézmény
  - ea) képzési programját,
  - eb) szervezeti és működési szabályzatát, doktori szabályzatát,
  - ec) a minőség és teljesítmény alapján differenciáló jövedelemelosztás elveit,
  - ed) a fenntartó által meghatározott keretek között költségvetését,
  - ee) a számviteli rendelkezések alapján elkészített éves beszámolóját;
- f) határozza meg az intézményben
  - fa) a hallgatói tanácsadás rendszerét,
  - fb) az oktatói munka hallgatói véleményezési rendszerét;
- g) a fenntartó egyetértésével dönt
- ga) fejlesztés indításáról,
- gb) az intézmény vagyongazdálkodási tervéről,
- gc) gazdálkodó szervezet alapításáról, gazdálkodó szervezetben részesedés szerzéséről;
- h) a szenátus dönt továbbá
  - ha) a tudományos tanács létrehozásáról, tagjainak és elnökének megválasztásáról,
  - hc) az oktatói, kutatói és vezetői pályázatok rangsorolásáról, címek, kitüntetések adományozásáról,
  - hd) a doktori iskola létesítéséről, megszüntetéséről és a doktori képzés indításáról,
  - he) köztársasági ösztöndíj adományozásának kezdeményezéséről,
  - hf) képzés indításának, illetve megszüntetésének kezdeményezéséről.

(4) Az intézményfejlesztési tervben kell meghatározni a fejlesztéssel, a fenntartó által a felsőoktatási intézmény rendelkezésére bocsátott vagyon hasznosításával, megóvásával, elidegenítésével kapcsolatos elképzeléseket, a várható bevételeket és kiadásokat.

(5) Ha a szenátus által létrehozott bizottság, illetve tanács hallgatókat érintő ügyekben is eljár, biztosítani kell, hogy a bizottság munkájában részt vehessenek a hallgatók képviselői is a kreditárviteli bizottság kivételével. A szenátus a hallgatók tanulmányi, vizsga- és szociális ügyeinek intézésére állandó bizottságot hoz létre. A hallgatókat érintő ügyekben eljáró bizottságban biztosítani kell a hallgatók részvételét, azzal a megkötéssel, hogy a tanulmányi, vizsga és szociális ügyek intézésére létrehozott állandó bizottságban a hallgatók által delegált tagok száma nem lehet kevesebb mint a bizottság tagjainak huszonöt százaléka.

(6) A szenátus tagja – a hallgatói és a doktorandusz önkormányzat képviselői kivételével – az lehet, aki a felsőoktatási intézményben munkaviszony, illetve közalkalmazotti jogviszony keretében oktatói, kutatói vagy egyéb munkakört tölt be.

(7) Az állami felsőoktatási intézményben a szenátus tagjai – a rektor, kancellár kivételével – választás útján nyerik el megbízatásukat. A szenátus működésével kapcsolatos minden kérdést a felsőoktatási intézmény szervezeti és működési szabályzatában kell meghatározni, a következők figyelembevételével:

- a) a szenátus létszáma nem lehet kevesebb kilenc főnél, továbbá az oktatók és kutatók által választott tagoknak – az elnökkel együtt – a testület tagjainak többségét kell alkotniuk, a karok, a vezetői megbízással nem rendelkező oktatók képviselőtét biztosítani kell,
  - b) a hallgatói önkormányzat a 60. § (1) bekezdés b) pontjában meghatározott feltételek szerint a szenátus létszáma legalább húsz, legfeljebb huszonöt százalékának megfelelő számban delegál képviselőt,
  - c) a doktorandusz önkormányzat egy fő képviselőt jogosult delegálni,
  - d) az egyéb munkakörben foglalkoztatott tagok, a reprezentatív szakszervezetek képviselőinek létszáma nem lehet több, mint a szenátus létszámának öt-öt százaléka, de legalább egy-egy fő,
  - e) a szenátus tagjainak megbízatása négy év, a hallgatói és a doktorandusz önkormányzat képviselője esetében legalább egy és legfeljebb három év lehet,
  - f) a szenátus ülései az intézmény alkalmazottai, hallgatói számára nyilvánosak,
  - g) a szenátus ülése akkor határozatképes, ha tagjainak legalább hatvan százaléka jelen van, döntéseit – ha törvény vagy a szervezeti és működési szabályzat magasabb szavazati arányt nem ír elő – jelen lévő tagjai többségének egyhangú szavazatával hozza,
  - h) a szenátus jelen lévő tagjai több mint ötven százalékának kérésére zárt ülést, titkos szavazást kell tartani,
  - i) a szenátus üléseiről jegyzőkönyvet kell készíteni, a szenátus döntéseit határozatba kell foglalni, és a szervezeti és működési szabályzatban meghatározottak szerint nyilvánosságra kell hozni,
  - j) a szenátus üléséről az ülés időpontja, a napirend megküldésével előzetesen a fenntartó képviselőjét tájékoztatni kell, a fenntartó képviselője az ülésen tanácskozási joggal részt vehet.
- (8) Nem ruházhatók át a (3) bekezdés a–g) és hb) valamint hd), hf) pontjában meghatározott jogkörök

**13. § (1)** A felsőoktatási intézmény első számú felelős vezetője és képviselője a rektor, aki eljár és dönt mindazokban az ügyekben, amelyeket jogszabály, a

szervezeti és működési szabályzat, a kollektív szerződés nem utal más személy vagy testület hatáskörébe. A 13/A. § (2) bekezdés a)–f) pontjában meghatározott feladatai tekintetében a kancellár a felsőoktatási intézmény vezetőjeként jár el. Az állami felsőoktatási intézmény rektora a kancellár döntésével vagy intézkedésével szemben, illetve intézkedésének elmulasztása esetén a fenntartóhoz intézett kifogással élhet.

(2) Állami felsőoktatási intézményben a rektor a felsőoktatási intézmény alaptevékenységnek megfelelő működéséért felelős, ennek keretében gyakorolja az oktatói, kutatói, illetve tanári munkakörben foglalkoztatottak felett a munkáltatói jogokat, valamint a 25. § (3) bekezdése szerinti megbízási jogviszonnyal kapcsolatos, a megbízót megillető jogosultságokat. Az oktatói, kutatói, illetve tanári munkakörben foglalkoztatottak, a megbízási jogviszonyban állók tekintetében illetmény, illetve egyéb jogviszonyra tekintettel történő juttatás megállapítására a rektor a kancellár egyetértésével jogosult.

(3) A rektor az (1) és (2) bekezdésben meghatározott jogkörét esetenként vagy az ügyek meghatározott körében helyettesére vagy az intézmény más, magasabb vezető vagy vezető beosztású alkalmazottjára átruházhatja. Az átruházott hatáskör gyakorlója a hatáskört nem adhatja tovább.

(4) A gazdasági vezető, állami felsőoktatási intézményben a kancellár felelős a gazdálkodási intézkedések és javaslatok előkészítéséért.

(5) Rektori megbízást az kaphat, aki felsőoktatási intézményben szerzett vezetési, szervezési ismeretekkel, gyakorlattal és legalább egy „C” típusú középfokú államilag elismert, – középfokú (B2 szintű) általános nyelvi, komplex – vagy azzal egyenértékű nyelvvizsgával rendelkezik, továbbá a felsőoktatási intézménnyel teljes munkaidőre szóló munkaviszonyban vagy közalkalmazotti jogviszonyban áll, illetve akivel ilyen jogviszonyt létesítenek. A rektori megbízáshoz egyetem esetén egyetemi tanári, főiskola esetén egyetemi tanári, főiskolai tanári, egyetemi docensi, tudományos tanácsadói vagy kutatóprofesszori munkakörben történő alkalmazás szükséges.

(6) A szenátus tagjai kétharmadának igenlő szavazatával kezdeményezheti a rektor visszahívását.

**13/A. §** (1) Állami felsőoktatási intézményben az intézmény működtetését a kancellár végzi.

(2) A kancellár

a) felel a felsőoktatási intézmény gazdasági, pénzügyi, kontrolling, számviteli, munkaügyi, jogi, igazgatási, informatikai tevékenységéért, az intézmény vagyongazdálkodásáért, ideértve a műszaki, létesítményhasznosítási, üzemeltetési, logisztikai, szolgáltatási, beszerzési és közbeszerzési ügyeket is, irányítja e területen a működést,

b) felel a szükséges gazdálkodási, valamint az a) pontban meghatározott területeken szükséges intézkedések és javaslatok előkészítéséért, ennek keretében egyetértési jogot gyakorol a 12. § (1) bekezdés, valamint 13. § (1) bekezdés szerinti jogosultnak az intézmény gazdálkodását, szervezetét, működését érintő gazdasági következménnyel járó döntései és intézkedései tekintetében, az egyetértés e döntések érvényességének, illetve hatálybalépésének feltétele,

c) a felsőoktatási intézmény rendelkezésére álló források felhasználásával gondoskodik annak feltételeiről, hogy a felsőoktatási intézmény gazdálkodása az alapfeladatok ellátását biztosítsa,

d) gyakorolja az intézmények részvételével működő gazdasági társaságokban és gazdálkodó szervezetekben a tulajdonosi jogokat,

e) a 13. § (2) bekezdésében meghatározott kivétellel munkáltatói jogot gyakorol a felsőoktatási intézményben foglalkoztatott alkalmazottak felett, gondoskodik a jogszabályoknak megfelelő pénzügyi-szakmai kompetencia biztosításáról,

f) gondoskodik a gazdasági vezetői feladatok ellátásáról, megbízza a gazdasági vezetőt, visszavonja a gazdasági vezető megbízását,

g) feladatai ellátása során a rektor tekintetében fennálló együttműködési kötelezettségének köteles eleget tenni.

(3) Kancellári megbízást az kaphat, illetve a kancellári megbízás azzal tartható fenn, aki

a) felsőoktatási intézményben, gazdasági társaságban, a központi vagy területi közigazgatásban szerzett hároméves vezetői gyakorlattal, és

b) felsőfokú végzettséggel

rendelkezik.

(4) A kancellár a felsőoktatási intézménnyel áll közalkalmazotti jogviszonyban, felette a munkáltatói jogokat a miniszter gyakorolja.

(5) A kancellár a (2) bekezdés b), d) és e) pontjában meghatározott jogkörét esetenként vagy az ügyek meghatározott körében az intézmény vezető beosztású alkalmazottjára átruházhatja. A kancellár a (2) bekezdés e) pontjában meghatározott hatáskör átruházása során biztosítja a felsőoktatási intézmény magasabb vezetője számára a vezetői feladatok ellátásához szükséges hatáskörök gyakorlását. Az átruházott hatáskör gyakorlója a hatáskört nem adhatja tovább.

**14. §** (1) A felsőoktatási intézményben informatikai, szociális, sport, könyvtári, levéltári, múzeumi, egészségügyi szolgáltató – kormányrendeletben meghatározottak szerint kollégiumi – és egyéb – így különösen tanműhely, tanszálloda, tangazdaság, művészeti gyakorlóhely, botanikus kert, valamint termelő feladatot ellátó – szervezeti egység hozható létre. Egy szak képzéséért több telephely esetén is csak egy oktatási szervezeti egység lehet a felelős. A felelős megnevezését a képzési program tartalmazza.

(2) A felsőoktatási intézmény könyvtára, könyvtári rendszere szakirodalmi, információs, oktatási és kutatási feladatokat ellátó nyilvános tudományos közgyűjtemény, amely muzeális intézményi, levéltári funkciót is elláthat. Az állami egyetemi könyvtárak biztosítják a hagyományos és virtuális tanulási környezetet, a tananyagok és a szakirodalom elérhetőségét, tudánymetriai szolgáltatásokat nyújtanak, ellátják az intézmény tartalomgazdai feladatait, továbbá a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról, és a közművelődésről szóló törvényben meghatározott nyilvános könyvtári, valamint szak- és felsőoktatási könyvtári feladatokat. Az egyetemi könyvtárak az országos Dokumentum-ellátási Rendszerből – jogszabályban meghatározottak szerint – támogatást kapnak.

(3) A felsőoktatási intézmény nem oktatási szervezeti egységei intézményi központtá szervezhetők. Az állami felsőoktatási intézmény által fenntartott köznevelési intézmény jogi személyiséggel rendelkező szervezeti egység, amely a Kormány által a miniszter köznevelési feladatkörébe tartozó egyes feladatoknak ellátására kijelölt szervnél – a köznevelési intézmény szakmai alapidokumentumának a fenntartó általi benyújtásából – az oktatási hivatalt nyilvántartásába való bejegyzéssel jön létre és a nyilvántartásból való törléssel szüntethető meg. Az állami felsőoktatási intézmény által fenntartott köznevelési intézmény vezetőjének a munkáltatója a rektor, a köznevelési intézmény további alkalmazottjai tekintetében – a bérgazdálkodást érintő, a kancellár egyetértésével hozott döntések kivételével – a köznevelési intézmény vezetője gyakorolja a munkáltatói jogokat.

(3a) Az állami felsőoktatási intézmény által fenntartott köznevelési intézmény tekintetében a 4. § (4) bekezdése szerinti jogosult a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Nkt.) szerint dönt a köznevelési intézmény létesítéséről, nevének megállapításáról, átszervezéséről, megszüntetéséről, tevékenységi körének módosításáról.

(4) A felsőoktatási intézményben – szervezeti és működési szabályzatában meghatározottak szerint – gazdasági tanács működtethető.

#### IV. FEJEZET

#### A FELSŐOKTATÁSBAN FOLYÓ KÉPZÉS RENDSZERE

#### 7. A felsőfokú végzettségi szint és a szakképzettség

**15. §** (1) A felsőoktatási intézményben a képzés képzési program alapján folyik. A képzési program részeként a tantervet felsőoktatási szakképzésben, alap- és mesterképzésben a miniszter által kiadott képzési és kimeneti követelmények alapján, szakirányú továbbképzésben szabadon készíti el a felsőoktatási intézmény. A tanterveket ötévente felül kell vizsgálni. Új vagy módosított tanulmányi és vizsgakövetelmények bevezetésére felmenő rendszerben kerülhet sor.

(2) Felsőoktatási szakképzésben felsőfokú szakképzettség szerezhető, amelyet oklevél tanúsít. A felsőoktatási szakképzésre tekintettel kiállított oklevél önálló végzettségi szintet nem tanúsít. A felsőoktatási szakképzésben legalább százhusz kreditet kell, és legfeljebb százötven kreditet lehet megszerezni. A képzési és kimeneti követelmény tartalmazza a felsőoktatási szakképzés képzési területi besorolását, valamint a felsőoktatási szakképzésben szerzett krediteknek az azonos képzési területhez tartozó alapképzési szakokba való beszámítását. A beszámítható kreditek száma legalább harminc, legfeljebb kilencven lehet. A képzési idő legalább négy félév, kivéve, ha az európai uniós jog valamely képzés tekintetében ennél hosszabb időt állapít meg.

(3) Az alapképzésben alapfokozat (baccalaureus, bachelor) és szakképzettség szerezhető. Az alapfokozat az első felsőfokú végzettségi szint, amely feljogosít a mesterképzés megkezdésére. A képzési és kimeneti követelmények határozzák meg, hogy milyen szakképzettséget lehet szerezni az alapképzésben. A gyakorlatilagényes alapképzési szakokban legalább a 85. § (3) bekezdésében meghatározott időtartamú szakmai gyakorlatot (a továbbiakban: szakmai

gyakorlat) kell szervezni. A szakmai gyakorlat teljesítése feltétele a záróvizsgára bocsátásnak. Az alapképzésben legalább száznyolcvan kreditet – szakmai gyakorlat esetén legalább kétszázötven kreditet – kell és legfeljebb kétszáznegyven kreditet lehet teljesíteni. A képzési idő legalább hat, legfeljebb nyolc félév.

(4) A mesterképzésben mesterfokozat (magister, master) és szakképzettség szerezhető. A mesterfokozat a második felsőfokú végzettségi szint. A mesterképzés képzési és kimeneti követelményei határozzák meg, hogy milyen szakképzettség szerezhető a mesterképzésben. A mesterképzésben – figyelembe véve az (5) bekezdésben meghatározottakat – legalább hatvan kreditet kell és legfeljebb százötven kreditet lehet megszerezni. A képzési idő legalább két, legfeljebb négy félév. A mesterfokozatot eredményező képzésre épülő mesterképzésben hatvan kreditet lehet szerezni, a képzési idő két félév.

(5) Az osztatlan képzésben legalább háromszáz kreditet kell és legfeljebb háromszázhatvan kreditet lehet megszerezni. A képzési idő legalább tíz és legfeljebb tizenkét félév.

(6) A szakirányú továbbképzésben – az alap- vagy a mesterfokozatot követően további – szakirányú szakképzettség szerezhető. A szakirányú továbbképzésben legalább hatvan kreditet kell és legfeljebb százötven kreditet lehet megszerezni. A képzési idő legalább két, legfeljebb négy félév.

**16. §** (1) A képzési program része a doktori képzés, amely a mesterfokozat megszerzését követő képzésben a doktori fokozat megszerzésére készít fel. Doktori képzésben legalább száznyolcvan kreditet kell szerezni. A képzési idő hat félév. A doktori képzés egységes, harminchat hónapos képzési időből áll, amely felosztható beszámoltatási szakaszokra.

(2) Doktori képzésre az a felsőoktatási intézmény szerezhet jogosultságot, amelyben mesterképzés folyik az adott tudományterületen.

(3) A felsőoktatási intézmény doktori képzésre és doktori fokozat odaítélésére azon a tudományterületen, azon belül tudományágban vagy művészeti ágban szerezhet jogosultságot, amelyre a működési engedélye kiterjed. A művészetek területén a tudományos fokozatszerzésre felkészítő PhD-képzésre, illetve a „Doctor of Liberal Arts” művészeti fokozatszerzésre felkészítő DLA-képzésre (a továbbiakban: doktori képzés) és fokozatadásra lehet jogosultságot szerezni.

(4) A doktori képzésben szerezhető oklevél által tanúsított tudományos fokozat a „Doctor of Philosophy” (rövidítve: PhD), a művészeti képzésben a „Doctor of Liberal Arts” (rövidítve: DLA). Az oklevelet a rektor és a doktori tanács elnöke írja alá.

(5) A doktori képzés szervezése és a doktori fokozat odaítélése (a továbbiakban: doktori eljárás) a felsőoktatási intézmény doktori tanácsának joga. Az intézmény doktori tanácsa tudományterületenként – ezen belül a felsőoktatási intézmény doktori szabályzatában meghatározott tudomány-, illetve művészeti ágakban – tudomány-, illetve művészeti ági doktori tanácsot hozhat létre. A doktori tanács valamennyi tagjának – a doktorandusz képviselők kivételével – tudományos fokozattal kell rendelkeznie.

## 8. A képzés megszervezésének módjai

**17. §** (1) A felsőoktatásban a képzés, a képzési és kimeneti követelményekben foglaltak szerint, megszervezhető teljes idejű képzésként, részdíós képzésként, továbbá távoktatásként. A teljes idejű képzés félévenként legalább háromszáz tanórából áll.

(2) A teljes idejű képzést a nappali képzés munkarendje szerint heti öt nappal álló tanítási hét keretében, a munkanapokon kell megszervezni. A teljes idejű képzés duális képzésként is megszervezhető. E rendelkezésektől a felsőoktatási intézmény hallgatói önkormányzatának egyetértésével el lehet térni.

(3) A részdíós képzés lehet esti vagy levelező képzés munkarendje szerint szervezett képzés. A részdíós képzés időtartama – kivéve a szakirányú továbbképzést – a teljes idejű képzés tanóráinak legalább harminc, legfeljebb ötven százaléka lehet. A szakirányú továbbképzés időtartama a teljes idejű képzés tanóráinak legalább húsz, legfeljebb ötven százaléka lehet.

## V. FEJEZET

### ADATKEZELÉS A FELSŐOKTATÁSI INTÉZMÉNYEKBE, A FELSŐOKTATÁS INFORMÁCIÓS RENDSZERE

## 9. Az adatkezelés célja

**18. §** (1) A felsőoktatási intézmény

- a) az intézmény rendeltetészerű működéséhez,
- b) a jelentkezők és a hallgatók jogainak gyakorlásához és kötelezettségeinek teljesítéséhez,
- c) a képzés, kutatás megszervezéséhez,
- d) a munkáltatói jogok gyakorlásához, illetve az oktatók, kutatók, dolgozók jogainak gyakorlásához és kötelezettségeik teljesítéséhez,
- e) a jogszabályokban meghatározott nyilvántartások vezetéséhez,
- f) a jogszabályokban és a felsőoktatási intézmény szervezeti és működési szabályzatában biztosított kedvezményekre való jogosultság megállapításához, elbírálásához és igazolásához,
- g) a 15. és 16. § szerint végzetek pályakövetése céljából nélkülözhetetlenül szükséges személyes és különleges adatokat tartja nyilván.

(2) Az (1) bekezdés alapján nyilvántartott adatok körét, az adatkezelés célját és időtartamát, valamint a nyilvántartott adatok továbbításának feltételeit a 3. melléklet rögzíti. A nyilvántartott adatok statisztikai célra felhasználhatók és statisztikai felhasználás céljára a hivatalos statisztikai szolgálat számára átadhatók.

## 10. A felsőoktatási információs rendszer

**19. §** (1) A felsőoktatással kapcsolatos állami hatáskörök gyakorlásához, a nemzetgazdasági szintű tervezéshez, továbbá a felsőoktatásban részt vevők jogainak gyakorlásához és kötelezettségeinek teljesítéséhez szükséges adatokat központi nyilvántartás tartalmazza (a továbbiakban: felsőoktatási információs rendszer). Ahol e törvény központi nyilvántartásról rendelkezik, azon a felsőoktatási információs rendszert kell érteni.

(2) A felsőoktatási információs rendszer elektronikus formában létrehozott, közhiteles nyilvántartás, amely az alábbi alrendszerekből, illetve alkalmazásokból áll:

- a) felsőoktatási intézmény-nyilvántartás, amely a felsőoktatási intézmények alapító okiratában és működési engedélyében szereplő adatokat tartalmazza,
- b) felsőoktatási felvételi rendszer, amely a felsőoktatási felvételi eljárás lebonyolításához szükséges intézményi és személyes adatokat tartalmazza,
- c) felsőoktatási személyi nyilvántartás, amely a hallgatók és a felsőoktatásban alkalmazottak adatait tartalmazza,
- d) oklevél-nyilvántartás, ami a felsőoktatási intézmények által a felsőfokú tanulmányok lezárását követően kiadott tanúsítványok, oklevelek, oklevél-melléletek, valamint az odaítélt doktori fokozatok adatait tartalmazza,
- e) a végzett hallgatók pályakövetési rendszere, amely a felsőoktatási információs rendszert alkotó alrendszerekből, valamint az intézményi nyilvántartásokból – személyazonosításra alkalmatlan módon – szolgáltatott adatokból álló, csoportosított adatokat, kimutatásokat szolgáltat,
- f) az állami oktatásirányítást, illetve a fenntartói irányítást támogató ágazati vezetői információs rendszer, amely a felsőoktatási információs rendszert alkotó alrendszerekből, valamint az intézményi nyilvántartásokból – törvény eltérő rendelkezése hiányában személyazonosításra alkalmatlan módon – szolgáltatott adatokból álló, csoportosított adatokat, kimutatásokat szolgáltat.

(3) A felsőoktatási információs rendszerbe – kormányrendeletben meghatározottak szerint – kötelesek adatot szolgáltatni a felsőoktatási intézmények, az intézményfenntartók.

(4) A felsőoktatási információs rendszer működéséért felelős szerv

- a) a működési engedéllyel rendelkező felsőoktatási intézménynek intézményi azonosító számot (a továbbiakban: intézményi azonosító szám);
- b) annak, akit oktatói, kutatói, illetve tanári munkakörben közalkalmazotti vagy más, munkavégzésre irányuló jogviszonyban foglalkoztatnak
- ba) oktatói azonosítót,
- bb) kérelemre oktatói, kutatói, alkalmazotti igazolványt;
- c) a felsőoktatási felvételi eljárásra jelentkezőknek, a hallgatóknak hallgatói azonosítót,
- d) a hallgatóknak kérelemre diákigazolványt

ad ki.

(5) A felsőoktatás információs rendszerében egy személynek a (4) bekezdés *b*) pontja, vagy a (4) bekezdés *c*) pontja alapján egy azonosítója és egy igazolványa lehet.

(6) Az oktatói és a hallgatói azonosító, valamint az oktatói, kutatói, alkalmazotti igazolvány és a diákigazolvány-nyilvántartások körében kezelendő adatok körét, az adatkezelés célját, időtartamát, az adatok továbbításának feltételeit, valamint az azonosítók és az igazolványok műszaki-technológiai jellemzőit, felhasználói funkcióit a 3. melléklet rögzíti. Az azonosítók és az igazolványok kiadásának rendjét a Kormány rendeletben szabályozza.

## VI. FEJEZET

### A FELŐOKTATÁSI INTÉZMÉNY ÁTALAKULÁSA, MEGSZŰNÉSE

#### 11. A felsőoktatási intézmények átalakulása

**20. §** (1) A felsőoktatási intézmények tevékenységének összehangolása céljából az intézményeket át lehet alakítani. Az átalakulás egyesülés vagy különválás lehet. Az egyesülés beolvadás vagy összeolvadás, a különválás szétválás vagy kiválás lehet. Az átalakulásról a szenátus vagy a szenátusok előzetes véleményének ismeretében a fenntartó hoz döntést.

(2) A Kormány külön engedélye hiányában költségvetési szervként működő felsőoktatási intézmény vagy annak kiváló szervezeti egysége kizárólag költségvetési szervvel egyesülhet.

**21. §** (1) Beolvadás esetén a beolvadó felsőoktatási intézmény megszűnik, és a befogadó felsőoktatási intézmény – jogutódként – látja el a beolvadt felsőoktatási intézmény feladatait.

(2) Az összeolvadás eredményeképpen új felsőoktatási intézmény jön létre, amely jogutódja az egyesüléssel érintett felsőoktatási intézményeknek.

(3) Szétválás esetén az eredeti felsőoktatási intézmény megszűnik, és új felsőoktatási intézmények jönnek létre. A létrejövő intézmények a megszűnő felsőoktatási intézmény jogutódai. A jogutódlásról a megszűnéssel és az alapítással kapcsolatos eljárásban kell dönteni.

(4) Kiválás esetén az eredeti felsőoktatási intézmény továbbfolytatja működését, a kiváló szervezeti egységet új intézményként lehet megalapítani vagy másik felsőoktatási intézménybe olvadt be.

(5) Az (1)–(4) bekezdésben szabályozott átalakulást követően az új intézmény létesítésére vonatkozó eljárást le kell folytatni, azzal, hogy amennyiben az alaptevékenység keretében ellátott feladatok köre, továbbá az intézményi működés körülményei nem változnak, a működés engedélyezésére szakértői vélemény nélkül kerül sor.

**21/A. §** A felsőoktatási intézmény átalakulását az intézmény átalakulással érintett szervezeti egysége – legfőbb testületi döntéshozó szerve tagjai kétharmados támogatásával hozott döntésével – önállóan is kezdeményezheti.

#### 12. A felsőoktatási intézmény megszűnése

**22. §** (1) A felsőoktatási intézmény az állami elismerés visszavonásával megszűnik.

(2) A Kormány kezdeményezi az Országgyűlésnél az állami elismerés visszavonását, ha a felsőoktatási intézmény

*a)* megszüntetése feltételeinek fennállását a bíróság megállapította,

*b)* fenntartója jogutód nélkül megszűnik, illetve megszűnt,

*c)* fenntartójának megszűnik, illetve megszűnt az a joga, hogy felsőoktatási intézményt tartson fenn,

*d)* fenntartója e jogának gyakorlásával felhagy, illetve felhagyott, kivéve, ha a fenntartói jog új fenntartóra száll át.

(3) Az állami felsőoktatási intézmények tekintetében a (2) bekezdés *b)–d)* pontjában *foglaltak nem alkalmazhatóak*.

(4) A Kormány kezdeményezi az Országgyűlésnél az állami elismerés visszavonását akkor is, ha a fenntartó a felsőoktatási intézmény megszüntetéséről határozott.

(5) A Kormány kezdeményezi az Országgyűlésnél az állami elismerés visszavonását akkor is, ha a felsőoktatási intézmény másik felsőoktatási intézménnyel egyesül, beolvad vagy szétválak.

(6) A (4) bekezdésében meghatározott esetben a megszűnésre kifutó rendszerben kerülhet sor, oly módon, hogy azok a hallgatók, akik megkezdtek a tanulmányaikat az adott képzési szinten, azt be tudják fejezni. Megszüntethető a felsőoktatási intézmény az adott félévet követő vizsgaidőszak utolsó napján is, feltéve, hogy a hallgatók tanulmányaikat másik felsőoktatási intézményben folytatni tudják.

**23. §** (1) A felsőoktatási intézményt megszüntető fenntartónak döntése meghozatala előtt megállapodást kell kötnie azzal a felsőoktatási intézménnyel, amelyikben a hallgatók a megkezdett tanulmányaikat folytatni tudják.

(2) A jogutód nélküli megszűnés esetén a vagyon a felsőoktatási intézmény fenntartóját illeti meg.

(3) Az oktatási hivatal a felsőoktatási intézmény átalakulásával kapcsolatos jogerős határozatát a Kormány által meghatározottak szerint, továbbá a miniszter által vezetett minisztérium honlapján közzéteszi.

## HARMADIK RÉSZ

### A FELŐOKTATÁSBAN ALKALMAZOTTAK

## VII. FEJEZET

### A FELŐOKTATÁSBAN ALKALMAZOTTAK KÖRE ÉS A FOGLALKOZTATÁS ÁLTALÁNOS SZABÁLYAI

#### 13. Munkakörök, munkaviszonyra vonatkozó szabályok

**24. §** (1) A felsőoktatási intézményben az oktatással összefüggő feladatokat oktatói és tanári munkakörökben foglalkoztatottak látják el. Az önálló kutatói feladatok ellátására tudományos kutatói munkakör létesíthető.

(2) A felsőoktatási intézmény működésével összefüggő feladatok ellátására egyéb munkakör is létesíthető.

(3) Ha a felsőoktatási intézmény köznevelési, közművelődési, közgyűjteményi, egészségügyi, szociális, sport vagy más feladat ellátására intézményt, szervezeti egységet hoz létre, az ott foglalkoztatottakra az adott ágazatra, feladatra, tevékenységre meghatározott rendelkezéseket kell alkalmazni [a továbbiakban az (1)–(3) bekezdésben felsoroltak együtt: alkalmazottak].

(4) Az alkalmazottak foglalkoztatására költségvetési szervként működő felsőoktatási intézmény esetén a közalkalmazottak jogállásáról szóló törvényt, más felsőoktatási intézményekben a munka törvénykönyvét az e törvényben meghatározott eltérésekkel kell alkalmazni.

(5) A felsőoktatásban az alkalmazás feltétele, hogy az alkalmazott büntetlen előéletű legyen, ne álljon a tevékenység folytatását kizáró foglalkozástól eltiltás hatálya alatt, és rendelkezzen az előírt végzettséggel és szakképzettséggel.

(6) A közalkalmazottak jogállásáról szóló törvény

*a)* 40. § (5) bekezdésében foglaltaktól eltérően a rektor számára a jutalom meghatározása és a teljesítés értékelése e törvény 73. § (3) bekezdésében foglaltak alkalmazásával történhet,

*b)* 30/A. § (1) bekezdés *b)–c)* pontja, valamint 30/B–30/E. §-a szerinti munkakör-felajánlási, illetve az ahhoz kapcsolódó nyilvántartási kötelezettséget a költségvetési szervként működő felsőoktatási intézmények vonatkozásában nem kell alkalmazni,

*c)*

*d)* 69. §-ában foglaltaktól kormányrendelet a magasabb vezetői vezetői illetménypótlékának számításai alapja tekintetében eltérhet,

*e)* 70. § (2) bekezdésétől kormányrendelet eltérhet.

**24/A. §** (1) A 24. § (5) bekezdésében meghatározott, a büntetlen előéletre és a foglalkozástól eltiltás hiányára vonatkozó feltétellel összefüggésben a felsőoktatásban alkalmazottra – ha a jogviszonyával összefüggésben törvény eltérően nem rendelkezik – a (2) és (3) bekezdést kell alkalmazni.

(2) Azt a tényt, hogy a felsőoktatásban alkalmazni kívánt személy vagy a felsőoktatásban alkalmazott az (1) bekezdésben meghatározott feltételnek megfelel, a felsőoktatásban alkalmazni kívánt személy vagy a felsőoktatásban alkalmazott hatósági bizonyítvánnyal igazolja.

(3) A felsőoktatási intézmény az (1) bekezdés szerinti feltétel ellenőrzése céljából kezeli a felsőoktatásban a (2) bekezdés szerinti személy azon személyes adatait, amelyeket a bünyügyi nyilvántartó szerv által kiállított hatósági bizonyítvány tartalmaz. A megismert személyes adatokat a felsőoktatási intézmény az alkalmazás létesítésével összefüggésben meghozott döntés időpontjáig vagy – alkalmazás esetén – annak megszűnését vagy megszüntetését követő hatodik hónap végéig kezeli.

## VIII. FEJEZET

### AZ OKTATÓKRA, TUDOMÁNYOS KUTATÓKRA, TANÁRI MUNKAKÖRÖBEN FOGLALKOZTATOTTAKRA VONATKOZÓ KÜLÖN SZABÁLYOK

#### 14. Az oktatói munkakörök, a munkaköri címek

**25. §** (1) Az oktatói feladat – a (3) bekezdésben meghatározott kivétellel – oktatói munkakörben látható el, költségvetési szervként működő felsőoktatási intézményben az oktatói munkakörre létesített közalkalmazotti jogviszonyban, más felsőoktatási intézményben pedig az oktatói munkakörre létesített munkaviszonyban. Az oktatói munkakörben való foglalkoztatáshoz mesterfokozat szükséges.

(2) Az oktatói feladatok és a tudományos kutatói feladatok egy munkakörben is elláthatók, ebben az esetben a munkaszerződésben, közalkalmazotti kinevezésben kell meghatározni, hogy az egyes feladatokat a foglalkoztatás – teljes vagy rész- – munkaidejének milyen hányadában kell ellátni.

(3) Megbízási jogviszony keretében az oktatói feladat akkor látható el, ha a tevékenység jellege ezt megengedi, továbbá a végzett munkára fordított idő nem haladja meg a teljes munkaidő hatvan százalékát (a továbbiakban: óraadó oktató). Az óraadó oktató alkalmazásánál a 24. § (5) és e § (2) bekezdésében foglaltakat alkalmazni kell. Megbízási jogviszony létesíthető továbbá az eseti, nem rendszeres oktatói feladatokra. A felsőoktatási intézmény a vele közalkalmazotti, illetve munkaviszonyban álló személlyel a munkakörébe nem tartozó oktatói feladatok ellátására megbízási jogviszonyt létesíthet.

(4) A felsőoktatási intézményben megbízási jogviszony azzal létesíthető, illetve tartható fenn, aki büntetlen előéletű, és nem áll a tevékenység folytatását kizáró foglalkozástól eltiltás hatálya alatt, amelyre a megbízási jogviszony irányul.

(5) Azt a tényt, hogy a (4) bekezdésben meghatározott kizáró ok nem áll fenn,

a) a megbízási jogviszony létrejötte előtt a megbízási jogviszonyt megbízottként létesíteni kívánó személy a rektor részére,

b) a megbízási jogviszony fennállása alatt a megbízott a rektornak – a mulasztás jogkövetkezményeit tartalmazó – írásbeli felhívására, a felhívástól számított tizenöt munkanapon belül, ha e határidőn belül a megbízott személyen kívül álló ok miatt nem lehetséges, az ok megszűnését követően haladéktalanul igazolja.

(5a) Nem kell alkalmazni az (5) bekezdés a) pontja szerinti rendelkezést, ha a megbízási jogviszonyt megbízottként létesíteni kívánó személy az (5) bekezdés szerinti kizáró ok hiányát a felsőoktatási intézménnyel fennállt korábbi megbízási vagy foglalkoztatási jogviszonyára tekintettel már igazolta és a korábbi jogviszony megszűnése óta legfeljebb hat hónap telt el.

(6) Ha a megbízott igazolja, hogy vele szemben nem áll fenn a (4) bekezdésben meghatározott kizáró ok, a felsőoktatási intézmény az igazolás céljából a bünyügyi nyilvántartó szerv által kiállított hatósági bizonyítvány kiadása iránti eljárásért megfizetett igazgatási szolgáltatási díjat a megbízott részére megtéríti.

(7) A megbízási jogviszonyt a felsőoktatási intézmény azonnali hatállyal megszünteti, ha

a) a megbízott a (5) bekezdés b) pontjában foglalt kötelezettségének az ismétel szabályszerű felhívástól számított tizenöt munkanapon belül sem tesz eleget, és nem bizonyítja, hogy a kötelezettség elmulasztása rajta kívül álló ok következménye,

b) a (4) bekezdésben meghatározott kizáró ok fennállását a rektor megállapítja.

(8) A rektor a (5) bekezdésben meghatározottak alapján megismert személyes adatokat – a kizáró ok fennállásának megállapítása céljából –

a) a megbízási jogviszony létesítéséről meghozott döntés időpontjáig,

b) a megbízási jogviszony létesítése és fennállása esetén a megbízási jogviszony megszűnéséig kezeli.

**26. §** (1) Az oktató a heti teljes munkaidejéből – két egymást követő tanulmányi félév átlagában – legalább heti tíz órát köteles a hallgatók felkészítését szolgáló előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció megtartására (a továbbiakban: tanításra fordított idő) fordítani. Az oktató tudományos kutatást folytat, továbbá a hallgatókkal való foglalkozással, tudományos kutatással le nem kötött munkaidőben – munkaköri feladatként – a munkáltató rendelkezései szerint ellátja mindazokat a feladatokat, amelyek összefüggnek a felsőoktatási intézmény működésével és igénylik az oktató szakértelmét.

(2) A munkáltató a tanításra fordított időt – a foglalkoztatási követelményrendszerben meghatározottak szerint – hetven százalékkal megemelheti, illetve huszonöt százalékkal csökkentheti, azzal a megkötéssel, hogy a felsőoktatási intézményben az oktatói munkakörben foglalkoztatottakra számított tanításra fordított idő nem lehet kevesebb két egymást követő tanulmányi félév átlagában egy oktatóra vetítve heti tizenkettő óránál. A tanítási idő meghatározásának elveit a foglalkoztatási követelményrendszerben kell meghatározni, azzal, hogy a tanításra fordított idő megállapításánál a tanulmányi követelmények számonkérésével, a tananyagfejlesztéssel, a tankönyv, a segédlet készítésével, az oktatói felkészüléssel összefüggésben végzett tevékenységet figyelembe kell venni. A csökkentés, emelés összefüggő időtartama legfeljebb két félévre szólhat.

(3) Az oktató – függetlenül attól, hogy hány felsőoktatási intézményben lát el oktatói feladatot – az intézmény működési feltételei meglétének mérlegelése során egy felsőoktatási intézményben vehető figyelembe. Az oktató, írásban adott nyilatkozata határozza meg, hogy melyik az a felsőoktatási intézmény, amelyiknél figyelembe lehet őt venni.

#### 15. Az oktatói munkakör létesítése és megszüntetése

**27. §** (1) A felsőoktatási intézményben létesíthető oktatói munkakörök a következők:

a) tanársegéd,

b) adjunktus,

c) főiskolai, illetve egyetemi docens,

d) főiskolai, illetve egyetemi tanár.

(2) Az oktatói munkakörben történő alkalmazás együtt jár a munkakör megnevezésével azonos munkaköri cím adományozásával és e munkaköri cím használatának jogával.

(3) A főiskolai, illetve egyetemi tanári munkakörben történő alkalmazás – a foglalkoztatásra irányuló jogviszony létesítésének – feltétele, hogy az érintett a megfelelő munkaköri cím adományozásával a miniszterelnök főiskolai tanárrá, illetve a köztársasági elnök egyetemi tanárrá kinevezze (a továbbiakban: főiskolai, egyetemi tanári munkaköri cím adományozása). A miniszterelnöki, illetve a köztársasági elnöki intézkedés a főiskolai, illetve egyetemi tanári munkakör betöltéséhez szükséges előfeltétel, a megfelelő munkaköri cím adományozását eredményezi. A főiskolai, illetve egyetemi tanári munkaköri cím használati jogának biztosítása, megvonása – külön erre irányuló munkáltatói intézkedés hiányában – nem eredményezi a foglalkoztatásra irányuló jogviszony létesítését, megszűnését. A főiskolai, illetve egyetemi tanár foglalkoztatására irányuló jogviszonyt a felsőoktatási intézményben munkáltatói jogkört gyakorló rektor jogosult létesíteni, illetve megszüntetni.

(4) Az alkalmazás megszűnésével – a főiskolai és az egyetemi tanári cím kivételével – megszűnik a munkaköri cím használatának a joga. A főiskolai és az egyetemi tanár a cím használatára addig jogosult, ameddig a miniszterelnök, illetve a köztársasági elnök a tanári cím használatának jogát nem vonja meg.

**28. §** (1) Ha a felsőoktatási intézmény foglalkoztatási követelményrendszere szigorúbb előírást nem tartalmaz

a) a tanársegédi munkakörben történő alkalmazás feltétele a doktori képzés megkezdése,

b) az adjunktusi munkakörben történő alkalmazás feltétele a doktorjelölti jogviszony létesítése, egyetemen betöltött adjunktusi munkakör esetén a doktori

fokozat megszerzése.

(2) A főiskolai docensi munkakörben történő alkalmazás feltétele, hogy az érintett rendelkezze doktori fokozattal, és alkalmas legyen a hallgatók, a tanársegédek tanulmányi, tudományos, illetve művészi munkájának vezetésére, továbbá rendelkezze megfelelő szakmai gyakorlattal.

(3) A főiskolai tanári és az egyetemi docensi munkakörben történő alkalmazás feltétele, hogy az érintett rendelkezze doktori fokozattal, és alkalmas legyen a hallgatók, a doktori képzésben részt vevők, a tanársegédek tanulmányi, tudományos, illetve művészi munkájának vezetésére, valamint arra, hogy idegen nyelven előadást tartson, továbbá rendelkezze megfelelő, az oktatásban szerzett szakmai tapasztalattal.

(4) Az alkalmazáshoz főiskolai tanár, egyetemi docens esetében legalább tíz éves felsőoktatási oktatói tapasztalat szükséges. Habilitált oktató esetén az oktatói tapasztalat időtartamára vonatkozó feltétel teljesítése nem szükséges.

(5) Az egyetemi tanári munkakörben történő alkalmazás feltétele, hogy az érintett rendelkezze doktori fokozattal, amennyiben magyar állampolgár, habilitációval vagy azzal egyenértékű nemzetközi felsőoktatási oktatói gyakorlattal, továbbá az adott tudomány vagy művészeti terület olyan nemzetközileg elismert képviselője legyen, aki kiemelkedő tudományos kutatói, illetve művészi munkásságot fejt ki. Az oktatásban, kutatásban, kutatásszervezésben szerzett tapasztalatai alapján alkalmas a hallgatók, a doktori képzésben részt vevők, a tanársegédek tanulmányi, tudományos, illetve művészi munkájának vezetésére, idegen nyelven publikál, szemináriumot, előadást tart. Az egyetemi tanár jogosult a professzori cím használatára.

**29. § (1)** Az egy évnél hosszabb időre szóló egyetemi és főiskolai docensi, egyetemi és főiskolai tanári munkaköröket nyilvános pályázati eljárás alapján kell betölteni. A pályázatot a rektor írja ki, a foglalkoztatási követelményrendszerben meghatározottak figyelembevételével.

(2) A nyilvános pályázaton a felsőoktatási intézménnyel alkalmazásban nem állók is részt vehetnek. A benyújtott pályázatokat a szenátus bírálja el. A szenátus azokat a pályázatokat, amelyek megfelelnek a munkakör elnyeréséhez szükséges feltételeknek, rangsorolja. A rektor – valamennyi oktatói munkakör tekintetében – a rangsorolt pályázatok közül választva létesíthet munkaviszonyt, közalkalmazotti jogviszonyt. Főiskolai, illetve egyetemi tanári munkakör esetén, ha a pályázó még nem rendelkezik a megfelelő munkaköri címmel, a foglalkoztatásra irányuló jogviszony létesítését megelőzően a rektor kezdeményezheti a főiskolai tanári, egyetemi tanári munkaköri cím adományozására irányuló eljárást.

(3) A rektor – a munkaköri cím adományozása céljából megfogalmazott – a főiskolai tanári, illetve az egyetemi tanári munkaköri cím adományozására vonatkozó javaslatát megküldi a felsőoktatási intézmény fenntartójának, abból a célból, hogy az a miniszter útján továbbítsa a munkaköri cím adományozására jogosultnak.

**30. § (1)** Az, aki jogosult a főiskolai tanári vagy az egyetemi tanári munkaköri cím használatára, másik munkáltatónál is létesíthet azonos oktatói munkakört újabb munkaköri cím adományozása nélkül.

(2) Ha az oktató munkahelyet változtat, új vagy további munkaviszonyt, közalkalmazotti jogviszonyt létesít, a munkáltató az előző munkáltatónál elért vagy annál alacsonyabb munkaköri címnek megfelelő munkakörben is foglalkoztathatja.

**31. § (1)** Nem foglalkoztatható tovább az az oktató, aki az oktatói munkakörben történő foglalkoztatásának kezdetétől számított

a) nyolcadik év elteltéig az adjunktusi munkakör

b)

betöltéséhez szükséges feltételeket nem teljesítette.

(2) Nem foglalkoztatható tovább az az oktató sem, aki az oktatói munkakörben történő foglalkoztatásának kezdetétől számított tizenkettedik év elteltéig nem szerzett tudományos fokozatot.

(3) Az (1)–(2) bekezdésben meghatározott határidőkre nem számít be az az időszak, amely alatt a munkaviszony, illetve közalkalmazotti jogviszony kilencven napnál hosszabb ideig szünetelt szabadság miatt, gyermekgondozás céljából, közeli hozzátartozó ápolása céljából, keresőképtelen betegség miatt, valamint külföldi felsőoktatási intézményben vagy kutatóintézetben való munkavállalás vagy szakmai tanulmányút miatt szünetel. A határidő elteltével az oktató munkaviszonya, közalkalmazotti jogviszonya megszűnik.

(4) Az egyetemi, főiskolai tanári, kutatóprofesszori, tudományos tanácsadói munkakörökben az oktató és a kutató a hetvenedik életévének betöltéséig foglalkoztatható. A főiskolai, illetve egyetemi tanár esetén a foglalkoztatásra irányuló jogviszony megszüntetésére a rektor jogosult.

(5) A munkáltató rendes felmondással, illetve felmentéssel – a munka törvénykönyvében és a közalkalmazottak jogállásáról szóló törvényben meghatározottakon túl – az oktatói munkakörben történő foglalkoztatást megszüntetheti, ha az oktató

a) nem teljesítette a foglalkoztatási követelményrendszerben meghatározottakat,

b) nem teljesítette azokat a munkakör betöltéséhez szükséges feltételeket, amelyeket a munkáltató – megfelelő határidő biztosításával – a munkaszerződésben vagy a kinevezési okmányban előírt,

c) a 26. § (3) bekezdés szerinti nyilatkozata alapján az intézmény működési feltételeinek mérlegelése során az intézményben nem vehető figyelembe. E pont esetében a munka törvénykönyve és a közalkalmazottak jogállásáról szóló törvény munkaviszonyra, illetve közalkalmazotti jogviszonyra vonatkozó rendelkezései közül a felmondási, illetve felmentési időre, illetve a végkielégítésre vonatkozó rendelkezéseket nem kell alkalmazni.

(6) A munkáltató megszünteti a főiskolai tanári, illetve az egyetemi tanári munkakörben történő foglalkoztatást, ha a miniszterelnök a főiskolai tanárt, a köztársasági elnök az egyetemi tanárt – a munkaköri címhez fűződő jogát megvonva – felmentette. A főiskolai tanár, illetve az egyetemi tanár munkaköri címének megvonására irányuló eljárást a 29. § (3) bekezdésben meghatározott rend szerint a rektor kezdeményezi.

(7) A rektor köteles kezdeményezni a főiskolai tanár, illetve az egyetemi tanár munkaköri címének megvonására irányuló eljárást, ha azt az érintett kéri, ha a főiskolai tanárral, illetve az egyetemi tanárral szemben jogerősen elbocsátás fegyelmi büntetést szabtak ki, ha a foglalkozás gyakorlásától a bíróság jogerősen eltiltotta vagy az érintettet szándékos bűncselekmény miatt jogerősen végrehajtandó szabadságvesztésre ítélték. A rektor e bekezdés szerinti kezdeményezésével egyidejűleg intézkedni köteles a főiskolai, illetve egyetemi tanári munkakörben történő foglalkoztatás megszüntetéséről is.

(8) Ha a főiskolai tanár, illetve az egyetemi tanár munkaköri cím viselésére jogosult nem áll felsőoktatási intézménnyel foglalkoztatási jogviszonyban, a felmentés – a munkaköri cím használati jog megvonásának – kezdeményezésére a miniszter jogosult.

## 16. Az oktatói munkakörhöz nem kapcsolódó címek

**32. § (1)** Annak, aki főiskolai, illetve egyetemi tanári címmel rendelkezik, és nyugdíjazására tekintettel foglalkoztatását megszüntetik, a szenátus Professor Emeritus vagy Professor Emerita (a továbbiakban együtt: Professor Emeritus) címet adományozhat. A Professor Emeritus címmel járó jogokat, oktatási és más kötelezettségeket, juttatásokat, azok időtartamát a felsőoktatási intézmény foglalkoztatási követelményrendszerében kell meghatározni.

(2) A szenátus az óraadó oktatónak, ha

a) rendelkezik doktori fokozattal: magántanári,

b) országosan elismert szaktekintély: címzetes egyetemi vagy főiskolai docens, illetve címzetes egyetemi vagy főiskolai tanár,

c) kiemelkedő gyakorlati oktató munkát végez: mesteroktatói címet adományozhat.

(3) A felsőoktatási intézményben oktatói vagy tanári munkakörben foglalkoztatott, kiemelkedő gyakorlati oktató munkát végző oktató, vagy tanár részére a szenátus mestertanári címet adományozhat.

(4) A (2) bekezdésben meghatározott címmel rendelkező személy – kivételesen, a szenátus döntése alapján – tanári munkakörben foglalkoztatható.

(5) A (2)–(3) bekezdésben meghatározott címek adományozásának és visszavonásának feltételeit, az adományozás rendjét, a címmel járó juttatásokat, a cím visszavonásának rendjét a foglalkoztatási követelményrendszerben kell meghatározni.

## 17. A tudományos kutatók

**33. § (1)** Tudományos kutatói munkakörben kell foglalkoztatni azt, aki – a munkaszerződésében, illetve közalkalmazotti kinevezésében meghatározottak alapján – a teljes munkaidejének legalább kilencven százalékát a felsőoktatási intézmény tudományos tevékenységének ellátására fordítja, továbbá munkakörébe tartozó feladatként részt vesz a felsőoktatási intézmény oktatással összefüggő tevékenységében is.



(2) A felsőoktatási intézményben létesíthető kutatói munkakörök a következők:

- a) tudományos segédmunkatárs,
- b) tudományos munkatárs,
- c) tudományos főmunkatárs,
- d) tudományos tanácsadó,
- e) kutatóprofesszor.

(3) A tudományos kutatók foglalkoztatására egyebekben 25. § (1)–(3) bekezdésben, 26. § (3) bekezdésében, 27. § (2) bekezdésében, 29. § (1)–(2) bekezdésében, 30. § (2) bekezdésében kell alkalmazni azzal az eltéréssel, hogy nyilvános pályázati eljárás alapján az egy évnél hosszabb időre szóló kutatóprofesszori, tudományos tanácsadói, tudományos főmunkatársi munkaköröket kell betölteni, az óraadó oktató helyett a megbízásos kutatót kell érteni. A felsőoktatási intézmény az általa kutatói munkakörben foglalkoztatott személlyel további kutatási feladatra megbízási, vagy más polgári jogi szerződéssel jogviszonyt csak akkor létesíthet, ha a kutatási feladat nem esik a kutató munkaköri feladatainak körébe, és a kutatás külső megbízás, megrendelés keretében valósul meg. A nem munkaköri feladatként végzett kutatásra a kutatóval megbízási szerződést kell kötni.

## 18. A tanári munkakörök

**34. § (1)** Tanári munkakörben az foglalkoztatható, aki felsőfokú végzettséggel és szakképzettséggel rendelkezik.

(2) A tanári munkakörben foglalkoztatottakra a 25. § (1) és (3) bekezdésében foglaltakat alkalmazni kell. Esetükben a tanításra fordított idő két tanulmányi félév átlagában heti húsz óra. A munkáltató a tanításra fordított időt – a foglalkoztatási követelményrendszerben meghatározottak szerint – tizenöt százalékkal megemelheti, illetve csökkentheti, azzal a megkötéssel, hogy a felsőoktatási intézményben a tanári munkakörben foglalkoztatottakra számított tanításra fordított idő egy tanárra vetítve nem lehet kevesebb két tanulmányi félév átlagában heti tizenhét óránál.

(3) A (2) bekezdésben foglaltaktól eltérően a pedagógusképzésben foglalkoztatott, szakmódszertant oktató tanár esetében a tanításra fordított idő két tanulmányi félév átlagában heti tizenkét óra. A munkáltató a tanításra fordított időt tizenöt százalékkal emelheti, illetve csökkentheti azzal a megkötéssel, hogy a felsőoktatási intézményben a pedagógusképzésben foglalkoztatott, szakmódszertant oktató tanári munkakörben foglalkoztatottakra számított tanításra fordított idő egy tanárra vetítve nem lehet kevesebb két tanulmányi félév átlagában heti tizenkettő óránál.

## 19. Az oktatói feladatokat ellátó foglalkoztatottak jogai és kötelezettségei

**35. § (1)** Az oktatói munkakörben foglalkoztatottat megilleti az a jog, hogy világnézete és értékrendje szerint végezze oktatói munkáját, anélkül, hogy annak elfogadására kényszerítené vagy késztetné a hallgatót, a képzési program keretei között meghatározza az oktatott tananyagot, megválassza az általa alkalmazott oktatási és képzési módszereket. Az e bekezdésben foglalt jog megilleti a tanári munkakörben foglalkoztatottakat, az oktatói feladatokat ellátó doktoranduszokat, továbbá az óraadó oktatókat.

(2) Az oktatással kapcsolatos feladatokat ellátó kötelessége, hogy az ismereteket tárgyilagosan és többoldalúan közvetítse, a jóváhagyott tanterv szerint oktasson és értékeljen, a hallgató emberi méltóságát és jogait tiszteletben tartsa; az oktató tevékenysége során vegye figyelembe a hallgató egyéni képességét, tehetségét, fogyatékosságát.

(3) Az oktató, tanári munkakörben foglalkoztatott személy, a tudományos kutató a képzési feladatok ellátása során a hallgatókkal összefüggő tevékenységével kapcsolatban büntetőjogi védelem szempontjából közfeladatot ellátó személy.

(4) A munkaviszonyban, közalkalmazotti jogviszonyban foglalkoztatott tanár, oktató, kutató oktatói igazolványa felmutatásával jogosult igénybe venni az oktatók részére biztosított kedvezményeket. Az igazolvány közokirat.

(5) Az oktatói, tudományos kutatói, tanári munkakörben foglalkoztatott az oktatási jogok biztosának az eljárását kezdeményezheti.

## 20. Munkabér, illetmény

**36. § (1)** A felsőoktatási intézményben oktatói, illetve tudományos kutatói munkakörben foglalkoztatott munkabérét, illetve illetményét (a továbbiakban együtt: havi rendszeres járandóság) az éves költségvetésről szóló törvényben meghatározott egyetemi tanári munkakör 1. fizetési fokozatának garantált illetménye alapján kell megállapítani, a közalkalmazottak jogállásáról szóló törvény 2. számú mellékletének alkalmazásával.

(2) A tanári munkakörben foglalkoztatottak díjazását a Kormány a pedagógus életpályáról szóló – külön törvényben meghatározott – fizetési fokozatok alapul vételével rendeletben határozza meg.

(3) A költségvetési szervként működő felsőoktatási intézmény alkalmazottjának tárgyév március 1-jétől a következő év február végéig terjedő időszakra vonatkozó havi járandósága (munkabére, illetménye) nem haladhatja meg a Központi Statisztikai Hivatal által hivatalosan közzétett, a tárgyévét megelőző évre vonatkozó nemzetgazdasági havi átlagos bruttó kereset tízszeresét.

## IX. FEJEZET

### VEZETŐI ÁLLÁSOK ÉS VEZETŐI MEGBÍZÁSOK

#### 21. A vezetői megbízás létesítése

**37. § (1)** A felsőoktatási intézményekben – a szervezeti és működési szabályzatban meghatározottak alapján – a következő magasabb vezetői megbízások adhatók:

- a) rektor,
- b) rektorhelyettes,
- c) főigazgató,
- d) dékán,
- e) kancellár.

(2) A felsőoktatási intézményekben – a szervezeti és működési szabályzatban meghatározottak alapján az (1) bekezdésben felsoroltakon kívül – a következő vezetői megbízások adhatók:

- a) az (1) bekezdésben felsoroltak – az a) és b) pont kivételével – helyettesei,
- b) szervezeti egység vezetői és vezetőhelyettesei.

(3) Az (1) és (2) bekezdésben meghatározott vezetői megbízások határozott időre – az (1) bekezdés a)–d) pontja esetében három évre – adhatók. Az (1) bekezdés a), c) és d) pontjában felsorolt megbízások egy, az (1) bekezdés b) és e) pontjában, továbbá a (2) bekezdésben felsorolt megbízások több alkalommal meghosszabbíthatók. Az (1) és (2) bekezdésben meghatározott vezetői megbízásokra nyilvános pályázatot kell kiírni.

(4) A rektori megbízásra benyújtott valamennyi, a pályázati feltételeknek megfelelő pályázatot a szenátus véleményezi, és valamennyi tagja többségének szavazatával dönt a rektorjelölt személyéről. Adott felsőoktatási intézményben ugyanazon személy – a vezetői megbízási cikluskéntől függetlenül – összesen legfeljebb két alkalommal kaphat rektori magasabb vezetői megbízást az esetleges jogelőd intézményekre is tekintettel. A rektori magasabb vezetői pályázatot a fenntartó írja ki.

(4a) A kancellári megbízásra irányuló pályázat kiírásáról, a személyi javaslatok felterjesztéséről a miniszter gondoskodik. A pályázat benyújtásának a határideje a közzétételétől számított tizenöt napnál rövidebb nem lehet. A kancellár megbízására, a megbízás visszavonására a miniszternek jogosult.

(5) A magasabb vezetői és vezetői megbízásokra benyújtott pályázatok rangsorolásáról a (4a) bekezdés szerinti, a gazdasági vezetői és a belső ellenőrzési vezetői pályázat kivételével a szenátus, vagy a 12. § (8) bekezdése alapján a szervezeti és működési szabályzatban meghatározott átruházott hatáskörben eljáró testület vagy személy (a továbbiakban e bekezdésben együttesen: szenátus) dönt. A szenátus döntését – a (4) bekezdésben foglaltak kivételével – megküldi a munkáltatói jogkör gyakorlójának. A munkáltatói jogkör gyakorlója a szenátus véleményének mérlegelésével dönt a vezetői megbízásról. A (4a) bekezdésben

meghatározott vezetői megbízás esetében a rektor a megbízott személlyel – a megbízásra jogosult által meghatározottak szerint – létesít a felsőoktatási intézményben foglalkoztatásra irányuló jogviszonyt.

(6) A magasabb vezetői és a vezetői megbízás a hatvanötödik életév betöltéséig szólhat.

(7) Az (1)–(6) bekezdésben foglaltakat a munka törvénykönyve hatálya alá tartozó munkáltatónál azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy a vezetői megbízás alatt vezető állású munkavállalót kell érteni.

(8) A főiskolai rektor és az egyetemi rektor megbízásával és felmentésével kapcsolatos eljárásra a 29. § (3) bekezdésben foglaltakat kell alkalmazni, azzal, hogy a főiskolai rektor megbízására, felmentésére a miniszterelnök jogosult.

(9) A magasabb vezető a vezetői tevékenységének keretében gondatlanul okozott károkért teljes mértékben felel. A magasabb vezető a vezetői tevékenység keretében szándékosan okozott kárért, illetve a nem vezetői tevékenysége keretében okozott kárért az általános felelősségi szabályok szerint felel azzal az eltéréssel, hogy a nem vezetői tevékenység során okozott gondatlan károkozás esetén a felelősség mértéke a vezető tizenkét havi átlagkeresetéig terjedhet.

#### X. FEJEZET

#### ÉRDEKVÉDELEM, ÉRDEKEGYEZTETÉS

#### 22. A Felsőoktatási, valamint az Intézményi Érdekegyeztető Tanács

**38. §** (1) A felsőoktatás ágazati jelentőségű munkaügyi, szociális, élet- és munkakörülményekkel, valamint a személyi juttatásokkal kapcsolatos kérdéseinek egyeztetésére Felsőoktatási Érdekegyeztető Tanács keretében kerül sor. A Felsőoktatási Érdekegyeztető Tanács munkájában az ágazat reprezentatív szakszervezeteinek képviselői, a Magyar Rektori Konferencia képviselője, a miniszter és a képzésben érdekelt miniszterek képviselői vesznek részt.

(2) A felsőoktatási intézményekben az intézményi szakszervezet és a munkáltató részvételével Intézményi Érdekegyeztető Tanács (a továbbiakban: Tanács) működhet. A Tanács szervezetét és működési rendjét a felsőoktatási intézmény és az intézményi szakszervezet megállapodásban rögzíti.

(3) A felsőoktatási intézményben működő reprezentatív szakszervezet kezdeményezésére a Tanács létrehozása és működtetése kötelező.

#### NEGYPEDIK RÉSZ

#### A HALLGATÓ

#### XI. FEJEZET

#### A HALLGATÓI JOGVISZONY KELETKEZÉSE, JOGOSULTSÁGOK, KÖTELEZETTSÉGEK

#### 23. Felvétel, beiratkozás

**39. §** (1) Minden magyar állampolgárnak joga, hogy az e törvényben meghatározott feltételek szerint felsőoktatási intézményben tanulmányokat folytasson, magyar állami ösztöndíjjal, magyar állami részösztöndíjjal támogatott [a továbbiakban együtt: magyar állami (rész)ösztöndíj] vagy önköltséges képzésben. Ez a jog megilleti továbbá

a) a külön törvény szerint a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyeket,

b) az a) pont hatálya alá nem tartozó, Magyarország területén élő hontalant, menekültet, menedékest, befogadottat, bevándoroltat, letelepedettet,

c) nemzetközi megállapodás alapján a magyar állampolgárokkal azonos elbírálás alá eső külföldit,

d) azoknak az országoknak az állampolgárait, amelyekben a magyar állampolgár a viszonyosság elve alapján igénybe veheti az adott állam felsőoktatási szolgáltatásait,

e) a szomszédos államokban élő magyarokról szóló törvény (a továbbiakban: kedvezménytörvény) hatálya alá tartozó, de magyar állampolgársággal vagy a szabad mozgás és tartózkodás jogával nem rendelkező személyt,

f) a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvényben meghatározott – magát magyar nemzetiségűnek valló – harmadik országbeli állampolgárt, feltéve, hogy nem áll a kedvezménytörvény hatálya alatt és magyar állampolgársággal sem rendelkezik

g) a magas szintű képzettséget igénylő munkavállalás és tartózkodás céljából kiállított engedéllyel (EU Kék Kártyával) rendelkező harmadik országbeli állampolgárt,

h) az összevont engedéllyel rendelkező harmadik országbeli állampolgárokat.

(2) Az (1) bekezdésben nem említett személy tanulmányait kizárólag önköltséges formában folytathatja.

(3) A hallgatói jogviszony a felvételtől vagy az átvételtől szóló döntés alapján, a beiratkozással jön létre. A 15. § (2)–(6) bekezdésében meghatározott magyar állami (rész)ösztöndíjjal támogatott képzésben részt vevő hallgató az e törvényben előírt sajátos feltételek teljesítésére köteles. A 15. § (2)–(6) bekezdésében meghatározott önköltség fizetése mellett folytatott képzés tekintetében hallgatói képzési szerződést kell kötni. A magyar állami ösztöndíj feltételei teljesítésének nyilvántartásáért felelős szerv által nyilvántartott személyes adatokat, az adatkezelés célját, időtartamát, továbbításának feltételeit az 5. melléklet tartalmazza.

(4) A felvételre jelentkező egy felvételi eljárásban kormányrendeletben meghatározott számú jelentkezést nyújthat be. Amennyiben ugyanazon szakra magyar állami (rész)ösztöndíjjal támogatott és önköltséges képzési formára egyaránt jelentkezik, az egy jelentkezésnek minősül.

(5) Felsőoktatási szakképzésre, alapképzésre, mesterképzésre és osztatlan képzésre történő jelentkezés esetében a felvételtől a felsőoktatási intézmény a jelentkezők teljesítménye, az adott intézményre megállapított maximális hallgatói létszám szakos hallgatói kapacitása, valamint a jelentkezők által összeállított jelentkezési sorrend figyelembevételével – a mesterképzés kivételével – országosan egységes rangsorolás alapján dönt. A rangsorolásról a felsőoktatási információs rendszer működéséért felelős szerv besorolási döntéssel gondoskodik. A jelentkezők magyar állami (rész)ösztöndíjjal támogatott képzésre állami felsőoktatási intézménybe, valamint – nemzetközi szerződés, a 92. § és a 94. § szerinti, a Kormány vagy a miniszter által kötött megállapodás alapján, az abban meghatározott feltételekkel – az egyházi felsőoktatási intézménybe vagy magán felsőoktatási intézménybe lehet besorolni, felvenni. A jelentkező egy felvételi eljárásban egy képzésre nyerhet felvételt.

(6) Szakirányú továbbképzésre és doktori képzésre történő jelentkezés esetében a felvételtől a felsőoktatási intézmény a jelentkezők teljesítménye és a felvehető létszám, valamint az adott intézményre megállapított maximális hallgatói létszám szakos hallgatói kapacitása, továbbá a magyar állami (rész)ösztöndíjjal támogatott képzésre felvehető létszám figyelembevételével, a jelentkezők intézményi rangsorolása alapján dönt. Magyar állami (rész)ösztöndíjjal támogatott képzésre állami felsőoktatási intézménybe valamint – nemzetközi szerződés, a 92. § és a 94. § szerinti, a Kormány vagy a miniszter által kötött megállapodás alapján, az abban meghatározott feltételekkel – az egyházi felsőoktatási intézménybe vagy magán felsőoktatási intézménybe lehet felvenni.

(7) A felvételt nyert jelentkező abban a félévben létesíthet hallgatói jogviszonyt, amelyre a felvételi eljárás során felvételt nyert.

**40. §** (1) A felsőoktatási szakképzésre történő felvétel feltétele az érettségi vizsga sikeres teljesítése. A felsőoktatási intézmény a felvételt ésszerű és hátrányos megkülönböztetést nem eredményező, egészségügyi, szakmai vagy pályaalakmassági követelményekhez – egészségügyi, szakmai alkalmassági, pályaalakmassági vizsgálat, illetve vizsga teljesítéséhez –, a középiskolai tanulmányok során, illetve az érettségi vizsgán elért meghatározott eredményekhez, szakképesítés meglétéhez kötheti.

(2) Alapképzésre és osztatlan képzésre történő felvétel

a) feltétele az érettségi vizsga sikeres teljesítése,

b) feltétele lehet meghatározott szintű nyelvtudás,

c) feltétele lehet egészségügyi –, szakmai –, pályaalakmassági vizsgálat.

(3) A felvételi eljárást megelőzően legalább két évvel

a) a Kormány rendeletben határozza meg a felsőoktatási intézménybe történő felvételhez egyes alapszakok esetében az érettségi vizsga teljesítésével kapcsolatos követelményeket,

b) az azonos szakon képzést folytató felsőoktatási intézmények – a kormányrendeletben foglaltak szerint – szakonként egységes alkalmassági, szóbeli felvételi vizsgakövetelményeket határozhatnak meg.

(4) Mesterképzésre az vehető fel, aki alapképzésben fokozatot és szakképzettséget tanúsító oklevelet szerzett valamint legalább egy „C” típusú középfokú államilag elismert, – középfokú (B2 szintű) általános nyelvi, komplex – vagy azzal egyenértékű nyelvvizsgával rendelkezik. Mesterfokozatot eredményező képzésre épülő mesterképzésre az vehető fel, aki mesterképzésben fokozatot és szakképzettséget tanúsító oklevelet szerzett.

(5) Szakirányú továbbképzésre az vehető fel, aki alapképzésben vagy mesterképzésben szerzett fokozattal és szakképzettséggel rendelkezik. Szakirányú továbbképzés esetében felvételi előfeltételként meghatározott munkakör betöltése, meghatározott időtartamú szakmai gyakorlat, további szakképzettség megléte is kiköthető.

(6) Doktori képzésre az vehető fel, aki a mesterképzésben szerzett fokozattal és szakképzettséggel, valamint legalább egy „C” típusú középfokú államilag elismert – középfokú (B2 szintű) általános nyelvi, komplex – vagy azzal egyenértékű nyelvvizsgával rendelkezik.

(7) A mesterképzésre, a szakirányú továbbképzésre és a doktori képzésre történő felvétel további feltételeit a felsőoktatási intézmény határozhatja meg, azzal a megkötéssel, hogy azonos felvételi követelményeket köteles alkalmazni, függetlenül attól, hogy a jelentkező mely felsőoktatási intézményben szerezte az oklevelét.

#### **41. § (1) A Kormány**

a) hátrányos helyzetű hallgatói csoport,

b) gyermekük gondozása céljából fizetés nélküli szabadságon lévők, csecsemőgondozási díjban, gyermekgondozási segélyben, gyermeknevelési támogatásban vagy gyermekgondozási díjban részesülők,

c) fogyatékkal élő jelentkezők csoportjához tartozók,

d) nemzetiséghez tartozó jelentkezők csoportjához tartozók

esélyegyenlőséget az a)–d) pontban meghatározott hallgatói csoportok tekintetében a felsőoktatási felvételi eljárás, illetve a felsőoktatási tanulmányai, a d) pontban meghatározott csoport tekintetében a magyar állami (rész)ösztöndíjjal támogatott hallgatói létszám meghatározása során biztosítja.

(2) Az (1) bekezdésben foglaltak teljesítése során nem lehet mentesíteni a jelentkezőt a felsőoktatási szakképzésben, alap- és mesterképzésben az oklevél által tanúsított szakképzettség megszerzéséhez szükséges alapvető tanulmányi követelmények teljesítése alól.

**41/A. §** (1) A felsőoktatási információs rendszer működéséért felelős szerv által lebonyolított központi felsőoktatási felvételi eljárásra más jogszabálynak az ügyintézés módjára vonatkozó rendelkezése alkalmazásának csak e törvény rendelkezése esetén van helye. A központi felsőoktatási felvételi eljárás során a nyelvhasználat tekintetében a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) rendelkezéseit kell alkalmazni.

(2) A felvételi eljárás a jelentkező felsőoktatási intézmény által meghirdetett képzésre való jelentkezési kérelmére indul meg.

(3) Jelentkező az, aki a jelentkezési lapon megjelölt képzésen részt kíván venni. Ellenkező bizonyításig a jelentkezési kérelem benyújtójának a jelentkezőt kell tekinteni.

(4) Az eljárást hivatalból is meg kell indítani, ha erre a felügyeleti szerv utasítást ad vagy bíróság kötelez.

#### **41/B. §** (1) Az elsőfokú döntés jogerőssé válik, ha

a) az arra jogosult ellene nem fellebbezett, és a fellebbezési határidő letelt,

b) az arra jogosult a fellebbezésről lemondott vagy a fellebbezést visszavonta,

c) a fellebbezésnek nincs helye, vagy

d) a felügyeleti szerv a felsőoktatási információs rendszer működéséért felelős szerv döntését helybenhagyta.

(2) A fellebbezésről lemondás vagy a fellebbezés visszavonása esetén az elsőfokú döntés jogerőre emelkedik a döntés közlésekor, ha a jelentkező a jelentkezési kérelem teljesítése esetére már a döntés közlése előtt lemondott a fellebbezésről.

(3) Az (1) bekezdés c) pontja szerinti esetben az elsőfokú döntés, valamint a másodfokú döntés a közléssel válik jogerőssé.

(4) Az (1) bekezdés d) pontja szerinti esetben az elsőfokú döntés a másodfokú döntés közlésével válik jogerőssé.

**41/C. §** (1) A postai úton továbbított irat a Ket. 79. § (1) és (2) bekezdése szerint minősül kézbesítettnek. Az elektronikus úton továbbított irat kézbesítettnek minősül az elektronikus rendszer szerint igazolt átvétel napján, de legkésőbb az irat megküldését követő ötödik napon.

(2) A kézbesítési vélelem megdöntése iránti kérelmet a címzett a kézbesítési vélelem beállításától történő tudomásszerzéstől számított öt napon belül, de legkésőbb a kézbesítési vélelem megdöntésétől számított harminc napos jogvesztő határidőn belül terjeszthet elő az eljáró szervnél.

(3) A kérelemben elő kell adni azokat a tényeket, illetve körülményeket, amelyek a kézbesítés szabálytalanságát vagy az önhiba hiányát igazolják. Ha a kérelemnek az eljáró szerv helyt ad, döntését módosítja vagy visszavonja, illetve egyes eljárási cselekményeket megismétel.

**41/D. §** (1) A felsőoktatási információs rendszer működéséért felelős szerv a besorolási döntésről határozatot hoz, egyéb döntés esetében végzést bocsát ki. A döntéseket kormányrendeletben meghatározott módon kell közölni.

(2) A besorolási döntés tartalmazza az eljáró szerv megnevezését, az ügyirat számát, a jelentkező nevét, elérhetőségét, személyes azonosítására szolgáló adatokat, az érdemi döntést, a döntés alapjául szolgáló jogszabályokról való tájékoztatást, a döntés helyét, idejét, kiadmányozója aláírását. A besorolási döntés indokolásának tartalmaznia kell a jelentkező valamennyi jelentkezésére vonatkozóan a felvételi teljesítmény értékelését, valamint tájékoztatni kell a jelentkezőt a jogorvoslati lehetőségekről.

(3) A végzés tartalmazza az eljáró szerv megnevezését, az ügyirat számát, a jelentkező nevét, elérhetőségét, személyes azonosítására szolgáló adatokat, a döntést, a döntés helyét, idejét, valamint a jogorvoslatról szóló tájékoztatást.

(4) Önálló fellebbezésnek van helye a kérelmet érdemi vizsgálat nélküli elutasító és az eljárást megszüntető végzés ellen. Egyéb végzés csak a besorolási döntés, ennek hiányában az eljárást megszüntető végzés elleni fellebbezésben támadható meg.

#### **41/E. §** (1) Ha a döntésben név-, szám- vagy más elírás, illetve számítási hiba van, a hibát ki kell javítani, ha az nem hat ki a döntés érdemére.

(2) A kijavítás kijavító döntés meghozatalával történik. A kijavítás ellen jogorvoslatnak nincs helye. A kijavítást közölni kell azzal, akivel a kijavítandó döntést közölték.

(3) Ha a döntésből valamely, a 41/D. §-ban meghatározott kötelező tartalmi elem hiányzik, vagy érdemi döntés nem született, a döntést ki kell egészíteni. Nincs helye a döntés kiegészítésének, ha a döntés jogerőre emelkedésétől számított egy hónap már eltelt, vagy az jóhiszeműen szerzett és gyakorolt jogot sértene.

(4) A kiegészítés önálló kiegészítő döntés meghozatalával történik. A kiegészítés ellen a 41/G. § szerint jogorvoslattal lehet élni. A kiegészítést közölni kell azzal, akivel a kiegészítendő döntést közölték.

(5) A felsőoktatási információs rendszer működéséért felelős szerv a besorolási döntés közlését követő tizenötödik napig a besorolási döntését módosítja, ha észlelése vagy a felsőoktatási intézmény jelzése alapján eljárási vagy olyan számítási hiba jut tudomására, amely kihat a döntés érdemére. Az így hozott döntés ellen a 41/G. § szerinti jogorvoslattal lehet élni.

(6) Amennyiben a felsőoktatási információs rendszer működéséért felelős szervet jogerős döntéssel új eljárás lefolytatására utasítják, a megismételt eljárást azon – a jelentkezési kérelemben megjelölt típusú (általános, pótvizsga vagy keresztféléves) – központi felsőoktatási felvételi eljárás során kell lefolytatni, amelyek az új eljárásra utasítást tartalmazó döntés kézhezvételét követően indul. Ebben az esetben a jelentkező alapeljárásban benyújtott jelentkezési kérelmét hivatalból figyelembe kell venni, és úgy kell tekinteni, mintha a jelentkező a megismételt eljárásban kezdeményezte volna a felvételét.

#### **41/F. §** (1) A felsőoktatási felvételi eljárást meg kell szüntetni, ha

a) a jelentkezési kérelem érdemi vizsgálat nélküli elutasításának lett volna helye, az elutasítási ok azonban az eljárás megindítását követően jutott a

felsőoktatási információs rendszer működéséért felelős szerv tudomására,

- b) a jelentkező a jelentkezési kérelmét visszavonta,
- c) a jelentkező meghalt,
- d) az eljárás folytatására okot adó körülmény már nem áll fenn,
- e) a jelentkező a díjfizetési kötelezettségének részben vagy egészben az erre irányuló felhívás ellenére az erre tűzött határidő alatt nem tesz eleget,
- f) a jelentkező a hiánypótlásra való felhívásnak nem tesz eleget.

(2) A jelentkezési kérelmet érdemi vizsgálat nélkül el kell utasítani, ha

- a) annak elbírálására a felsőoktatási információs rendszer működéséért felelős szervnek nincs hatásköre,
- b) idő előtti vagy elkészt,
- c) nyilvánvalóan nem az előterjesztésére jogosulttól származik.

**41/G. §** (1) A besorolási döntéssel szemben a jelentkező a közléstől számított tizenöt napon belül fellebbezéssel élhet. A jogorvoslati kérelem elbírálására a felügyeleti szerv jogosult. A jogorvoslati kérelmet a felsőoktatási információs rendszer működéséért felelős szervnek elektronikus úton kell benyújtani.

(2) A kérelmet harminc napon belül meg kell vizsgálni, szükség esetén meg kell kérni az érintett felsőoktatási intézmény állásfoglalását az abban foglaltakról.

(3) Amennyiben a jogorvoslati kérelem alapján a felsőoktatási információs rendszer működéséért felelős szerv a besorolási döntését módosítja, kijavítja vagy kiegészíti, arról értesíti a jelentkezőt és az érintett felsőoktatási intézményt is. A módosító döntés ellen ugyanolyan jogorvoslatnak van helye, mint amilyen a módosított döntés ellen volt.

(4) Ha a felsőoktatási információs rendszer működéséért felelős szerv a jogorvoslati kérelemben foglaltakat megalapozatlannak tartja, a kérelmet és az állásfoglalását a szükséges dokumentumokkal együtt legkésőbb – a harminc napos vizsgálati határidőt követő – öt napon belül felterjeszti a felügyeleti szervnek.

**41/H. §** (1) A jogorvoslat és döntés-felülvizsgálat során – a (2)–(4) bekezdésben foglaltak kivételével – a Ket. VII. fejezetének rendelkezéseit kell alkalmazni.

(2) A másodfokú eljárásban az ügyintézési határidő negyven nap, amely egy alkalommal, legfeljebb negyven nappal meghosszabbítható. A határidő-hosszabbítás indokait az erről szóló döntésben meg kell jelölni.

(3) A fellebbezési eljárásban az igazolási kérelem, valamint a kézbesítési vélelem megdöntésének objektív határideje harminc nap.

(4) A fellebbezési eljárásban a Ket. 102. § (2) bekezdése és 112. §-a nem alkalmazható.

(5) A felügyeleti szerv döntése ellen kezdeményezett bírósági eljárásra a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnak van hatásköre és illetékessége. A bíróság eljárásában a Polgári perrendtartásról szóló törvény XX. fejezetét kell alkalmazni.

## 24. A jelentkező, valamint a hallgatói jogviszonyban álló személy által gyakorolható jogosultságok, hallgatói kötelezettségek

**42. §** (1) A hallgató

- a) a tanulmányaihoz kapcsolódó résztanulmányok folytatása céljából másik felsőoktatási intézménnyel vendéghallgatói jogviszonyt létesíthet,
- b) kérheti átvételét azonos, illetve másik felsőoktatási intézmény ugyanazon képzési területéhez tartozó szakjára.

(2) A felsőoktatási intézmény a vele hallgatói jogviszonyban nem álló felsőfokú végzettségű személyeket – részismereti képzés céljából – hallgatói jogviszony keretében, az intézmény bármely kurzusára, moduljára – külön felvételi eljárás nélkül – önköltséges képzésre felveheti. Az intézmény a tanulmányi teljesítményről igazolást köteles kiállítani. Az elvégzett kurzus, modul teljesítése felsőfokú tanulmányokba a kreditátvitel szabályai szerint beszámítható.

(3) Az (1)–(2) bekezdésekben meghatározott kérelmek teljesítésének feltételeit a fogadó felsőoktatási intézmény határozza meg.

(4) Aki a felsőoktatási intézménybe felvételt vagy átvételt nyert, beiratkozással hallgatói jogviszonyt létesíthet.

(5) A hallgatói jogviszony fennállása alatt újabb beiratkozásra nincs szükség. A hallgatónak az intézményi szabályozásban meghatározottak szerint – a képzési időszak megkezdése előtt – be kell jelentkeznie az adott képzési időszakra. Nem jelentkezhet be az a hallgató, aki a lejárt fizetési kötelezettségeinek nem tett eleget.

**43. §** (1) A hallgató joga, hogy a jogszabályokban és az intézményi szabályozásban meghatározottak szerint teljes körű, pontos és hozzáférhető formában információt kapjon a tanulmányai megkezdéséhez és folytatásához, kialakítsa tanulmányi rendjét, igénybe vegye a felsőoktatási intézményben elérhető képzési lehetőségeket, kapacitásokat; állapotának, személyes adottságainak, fogyatékosságának megfelelő ellátásban részesüljön.

(2) A hallgató kötelessége, hogy

- a) megtartsa a felsőoktatási intézmény szabályzataiban foglaltakat,
- b) tiszteletben tartsa a felsőoktatási intézmény hagyományait.

(3) A hallgató a felsőoktatási intézmény irányában teljesítendő fizetési kötelezettségének teljesítéséhez részletfizetési kedvezményre, halasztásra, mentességre a szervezeti és működési szabályzatban foglalt feltételek és eljárás szerint a rektornak – a fenntartó tájékoztatása mellett meghozott – döntése alapján jogosult.

## 25. A hallgatói munkavégzés szabályai

**44. §** (1) A hallgató hallgatói munkaszerződés alapján végezhet munkát:

- a) a képzési program keretében, illetve a képzés részeként megszervezett szakmai gyakorlat vagy gyakorlati képzés során az intézményben, az intézmény által alapított gazdálkodó szervezetben vagy külső gyakorlóhelyen,
- b) a képzési programhoz közvetlenül nem kapcsolódóan a felsőoktatási intézményben vagy a felsőoktatási intézmény által létrehozott gazdálkodó szervezetben.

(2) A hallgatói munkaszerződés alapján munkát végző hallgató foglalkoztatására a munka törvénykönyvének a rendelkezéseit megfelelően alkalmazni kell. A Kormány a hallgatói munkaszerződésre vonatkozó szabályok meghatározása során a munka törvénykönyvének a hallgató számára kedvezőbb feltételeket állapíthat meg.

(3) A hallgatót

- a) az (1) bekezdés a) pontja szerinti esetben díjazás illeti, illetve a hat hét időtartamot elérő egybefüggő gyakorlat esetén díjazás illeti, melynek mértéke legalább hetente a kötelező legkisebb munkabér (minimálbér) tizenöt százaléka, a díjat – eltérő megállapodás hiányában – a szakmai gyakorlóhely fizeti,
- b) az (1) bekezdés b) pontja szerinti esetben a felek megállapodása szerinti díjazás illeti, melynek ellenében a hallgató által e jogviszonyban létrehozott dolgok tulajdonjoga, illetve a szellemi alkotásokhoz fűződő vagyoni jogok – eltérő megállapodás hiányában – a felsőoktatási intézményre, illetve az általa létrehozott gazdálkodó szervezetre az átadással átszállnak.

(3a) A képzési program keretében, illetve a képzés részeként – az (1) bekezdés a) pont szerint – megszervezett szakmai gyakorlatra költségvetési szervnél hallgatói munkaszerződés és díjazás nélkül is sor kerülhet. A hallgatót ez esetben is megilletik mindazon jogok, amelyeket a munka törvénykönyve biztosít a munkavállalók részére. A gyakorlati képzésben részt vevő hallgatóval e tevékenységére tekintettel a Kormány által meghatározott feltételekkel megállapodást kell kötni.

(4) Az, aki a gyakorlati képzést szervezi, köteles felelősségbiztosítást kötni a felsőoktatási szakképzésben részt vevő hallgató javára.

(5) A doktorandusz oktatási és kutatási tevékenységére az e § (3) bekezdés a) pontjában írtakat az alábbi eltérésekkel kell alkalmazni:

- a) a doktorandusz a tanulmányi kötelezettségeinek keretében a heti teljes munkaidő húsz százalékának megfelelő időtartamban az intézmény oktatási, tudományos tevékenysége körében munkavégzésre kötelezhető,
- b) a doktorandusz által végzett munka ideje – az a) pont szerinti munkavégzéssel együtt – egy félév átlagában nem haladhatja meg a heti teljes munkaidő ötven százalékát,

c) a doktorandusz munkaidő-beosztását oly módon kell meghatározni, hogy vizsgázási és a vizsgára történő felkészülési kötelezettségeinek eleget tudjon tenni,

d) a munkadíj havi összege, a teljes munkaidő ötven százalékának megfelelő idejű foglalkoztatás esetén nem lehet kevesebb, mint a legkisebb kötelező munkabér (minimálbér), eltérő idejű foglalkoztatás esetén ennek időarányos része.

## 26. A hallgatói jogviszony szünetelése

**45. §** (1) Ha a hallgató bejelenti, hogy a következő képzési időszakban hallgatói kötelezettségének nem kíván eleget tenni, illetve, ha a hallgató a soron következő képzési időszakra nem jelentkezik be, a hallgatói jogviszonya szünetel. A hallgatói jogviszony egybefüggő szüneteltetésének ideje nem lehet hosszabb, mint két félév. A hallgató, a tanulmányi és vizsgaszabályzatban meghatározottak szerint több alkalommal is élhet a hallgatói jogviszonyának szüneteltetésével.

(2) Az intézmény a hallgató kérelmére engedélyezheti a hallgatói jogviszony szünetelését

a) az (1) bekezdésben meghatározottnál hosszabb, egybefüggő időtartamban is vagy

b) az intézményi szabályzat erre vonatkozó megengedő rendelkezése hiányában az első félév teljesítése előtt is,

feltéve, hogy a hallgató a hallgatói jogviszonyból eredő kötelezettségeinek szülés, továbbá baleset, betegség vagy más váratlan ok miatt, önhibáján kívül nem tud eleget tenni.

(3) Szünetel a hallgatói jogviszony, ha a hallgatót fegyelmi büntetésként eltiltják a tanulmányok folytatásától.

(4) Szünetel a hallgatói jogviszony az önkéntes tartalékos katonai tényleges szolgálatteljesítés időtartamára, amely időszakban a hallgató mentesül a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározott kötelezettségek alól.

## XII. FEJEZET

### A MAGYAR ÁLLAMI (RÉSZ)ÖSZTÖNDÍJAS ÉS AZ ÖNKÖLTSÉGES HALLGATÓ

#### 27. A költségviselés formái

**46. §** (1) A költségviselés formája szerint a felsőoktatási képzésben részt vevő lehet

a) magyar állami ösztöndíjjal támogatott hallgató,

b) magyar állami részösztöndíjjal támogatott hallgató,

c) önköltséges hallgató.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott hallgatók számára – kormányrendeletben meghatározottak szerint – a magyar állam biztosítja a hallgatói hitel igénybevételének lehetőségét.

(2a) A hallgatói hitel az (1) bekezdés

a) pontja szerinti hallgató számára a hallgatói léttel kapcsolatos költségek,

b) b) és c) pontjában meghatározott hallgató számára a hallgatói léttel, valamint a képzéssel kapcsolatos költségek finanszírozásához járul hozzá.

(3) A magyar állami ösztöndíjjal támogatott hallgató képzésének jogszabályban meghatározott költségét, valamint a magyar állami részösztöndíjjal támogatott hallgató képzési költségének felét az állam, az önköltséges képzés költségeit a hallgató viseli. A magyar állami (rész)ösztöndíjjal támogatott képzésre tekintettel a magyar állami ösztöndíj feltételei teljesítésének nyilvántartásáért felelős szerv által megállapított visszafizetési kötelezettség adók módjára behajtandó köztartozás. Bármely képzési ciklusban, felsőoktatási szakképzésben, szakirányú továbbképzésben részt vevő hallgató lehet magyar állami (rész)ösztöndíjjal támogatott, függetlenül annak munkarendjétől.

(4) A miniszter évente – a 39. § (5) és (6) bekezdésében megállapított keretek között – határozattal állapítja meg azt, hogy mely, a felsőoktatási intézmények által folytatott szakos képzésen vehető igénybe magyar állami (rész)ösztöndíj. A képzésre a felvétel teljesítéséhez szükséges minimális felvételi követelményt (pontszámot) a Kormány rendelete, az adott szak magyar állami (rész)ösztöndíjjal támogatott képzésére történő éves felvétel feltételeként teljesítendő minimális felvételi követelményt (pontszámot) a miniszter határozata állapítja meg. A határozatot a miniszter által vezetett minisztérium hivatalos lapjában közzé kell tenni.

(5) A (4) bekezdés szerinti döntés előkészítésében

a) a miniszter felkérésére részt vesz a Felsőoktatási Tervezési Testület, valamint

b) a 72. § (5) bekezdése szerint közreműködik az Országos Doktori Tanács.

(6) A miniszter (4) bekezdésben meghatározott döntésének meghozatalakor figyelembe kell venni

a) a nemzetstratégiai és vidékfejlesztési stratégiai célokat,

b) a közép- és hosszú távú munkaerő-piaci előrejelzéseket,

c) a végzett hallgatók pályakövetési adatait és

d)

(7) A miniszter évente, a felvétel időpontját megelőző év december 31. napjáig teljes körű tájékoztatást tesz közzé, amely a felvételi eljárások vonatkozásában tartalmaz minden, a jelentkezések benyújtásához szükséges információt.

#### 28. Az állam által támogatott tanulmányok időtartama.

##### Besorolás, átsorolás.

**47. §** (1) Egy személy – felsőoktatási szakképzésben, alapképzésben és mesterképzésben összesen – tizenkét féléven át folytathat a felsőoktatásban tanulmányokat magyar állami (rész)ösztöndíjas képzésben (a továbbiakban: támogatási idő). A támogatási idő legfeljebb tizennégy félév, ha a hallgató osztatlan képzésben vesz részt és a képzési követelmények szerint a képzési idő meghaladja a tíz félévet.

(2) A doktori képzésben részt vevő hallgató támogatási ideje legfeljebb hat félév.

(3) Egy adott fokozat (oklevél) megszerzéséhez igénybe vehető támogatási idő legfeljebb két félévvel lehet hosszabb, mint az adott tanulmányok képzési ideje. Az adott szak támogatási idejébe az azonos szakon korábban igénybe vett támogatási időt be kell számítani. Ha a hallgató az így meghatározott támogatási idő alatt az adott fokozatot (oklevelet) nem tudja megszerezni, a tanulmányait e szakon önköltséges képzési formában folytathatja akkor is, ha az (1) bekezdés szerinti támogatási időt egyébként még nem merítette ki.

(4) A fogyatékossgal élő hallgató támogatási idejét a felsőoktatási intézmény legfeljebb négy félévvel megnövelheti.

(5) A hallgató által igénybe vett támogatási időnek minősül minden olyan félév, amelyre a hallgató bejelentkezett.

(6) A támogatási idő számításakor nem kell figyelembe venni

a) a megkezdett félévet, ha betegség, szülés vagy más, a hallgatónak fel nem róható ok miatt nem sikerült befejezni a félévet,

b) a támogatási idő terhére teljesített félévet, ha megszűnt a felsőoktatási intézmény anélkül, hogy a hallgató a tanulmányait be tudta volna fejezni, feltéve, hogy tanulmányait nem tudta másik felsőoktatási intézményben folytatni,

c) azt a félévet sem, amelyet tanulmányai folytatásánál a felsőoktatási intézmény a megszűnt intézményben befejezett félévekből nem ismert el.

(7) A magyar állami (rész)ösztöndíjjal támogatott képzésben való részvételt nem zárja ki a felsőoktatásban szerzett fokozat és szakképzettség megléte, azzal, hogy aki egy képzési ciklusban magyar állami (rész)ösztöndíjas képzésben tanulmányokat folytat, ugyanazon képzési ciklusba tartozó további (párhuzamos) képzés folytatása esetén a támogatási időből félévente a párhuzamosan folytatott állami (rész)ösztöndíjjal támogatott képzések számának megfelelő számú

félét le kell vonni.

(8) Ha a hallgató kimerítette az e §-ban meghatározottak szerint rendelkezésre álló támogatási időt, csak önköltséges képzési formában folytathat tanulmányokat a felsőoktatásban.

**48. § (1)** A hallgatót magyar állami (rész)ösztöndíjas vagy önköltséges képzési formára kell besorolni.

(2) A felsőoktatási intézmény tanévenként köteles önköltséges képzésre átsorolni azt a magyar állami (rész)ösztöndíjjal támogatott képzésben részt vevő hallgatót, aki az utolsó két olyan félévben, amelyben hallgatói jogviszonya nem szünetelt, nem szerezte meg legalább az ajánlott tantervben előírt kreditmennyiség ötven százalékát, illetve az intézmény szervezeti és működési szabályzatában ajánlott tanulmányi átlagot, továbbá azt, aki a 48/D. § (2) bekezdés szerinti nyilatkozatát visszavonja.

(3) Ha a magyar állami (rész)ösztöndíjjal támogatott képzésre felvett hallgatónak a tanulmányai befejezése előtt megszűnik a hallgatói jogviszonya, vagy a hallgató a tanulmányait bármely okból önköltséges formában folytatja tovább, helyére – ilyen irányú kérelem esetén – a felsőoktatási intézményben önköltséges formában azonos szakon tanulmányokat folytató hallgató léphet. Az átsorolásról a felsőoktatási intézmény a magyar állami (rész)ösztöndíjjal támogatott képzésre átsorolását kérő önköltséges hallgatók tanulmányi teljesítménye alapján dönt.

(4)

#### **28/A. A magyar állami (rész)ösztöndíjjal támogatott képzés sajátos feltételei**

**48/A. §** A magyar állami (rész)ösztöndíjas hallgató – a 48/B. §-ban meghatározottakra figyelemmel – köteles:

a) az általa folytatott, magyar állami (rész)ösztöndíjjal támogatott adott képzésen a képzési és kimeneti követelményekben meghatározott tanulmányi idő alatt, de legfeljebb a képzési és kimeneti követelményekben meghatározott képzési idő másfélszeresén belül megszerezni az oklevelet, és

b) az oklevél megszerzését követő húsz éven belül az általa állami (rész)ösztöndíjjal folytatott tanulmányok idejével megegyező időtartamban magyar joghatóság alatt álló munkáltatónál a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény 5. §-ában meghatározott biztosítási jogviszonyt eredményező munkaviszonyt, munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyt fenntartani vagy magyar joghatóság alatt vállalkozási tevékenységet folytatni (a továbbiakban: hazai munkaviszony),

c) átalányként megfizetni a hallgató adott képzésére tekintettel a Magyar Állam által folyósított 48/C. § (1) bekezdés a) pontja szerinti állami ösztöndíj 50%-ának megfelelő összeget a Magyar Államnak, ha az a) pontban meghatározott határidőn belül nem szerzi meg a magyar állami (rész)ösztöndíjjal támogatott képzésben az oklevelet, vagy

d) visszafizetni az adott képzésére tekintettel a magyar állam által folyósított 48/C. § (1) bekezdés a) pontja szerinti magyar állami (rész)ösztöndíjnak – évente a Központi Statisztikai Hivatal által megállapított éves átlagos fogyasztóiár-növekedés mértékével növelt – összegét a magyar államnak, ha az oklevél megszerzését követően nem tart fenn a b) pont szerint hazai munkaviszonyt.

**48/B. § (1)** A 48/A. § b) pontjában meghatározott kötelezettség több részletben is teljesíthető.

(2) Amennyiben a magyar állami (rész)ösztöndíjas hallgató a hallgatói jogviszonyának fennállása alatt a magyar állami (rész)ösztöndíjjal támogatott képzésében finanszírozási formát vált, és önköltséges formában folytatja a tanulmányait az adott képzésen, a 48/A. § b)–d) pontjaiban meghatározott kötelezettségek csak a magyar állami (rész)ösztöndíjjal támogatott időszakra vonatkozóan terhelik.

(3) A szomszédos államokban élő magyarokról szóló törvény hatálya alá tartozó személy a 48/A. § b) pontjában meghatározott kötelezettséget a származási országában is teljesítheti.

(4) A hitéleti képzésben részt vevő magyar állami (rész)ösztöndíjas hallgatót a 48/A. § b) és d) pontjában meghatározott kötelezettségek nem terhelik és a 48/A. § c) pontjában foglaltak a hitéleti képzés sajátos követelményeinek figyelembe vételével érvényesíthetők.

(5) A hazai munkaviszony időtartama teljesítésének számításakor a Magyarországon önkéntes katonai szolgálat alapján fennálló, valamint a szomszédos államokban élő magyarokról szóló törvény hatálya alá tartozó személy esetében a származási országában teljesített, társadalombiztosítási jogviszonyt eredményező munkavégzésre irányuló jogviszonyt kétszeres mértékben kell figyelembe venni.

(6) Az ezen alcímben meghatározottakat alkalmazni kell az önköltséges képzésről állami (rész)ösztöndíjjal támogatott képzésre átsorolt, valamint a magyar állami (rész)ösztöndíjjal támogatott képzésre átvétel alapján hallgatói jogviszonyt létesítő hallgatóra is.

(7) Ha a hallgató párhuzamos képzésben folytatja tanulmányait, vagy egymást követően több oklevelet szerez, a 48/A. § b) és d) pontja szerinti kötelezettséget az első oklevél megszerzésének időpontjától kell számítani, és képzésenként teljesíteni kell.

(8) A 48/A. § a) pontjában meghatározott kötelezettség a szakváltást nem korlátozza. A szakváltás történhet a képzés munkarendjének, nyelvének, helyének megváltoztatásával, átvétellel, felvételi eljárás útján. A felvételi eljárás útján történő szakváltás az oklevél szerzése nélkül befejezett felsőoktatási képzést követő egy éven belül teljesített beiratkozással lehetséges. Szakváltás esetén a feltételek teljesítése szempontjából az újabb szak képzési ideje, képzési költsége az irányadó.

**48/C. § (1)** A hallgató által teljesítendő feltételek tekintetében a magyar állam köteles:

a) a hallgató által az adott képzésben igénybe vett támogatási idő alatt, de legfeljebb a hallgatói jogviszonyának megszűnéséig a magyar állami (rész)ösztöndíjas hallgatóra tekintettel biztosítani a felsőoktatási intézménynek a hallgató magyar állami (rész)ösztöndíjjal támogatott képzésének költségeit (a továbbiakban: állami ösztöndíj),

b) foglalkoztatáspolitikai eszközrendszerére támaszkodva törekedni arra, hogy a magyar állami (rész)ösztöndíjas hallgató számára a magyar állami (rész)ösztöndíjjal támogatott képzés befejezését követően megfelelő munkalehetőséget biztosítson.

(2) Az állami ösztöndíj mértéke az adott felsőoktatási intézményben a hallgató által magyar állami (rész)ösztöndíjjal támogatott formában igénybe vett aktív félévekre – jogszabályban meghatározott keretek között a felsőoktatási intézmény által – a hallgatóra vetítve megállapított költségek összege. Ezen alcím vonatkozásában azon félév minősül aktív félévnek, amelyre a magyar állami (rész)ösztöndíjas hallgató bejelentkezett.

(3) A magyar állami részösztöndíjas hallgató esetében az állami ösztöndíj adott félévre számított összege az azonos képzésen tanulmányokat folytató magyar állami ösztöndíjas hallgató ugyanazon félévére megállapított állami ösztöndíjának ötven százaléka.

(4) Amennyiben a hallgató olyan képzésen folytat tanulmányokat magyar állami (rész)ösztöndíjjal támogatott formában, melyet az adott intézmény önköltséges formában nem indított, a (3) bekezdésben meghatározott számításokat az adott képzésre más intézményekben megállapított önköltségek közül a legalacsonyabb figyelembevételével kell elvégezni.

**48/D. § (1)**

(2) Az állami (rész)ösztöndíjjal támogatott képzésre besorolt jelentkező a beiratkozáskor nyilatkozik a képzés feltételeinek vállalásáról.

(3)

(4)

(5)

**48/E. § (1)**

(2)

(3)

(4) A magyar állami ösztöndíj feltételei teljesítésének nyilvántartásáért felelős szerv az ezen alcímben meghatározott jogainak érvényesítése és kötelezettségeinek teljesítése során a magyar állami (rész)ösztöndíjban részesített személlyel elektronikus úton is kapcsolatot tarthat.

**48/F. §**

**48/G. §** A felsőoktatási intézmény gondoskodik

a)

b) az állami (rész)ösztöndíjjal támogatott képzéshez kötődő hallgatói jogviszony létesítése tényének, valamint az oklevél megszerzése időpontjának a tanulmányi adminisztrációs nyilvántartásban történő rögzítéséről,

c) a b) pontban meghatározott adatoknak a magyar állami ösztöndíj feltételei teljesítésének nyilvántartásáért felelős szerv részére történő szolgáltatásáról.

**48/H. §** A magyar állami ösztöndíj feltételei teljesítésének nyilvántartásáért felelős szerv a magyar állami (rész)ösztöndíjas hallgató vonatkozásában nyilvántartja

a)

b) a magyar állami (rész)ösztöndíjas hallgató minden megkezdett, magyar állami (rész)ösztöndíjjal támogatott képzésére vonatkozóan

ba) az adott képzés elvégzéséhez igénybe vett aktív félévek számát és az adott félévekre megállapított önköltséget,

bb) a tanulmányok megkezdésének és az oklevél megszerzésének időpontját,

c) az igénybe vett magyar állami (rész)ösztöndíjnak az adott félév lezárását követő, aktuális összegét.

**48/I. §** (1) A képzés befejezését megelőzően a magyar állami ösztöndíj feltételei teljesítésének nyilvántartásáért felelős szerv a nyilvántartása alapján a magyar állami (rész)ösztöndíjas hallgatóval évente közli az általa igénybe vett állami ösztöndíj összegét.

(2) A magyar állami ösztöndíj feltételei teljesítésének nyilvántartásáért felelős szerv a magyar állami (rész)ösztöndíjjal támogatott képzés befejezésének, vagy ha a magyar állami (rész)ösztöndíjas hallgató az adott képzést nem fejezi be, a hallgatói jogviszony megszűnésének időpontjától számított hatvan napon belül közli a volt magyar állami (rész)ösztöndíjas hallgatóval az adott képzésen általa igénybe vett állami ösztöndíj teljes összegét.

(3) A magyar állami ösztöndíj feltételei teljesítésének nyilvántartásáért felelős szerv a (2) bekezdésben meghatározott időpontot követően évente közli az igénybe vett állami ösztöndíjnak – a 48/A. § d) pontja szerinti feltétel teljesítése során irányadó – összegét.

**48/J. §** A magyar állami ösztöndíj feltételei teljesítésének nyilvántartásáért felelős szerv nyomon követi a volt magyar állami (rész)ösztöndíjas hallgató foglalkoztatási útját.

**48/K. §** Az oklevélszerzés és a hazai munkaviszony nyilvántartásával, az állami ösztöndíj utólagos visszatérítési kötelezettségével és a teljesítési kötelezettségek alóli felmentések megállapításával kapcsolatos feladatokat a Ket. alkalmazásával első fokon a magyar állami ösztöndíj feltételei teljesítésének nyilvántartásáért felelős szerv, másodfokon az oktatásért felelős miniszter látja el.

**48/L. §** A hazai munkaviszony időtartamába beleszámít

a) a csecsemőgondozási díj, a gyermekgondozási segély és a gyermekgondozási díj folyósításának időtartama,

b) az az időszak, amely alatt a volt magyar állami (rész)ösztöndíjas hallgató részére állaskeresési járadékot folyósítottak.

**48/M. §** (1) A volt magyar állami (rész)ösztöndíjas hallgatónak nem kell teljesítenie a 48/A. § a) pontjában meghatározott feltételt, illetve a 48/A. § c) pont alapján fennálló még nem teljesített kötelezettséget, ha három gyermeket szül.

(2) A volt magyar állami (rész)ösztöndíjas hallgatónak nem kell teljesítenie a 48/A. § c) pontja alapján meghatározott kötelezettséget, ha beiratkozását követően az adott szakon

a) felsőoktatási szakképzés, illetve osztott képzés esetén legfeljebb egy félévig,

b) osztatlan képzés esetén legfeljebb két félévig

folytatott tanulmányokat magyar állami (rész)ösztöndíjjal támogatott képzésben és szakváltásra nem került sor.

**48/N. §** (1) A magyar állami ösztöndíj feltételei teljesítésének nyilvántartásáért felelős szerv a volt magyar állami (rész)ösztöndíjas hallgató kérelmére a 48/A. § a) pontja alapján meghatározott feltétel teljesítésének felfüggesztését engedélyezi

a) a külföldi felsőoktatási intézményben folytatott tanulmányokra,

b) nyelvvizsga-bizonyítvány megszerzése érdekében felnőttképzésben folytatott tanulmányokra tekintettel.

(2) A szünetelés legfeljebb két alkalommal, összesen legfeljebb két év időtartamra engedélyezhető, feltéve, hogy a magyar állami (rész)ösztöndíjas hallgató igazolja, hogy

a) a külföldi felsőoktatási intézmény és a külföldön folytatott tanulmányok az adott állam joga szerint felsőoktatási intézménynek és felsőfokú képzésnek számítanak,

b) az oklevél kiadásához szükséges nyelvvizsga-bizonyítvány megszerzése érdekében folytatott tanulmányait felnőttképzési jogviszonyban végzi.

(3) A magyar állami ösztöndíj feltételei teljesítésének nyilvántartásáért felelős szerv a volt magyar állami (rész)ösztöndíjas hallgató kérelmére a 48/A. § c) pontja alapján meghatározott feltételt – kormányrendeletben meghatározottak szerint – teljesítettnek tekinti, ha a hallgató hazai munkaviszonyt az állami (rész)ösztöndíj igénybe vett képzési időnek megfelelő időtartamban tart fenn.

**48/O. §** (1) A magyar állami ösztöndíj feltételei teljesítésének nyilvántartásáért felelős szerv a volt magyar állami (rész)ösztöndíjas hallgató kérelmére a 48/A. § a) pontja alapján meghatározott feltételt teljesítettnek tekinti, ha a hallgató az oklevelét tartós betegsége, balesete, szülés miatt nem képes megszerezni.

(2) A magyar állami ösztöndíj feltételei teljesítésének nyilvántartásáért felelős szerv a volt magyar állami (rész)ösztöndíjas hallgató kérelmére a 48/A. § b)–d) pontja alapján meghatározott feltételt vagy annak egy részét teljesítettnek tekinti, ha a hallgató a kötelezettségét megváltozott munkaképességére tekintettel, tartós betegsége, balesete, szülés, kettő vagy több gyermek nevelésére tekintettel vagy más váratlan ok miatt, önhibáján kívül nem képes teljesíteni.

(3) A (2) bekezdésben a gyermeknevelésre vonatkozó kedvezményt a magyar állami ösztöndíj feltételei teljesítésének nyilvántartásáért felelős szerv ugyanazon gyermekekre tekintettel csak az egyik szülő számára engedélyezi.

**48/P. §** (1) Amennyiben a magyar állami ösztöndíj feltételei teljesítésének nyilvántartásáért felelős szerv megállapítja, hogy a volt magyar állami (rész)ösztöndíjas hallgató visszatérítési kötelezettsége fennáll, erről határozatot hoz. A visszatérítendő állami ösztöndíj összegét a határozat jogerőre emelkedését követő harminc napon belül kell megfizetni (esedékesség).

(2) A (1) bekezdésben meghatározott határozatnak – a Ket. által előírt kötelező tartalmi elemeken kívül – tartalmaznia kell

a) a visszatérítendő állami ösztöndíj összegét, annak kiszámítási módjával együtt,

b) a részletfizetés feltételeire és a részletfizetés kérelmezésének módjára vonatkozó tájékoztatást,

c) az igény érvényesítésének módjára vonatkozó tájékoztatást.

(3) A magyar állami (rész)ösztöndíj vagy annak egy része visszatérítését a volt magyar állami (rész)ösztöndíjas hallgatót foglalkoztató munkáltató vagy más személy – a magyar állami ösztöndíj feltételei teljesítésének nyilvántartásáért felelős szervhez intézett nyilatkozat benyújtásával – átvállalhatja.

(4) A visszatérítési kötelezettség személyhez kötődő kötelezettség, mely nem terheli a hagyatékot.

**48/Q. §** (1) A volt magyar állami (rész)ösztöndíjas hallgató kérelmére a magyar állami ösztöndíj feltételei teljesítésének nyilvántartásáért felelős szerv

a) ötmillió forint alatti összegű állami ösztöndíj visszatérítési kötelezettsége esetén legfeljebb tíz évre szóló,

b) ötmillió forint feletti összegű állami ösztöndíj visszatérítési kötelezettsége esetén legfeljebb tizenöt évre szóló részletfizetést engedélyez.

(2) A fizetési kötelezettség az esedékességet megelőzően is teljesíthető.

(3) A részletfizetés ideje alatt megvalósuló – 48/M. § (1) bekezdés, illetve 48/O. § szerinti – körülmény, a mentesség megállapításának időpontjában még fennálló kötelezettség teljesítésére vonatkozik.

**48/R. §** (1) A magyar állami ösztöndíj feltételei teljesítésének nyilvántartásáért felelős szerv a visszatérítési kötelezettség összegét megállapító jogerős határozatot a magyar államot megillető igény érvényesítéséhez szükséges adatokkal együtt megküldi az állami adóhatásnak a visszatérítendő összeg behajtása érdekében, ha a jogerősen megállapított visszatérítési kötelezettséget a volt magyar állami (rész)ösztöndíjas hallgató vagy a 48/P. § (3) bekezdése szerint azt tőle

átvállaló személy az átvállalt összeg erejéig

a) határidőre nem teljesíti, és

b) a volt magyar állami (rész)ösztöndíjas hallgató részletfizetési vagy e törvényben meghatározott más kérelmet nem terjesztett elő, vagy az e kérelmek tárgyában hozott jogerős döntésben foglaltaknak határidőre nem tesz eleget.

(2) Az állami adóhatóság a visszatérítési kötelezettség érvényesítésére folytatott végrehajtási eljárásában a végrehajtási jogot az ingatlan-nyilvántartásba a Magyar Állam javára jegyezteti be.

**48/S. §** A 48/A. § c) és d) pontja alapján teljesített befizetés a Felsőoktatási Struktúraátalakítási Alap bevételét képezi.

### XIII. FEJEZET

#### A TANULMÁNYI KÖTELEZETTSÉGEK TELJESÍTÉSE

##### 29. A tanulmányi követelmények és a hallgatók teljesítményének értékelése

**49. §** (1) A felsőoktatási intézményben folytatott tanulmányok során a tanulmányi követelmények teljesítését – az egyes tantárgyakhoz, tantervi egységekhez rendelt – tanulmányi pontokban (a továbbiakban: kredit) kell kifejezni és érdemjeggyel minősíteni. A hallgatónak az adott képzésben történő előrehaladását a megszerzett kreditek összege, minőségét az érdemjegye fejezi ki.

(2) A hallgató részére biztosítani kell, hogy tanulmányai során az oklevél megszerzéséhez előírt összes kredit legalább öt százalékaig, az intézmény szervezeti és működési szabályzata alapján szabadon választható tárgyakat vehessen fel – vagy e tárgyak helyett teljesíthető önkéntes tevékenységben vehessen részt –, továbbá az összes kreditet legalább húsz százalékkal meghaladó kreditértékű tantárgy közül választhatjon. Biztosítani kell, hogy a hallgató egyéni tanulmányi rendjében – külön önköltség, illetve térítési díj fizetése nélkül – az összes előírt kreditet tíz százalékkal meghaladó kreditértékű tárgyat vehessen fel.

(3) A hallgató a tanulmányaihoz tartozó tantárgyakat annak a felsőoktatási intézménynek, amellyel hallgatói jogviszonyban áll, másik képzésében, továbbá más felsőoktatási intézményben mint vendéghallgató is felveheti.

(4) A felsőoktatási intézmény ajánlott tantervet ad ki a hallgatói tanulmányi rend összeállításához. A felsőoktatási intézménynek biztosítania kell, hogy minden hallgató számára adhasson tudásáról, és a sikeres vagy sikertelen számonkérés megismételhesse úgy, hogy a megismélt számonkérés elfogulatlan lebonyolítása és értékelése biztosított legyen.

(5) Egy adott ismeretanyag elsajátításáért egy alkalommal adható kredit. A kreditelismerés – tantárgy (modul) előírt kimeneti követelményei alapján – kizárólag a kredit megállapításának alapjául szolgáló tudás összevetésével történik. El kell ismerni a kreditet, ha az összevetett tudás legalább hetvenöt százalékan megegyezik. A tudás összevetését a felsőoktatási intézmény e célra létrehozott bizottsága (a továbbiakban: kreditátviteli bizottság) végzi.

(6) A kreditátviteli bizottság az előzetesen nem formális, informális tanulás során megszerzett tudást, munkatapasztalatot – az e törvényben, valamint kormányrendeletben meghatározottak szerint – tanulmányi követelmény teljesítéseként elismerheti.

(7) A (3)–(6) bekezdésben meghatározottak végrehajtásával kapcsolatos kérdéseket a tanulmányi és vizsgaszabályzatban kell szabályozni, azzal a megkötéssel, hogy a hallgató a végbizonysítvány (abszolutorium) megszerzéséhez – a felsőoktatási intézményben folytatott, illetve más korábbi tanulmányok, továbbá az előzetesen megszerzett tudás kreditértékként való elismerése esetén is – a tanulmányi és vizsgaszabályzat szerinti kreditet, de legalább a képzés kreditértékének harmadát az adott intézményben köteles teljesíteni.

(8) A fogyatékossgal élő hallgató részére biztosítani kell a fogyatékossgához igazodó felkészítést és vizsgáztatást, továbbá segítséget kell nyújtani részére ahhoz, hogy teljesíteni tudja a hallgatói jogviszonyából eredő kötelezettségeit. Indokolt esetben mentesíteni kell egyes tantárgyak, tantárgyrészek tanulása vagy a beszámolási kötelezettsége alól. Szükség esetén mentesíteni kell a nyelvvizsga vagy annak egy része, illetve szintje alól. A vizsgán biztosítani kell a hosszabb felkészülési időt, az írásbeli beszámolón lehetővé kell tenni a segédeszköz – így különösen írógép, számológép – alkalmazását, szükség esetén az írásbeli beszámoló szóbeli beszámolóval vagy a szóbeli beszámoló írásbeli beszámolóval történő felváltását. Az e bekezdés alapján nyújtott mentesítés kizárólag a mentesítés alapjául szolgáló körülménnyel összefüggésben biztosítható és nem vezethet az oklevél által tanúsított szakképzettség megszerzéséhez szükséges alapvető tanulmányi követelmények alóli felmentéshez.

**50. §** (1) A felsőoktatási intézmény annak a hallgatónak, aki a tantervben előírt tanulmányi és vizsgakövetelményeket és az előírt szakmai gyakorlatot – a nyelvvizsga letétele, a szakdolgozat, diplomamunka elkészítése kivételével – teljesítette, és az előírt krediteket megszerezte, végbizonysítványt állít ki (abszolutorium).

(2) A hallgató tanulmányait felsőoktatási szakképzésben, alap- és mesterképzésben, szakirányú továbbképzésben záróvizsgálva fejezi be.

(3) A hallgató a végbizonysítvány megszerzését követően bocsátható záróvizsgára. A záróvizsga a végbizonysítvány megszerzését követő vizsgaidőszakban a hallgatói jogviszony keretében, majd a hallgatói jogviszony megszűnése után, két éven belül, bármelyik vizsgaidőszakban, az érvényes képzési követelmények szerint lehet. A tanulmányi és vizsgaszabályzat a záróvizsga letételét a végbizonysítvány kiállításától számított második év eltelte után feltételhez kötheti. A hallgatói jogviszony megszűnését követő ötödik év eltelte után záróvizsga nem tehető.

(4) A záróvizsga az oklevél megszerzéséhez szükséges ismeretek, készségek és képességek ellenőrzése és értékelése, amelynek során a hallgatónak arról is tanúságot kell tennie, hogy a tanult ismereteket alkalmazni tudja. A záróvizsga a tantervben meghatározottak szerint több részből – szakdolgozat vagy diplomamunka megvédéséből, további szóbeli, írásbeli, gyakorlati vizsgarészekből – állhat.

(5) Nem bocsátható záróvizsgára az a hallgató, aki a felsőoktatási intézménnyel szemben fennálló fizetési kötelezettségének nem tett eleget.

##### 30. Az oklevél

**51. §** (1) A felsőfokú tanulmányok befejezését igazoló oklevél kiadásának előfeltétele a sikeres záróvizsga, továbbá – ha e törvény másképp nem rendelkezik – az előírt nyelvvizsga letétele. Ha a képzési és kimeneti követelmény szigorúbb feltételt nem állapít meg, az oklevél kiadásához a hallgatónak be kell mutatnia azt az okiratot, amely igazolja, hogy

a) alapképzésben egy középfokú, „C” típusú általános nyelvi vagy középfokú (B2 szintű) általános nyelvi, komplex,

b) mesterképzésben a képzési és kimeneti követelményekben meghatározott

államilag elismert vagy azzal egyenértékű nyelvvizsgát tett (a továbbiakban: nyelvvizsga). A tantervben a felsőoktatási intézmény meghatározhatja, hogy milyen nyelvekből tett nyelvvizsgát fogad el, azzal a megkötéssel, hogy a középiskolai érettségi bizonyítvány által tanúsított, illetve az érettségi vizsgaként elfogadott nyelvvizsgát általános nyelvi – komplex – nyelvvizsgaként köteles elfogadni.

(2) Az (1) bekezdésben foglaltakat – a záróvizsga kivételével – nem kell alkalmazni, ha a képzés nyelve nem a magyar nyelv.

(3) Az oklevelet az (1) bekezdés szerinti nyelvvizsgát igazoló okirat bemutatásától számított harminc napon belül kell kiállítani és kiadni annak, aki sikeres záróvizsgát tett. Ha a hallgató a záróvizsga időpontjában már bemutatta azt az okiratot, amely az (1) bekezdésben meghatározott követelmények teljesítését igazolja, az oklevelet a sikeres záróvizsga napjától számított harminc napon belül kell kiállítani és kiadni számára.

(4) Oklevél kiállítására csak az e törvény hatálya alá tartozó felsőoktatási intézmény jogosult. Az oklevél megnevezést csak a felsőoktatási intézmények által e törvény alapján kiállított szakképzettséget és – a felsőoktatási szakképzés és a szakirányú továbbképzés kivételével – felsőfokú végzettségi szintet, doktori fokozatot igazoló okiratra lehet használni.

(5) Az oklevél Magyarország címerével ellátott közokirat, amely tartalmazza a kiállító felsőoktatási intézmény nevét, intézményi azonosító számát, az oklevél sorszámát, az oklevél tulajdonosának nevét, születési nevét, születésének helyét és idejét, a végzettségi szint, illetve az odaítélt fokozat és a szak, szakképzettség megnevezését, a kiállítás helyét, évét, hónapját és napját, az oklevél által tanúsított végzettségnek, szakképzettségnek a Magyar Képesítési Keretrendszer, az Európai Képesítési Keretrendszer szerinti besorolását, valamint a képzésnek a képzési és kimeneti követelmény szerinti időtartamát. Tartalmaznia kell továbbá a felsőoktatási intézmény vezetőjének – illetőleg a tanulmányi és vizsgaszabályzatban meghatározott vezetőnek – eredeti aláírását, a felsőoktatási intézmény bélyegzőjének lenyomatát.

(6) A kiadott oklevelekről központi nyilvántartást kell vezetni.



**52. §** (1) Az oklevelet magyar és angol nyelven vagy magyar és latin nyelven, nemzetiségi képzés esetében magyar nyelven és a nemzetiség nyelvén, nem magyar nyelven folyó képzés esetén magyar nyelven és a képzés nyelvén kell kiadni.

(2) Az alapképzésben és mesterképzésben, felsőoktatási szakképzésben szerzett oklevél mellé ki kell adni az Európai Bizottság és az Európa Tanács által meghatározott oklevélmellékletet magyar és angol nyelven, valamint nemzetiségi képzés esetében – a hallgató kérésére – az érintett nemzetiség nyelvén. Az oklevélmelléklet közokirat.

(3) Az alapképzésben és mesterképzésben, illetve az osztatlan képzésben, szakirányú továbbképzésben, felsőoktatási szakképzésben kiállított oklevél – jogszabályban meghatározottak szerint – munkakör betöltésére, tevékenység folytatására jogosít.

(4) A felsőoktatási szakképzésben az oklevél kiadásának előfeltételeként a képzési és kimeneti követelmény előírhatja a nyelvvizsga letételét.

(5) A Magyarországon kiadott oklevelek által tanúsított végzettségi szintek angol és latin nyelvű jelölése:

a) alapk fokozat „Bachelor” vagy „baccalaureus” (rövidítve: BA, BSc),

b) mesterfokozat „Master” vagy „magister” (rövidítve MA, MSc).

(6) A mesterfokozattal rendelkezők az oklevelük által tanúsított szakképzettség előtt az „okleveles” megjelölést használják (okleveles mérnök, okleveles közgazdász, okleveles tanár stb.). A mesterfokozatot eredményező jogászképzésre épülő második jogi mesterszakon oklevelet szerettek a „Legum Magister” vagy „Master of Laws” (rövidítve: LL. M.) cím használatára jogosultak. A tanárképzésben oklevelet szerettek a „Master of Education” (rövidítve: MEd) cím használatára jogosultak.

(7) Az orvos, a fogorvos, a gyógyszerész, az állatorvos, a jogász szakon oklevelet szerzett személyek a doktori cím használatára jogosultak. Ezek rövidített jelölése: dr. med., dr. med. dent., dr. pharm., dr. vet., dr. jur.

(8) A felsőoktatási intézmény rektora – a köztársasági elnök előzetes hozzájárulásával – „Promotio sub auspiciis praesidentis Rei Publicae” kitüntetéssel avatja doktorrá azt, akinek a középiskolában és a felsőoktatási intézményben, valamint a doktori képzésben folytatott tanulmányai során a teljesítményét mindig a legmagasabbra értékelték, feltéve továbbá, hogy a doktori fokozatszerzési eljárás során is kiemelkedő teljesítményt nyújtott. A kitüntetéses doktorrá avatás részletes feltételeit a Kormány állapítja meg.

#### XIV. FEJEZET

### A TEHETSÉGGONDOZÁSRA, A DOKTORI KÉPZÉSRE VONATKOZÓ KÜLÖN SZABÁLYOK

#### 31. A doktori képzés és a doktori fokozatszerzési eljárás

**53. §** (1) A doktori képzés a tudományterület sajátosságaihoz és a doktorandusz igényeihez igazodó egyéni vagy csoportos felkészítés keretében folyó képzési, kutatási és beszámolási tevékenység. Doktori képzésben az vehet részt, aki mesterfokozatot szerzett.

(2) A doktori képzést követően a doktori fokozatot külön fokozatszerzési eljárás keretében lehet megszerezni. A doktori fokozatszerzési eljárásban részt vevő a doktorjelölt. Doktorjelölt lehet az is, aki nem vett részt a doktori képzésben, a fokozatszerzésre egyénileg készült fel, feltéve, hogy mesterfokozatot szerzett, és teljesítette a doktori képzés követelményeit. Ha a doktorandusz a képzési időn belül megkezdte a fokozatszerzési eljárást, akkor a hallgatói jogviszonya mellett egyidejűleg doktorjelölt is.

(3) A doktorjelölti jogviszony a doktori fokozatszerzési eljárásra történő jelentkezéssel és annak elfogadásával jön létre. Nem utasíthatja el a jelentkezését a felsőoktatási intézmény annak, aki az adott felsőoktatási intézményben sikeresen befejezte a doktori képzést. A doktorjelölti jogviszony keretében kell teljesíteni az (5) bekezdésben meghatározott követelményeket.

(4) A doktorjelölti jogviszony megszűnik a fokozatszerzési eljárás lezárásával, illetve akkor is, ha a doktorjelölt a jogviszony létesítésének napjától számított két éven belül nem nyújtotta be a doktori értekezését. A doktorjelölt jogaira és kötelezettségeire – ha jogszabály másként nem rendelkezik – egyebekben a hallgatói jogokra és kötelezettségekre vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni.

(5) A doktori fokozat megszerzésének feltételei:

a) a doktori szabályzat alapján előírt kötelezettségek teljesítése, továbbá a doktori szigorlat – legalább háromtagú – vizsgabizottság előtt történő eredményes letétele;

b) két idegen nyelv a tudományterület műveléséhez szükséges ismeretének a doktori szabályzatban meghatározottak szerinti igazolása, amely siket doktorjelölt esetében a nem magyar nyelven ismeretének az igazolásával is történhet;

c) az önálló tudományos munkásság, sporttudományi tevékenység bemutatása cikkekkel, tanulmányokkal vagy más módon, művészeti (DLA-) fokozat megszerzésének feltételeként önálló művészeti alkotótevékenység eredményeinek bemutatása;

d) a fokozat követelményeihez mért tudományos, illetve művészeti feladat önálló megoldása; értekezés, alkotás bemutatása; az eredmények megvédése nyilvános vitában.

(6) Az odaítélt doktori fokozatokról központi nyilvántartást kell vezetni, amelybe bárki betekinthez. Biztosítani kell a nyilvántartás internetes hozzáférhetőségét. A doktori képzés és a fokozat odaítélésének részletes szabályait a felsőoktatási intézmény doktori szabályzata állapítja meg.

(7) A PhD-fokozattal rendelkező személyek nevük mellett feltüntethetik a „PhD” vagy a „Dr.” rövidítést, a DLA-fokozattal rendelkezők pedig a „DLA” vagy a „Dr.” rövidítést.

**53/A. §** (1) A doktori értekezés – és annak tézisei – mindenki számára nyilvános. A nyilvánosságra hozatal legfeljebb a szabadalmi illetve oltalmi bejelentés közzétételének időpontjáig elhalasztható. A doktori értekezés és tézisei elektronikus, illetve nyomtatott formában való nyilvántartásáról és teljes terjedelmű nyilvánosságra hozataláról a doktori fokozatot odaítélő felsőoktatási intézmény gondoskodik, oly módon, hogy a doktori értekezés és tézisei egy nyomtatott és egy elektronikus adathordozón rögzített példányát a felsőoktatási intézmény központi könyvtárában, katalogizálva elhelyezi.

(2) A doktori értekezést és téziseit elektronikus formában a Magyar Tudományos Művek Tárában, az általánosan elfogadott nemzetközi gyakorlatnak megfelelő (DOI) azonosítóval ellátva, mindenki számára hozzáférhetővé kell tenni.

(3) Szabadalmi, oltalmi eljárással érintett doktori értekezés esetén a doktori értekezés és a doktori tézisek nyilvánosságra hozatala a doktorjelölt kérelmére, a bírálóbizottság támogató véleménye alapján és a doktori tanács jóváhagyásával, legfeljebb a szabadalom, oltalom bejegyzésének időpontjáig elhalasztható. Nemzetbiztonsági okból minősített adatot tartalmazó doktori értekezést és doktori téziseit a minősítés időtartamának letelte után kell nyilvánosságra hozni.

#### 32. Tehetséggondozás, tudományos diákkörök, szakkollégiumok

**54. §** A felsőoktatási intézmény feladata a tantervi követelményeket meghaladó teljesítmény nyújtására képes, kiemelkedő képességű és hozzáállású, valamint a hátrányos, illetve a halmozottan hátrányos helyzetű hallgatók felkutatása, felismerése, és szakmai, tudományos, művészeti és sport tevékenységének elősegítése. A felsőoktatási intézmény önállóan vagy más felsőoktatási intézménnyel együttműködve tehetséggondozó és felzárkóztató rendszert, illetve programokat működtet: ennek keretében tudományos diákköröket, szakkollégiumokat, illetve roma szakkollégiumokat működtethet. A szakkollégiumokat, illetve a roma szakkollégiumokat felsőoktatási intézménnyel együttműködve azok is létesíthetnek, akik felsőoktatási intézmény alapítására, fenntartására e törvény alapján jogosultak. A felsőoktatási intézmény mentorprogram keretében nyújt segítséget a hátrányos helyzetű hallgató tehetségének kibontakoztatásához.

#### XV. FEJEZET

### A HALLGATÓ FELELŐSSÉGE, A HALLGATÓI JOGVISZONY MEGSZŰNÉSE

#### 33. A fegyelmi eljárás és a kárfelelősség

**55. §** (1) Ha a hallgató a köteleességeit vétkesen és súlyosan megszegi, fegyelmi eljárás alapján, írásbeli határozattal fegyelmi büntetésben részesíthető.

(2) A fegyelmi büntetés lehet

- a) megrovás,
- b) szigorú megrovás,
- c) a térítési és juttatási szabályzatban meghatározott kedvezmények és juttatások – legfeljebb hat hónap időtartamra szóló – csökkentése, illetőleg megvonása,
- d) határozott időre – legfeljebb két félévre – szóló eltűntetés a tanulmányok folytatásától,
- e) kizárás a felsőoktatási intézményből.

(3) A fegyelmi büntetés megállapításánál a cselekmény összes körülményeire – így különösen a sérelmet szenvedettek körére, a következményekre, a jogsértő magatartás ismételtesére, az elkövetett cselekmény súlyára kell figyelemmel lenni. A (2) bekezdés c) pontjában meghatározott fegyelmi büntetesként szociális támogatást megvonni nem lehet. A (2) bekezdés d)–e) pontjaiban meghatározott büntetés kiszabása együtt jár a hallgatói jogviszonnyal összefüggő juttatások, kedvezmények végleges, illetve időszakos megvonásával. A (2) bekezdés d) pontjában meghatározott fegyelmi büntetés ideje alatt a hallgatói jogviszony szünetel. A fegyelmi eljárás megindítását, illetve a fegyelmi büntetés kiszabását a hallgató tanulmányi teljesítménye nem befolyásolja.

(4) Nem lehet fegyelmi eljárást indítani, ha a fegyelmi vétségéről való tudomásszerzés óta egy hónap, illetőleg a vétség elkövetése óta öt hónap már eltelt. E rendelkezések alkalmazásában tudomásszerzés az, amikor az eljárásra okot adó körülmény a fegyelmi eljárás megindítására jogosult tudomására jutott.

(5) A fegyelmi eljárás rendjét a Kormány szabályozza, azzal, hogy a fegyelmi bizottság tagjainak legalább egyharmadát a hallgatói önkormányzat delegálja, valamint az eljárás során a hallgatót meg kell hallgatni, de a fegyelmi tárgyalást akkor is meg lehet tartani, ha a hallgató szabályszerű értesítés ellenére sem jelent meg.

**56. § (1)** Ha a hallgató a tanulmányi kötelezettségeinek teljesítésével összefüggésben a felsőoktatási intézménynek, illetve a gyakorlati képzés szervezőjének jogellenesen kárt okoz – az e törvényben meghatározott eltéréssel – a Polgári Törvénykönyv (a továbbiakban: Ptk.) szabályai szerint kell helytállnia.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott esetben, gondatlan károkozás esetén, a kártérítés mértéke nem haladhatja meg a károkozás napján érvényes legkisebb kötelező munkabér (minimálbér) egyhavi összegének ötven százalékát. Szándékos károkozás esetén az okozott teljes kárt meg kell téríteni.

(3) A hallgató a jegyzékkel vagy átvételi elismervénnyel visszaszolgáltatási vagy elszámolási kötelezettséggel átvett dolgokban bekövetkezett hiányért, kárért teljes kártérítési felelősséggel tartozik, feltéve, hogy azt állandóan őrizetében tartja, kizárólagosan használja vagy kezeli. Mentessül a felelősség alól, ha a hiányt elháríthatatlan ok idézte elő.

(4) A felsőoktatási intézmény, a gyakorlati képzés szervezője a hallgatónak a hallgatói jogviszonnyal, gyakorlati képzéssel összefüggésben okozott kárt a Ptk. rendelkezései szerint köteles megtéríteni. A felsőoktatási intézmény, illetve a gyakorlati képzés szervezője a felelőssége alól csak akkor mentessül, ha bizonyítja, hogy a kárt a működési körén kívül eső elháríthatatlan ok idézte elő, vagy azt a károsult elháríthatatlan magatartása okozta.

### 34. A jogorvoslati jog

**57. § (1)** Jogainak megsértése esetén a hallgató

- a) a hallgatói önkormányzathoz fordulhat jogi segítségnyújtásért,
- b)
- c) jogorvoslati kérelmet terjeszthet elő, melyet a felsőoktatási intézmény a jelen törvényben írtak szerint köteles elbírálni,
- d) az oktatási jogok biztosának az eljárását kezdeményezheti, feltéve, hogy az e törvényben szabályozottak szerint jogorvoslati jogát – a bírósági eljárás kivételével – kimerítette.

(2) A felsőoktatási intézmény a hallgatóval kapcsolatos döntéseit – e törvényben, kormányrendeletben és a szervezeti és működési szabályzatban meghatározott esetben, valamint ha a hallgató kéri – írásban közli a hallgatóval. A felsőoktatási intézmény hallgatóval kapcsolatos döntése jogerős, ha a hallgató a (3) bekezdésben meghatározott határidőn belül nem nyújt be jogorvoslati kérelmet, vagy a kérelem benyújtásáról lemondott.

(3) A hallgató a felsőoktatási intézmény döntése vagy intézkedése, illetve intézkedésének elmulasztása (a továbbiakban együtt: döntés) ellen – a közléstől, ennek hiányában a tudomására jutásától számított tizenöt napon belül – jogorvoslattal élhet, kivéve a tanulmányok értékelésével kapcsolatos döntést. Eljárás indítható a tanulmányok értékelésével kapcsolatos döntés ellen is, ha a döntés nem a felsőoktatási intézmény által elfogadott követelményekre épült, illetve a döntés ellentétes a felsőoktatási intézmény szervezeti és működési szabályzatában foglaltakkal, vagy megszüntették a vizsga megszervezésére vonatkozó rendelkezéseket.

(4) A jogorvoslati kérelem elbírálója nem lehet az,

- a) aki a megtámadott döntést hozta, vagy a döntéshozatalt elmulasztotta,
- b) aki az a) pontban megjelölt személy közeli hozzátartozója,
- c) akitől az ügy tárgyilagosa elbírálása nem várható el.

(5) A jogorvoslati kérelem tárgyában a felsőoktatási intézmény a következő határozatokat hozhatja:

- a) a kérelmet elutasítja,
- b) a döntés elmulasztóját döntéshozatalra utasítja,
- c) a döntést megváltoztatja,
- d) a döntést megsemmisíti, és a döntéshozót új eljárás lefolytatására utasítja.

(6) A tényállás tisztázására, a határidők számítására, az igazolásra, a határozat alakjára, tartalmára és közlésére, a döntés kérelemre vagy hivatalból történő kijavítására, kicserélésére, kiegészítésére, módosítására vagy visszavonására a Ket. rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.

(7) A másodfokú döntés a közléssel jogerős és végrehajtható, kivéve, ha a hallgató a bírósági felülvizsgálatát kérte.

**58. § (1)** A hallgató a jogorvoslati kérelem tárgyában hozott határozat bírósági felülvizsgálatát kérheti, annak közlésétől számított harminc napon belül, jogszabálysértésre, illetve hallgatói jogviszonyra vonatkozó rendelkezések megsértésére hivatkozással. E rendelkezések alkalmazásában hallgatói jogviszonyra vonatkozó rendelkezések a jogszabályban, valamint az intézményi dokumentumokban található olyan rendelkezések, amelyek a hallgatóra jogokat és kötelezettségeket állapítanak meg.

(2) A bírósági eljárásra a Polgári perrendtartásról szóló törvény közigazgatási perekre vonatkozó szabályait kell alkalmazni. A bíróság a döntést megváltoztathatja. A bíróság az ügyet soron kívül bírálja el.

(3) A 57. §-t, és az (1)–(2) bekezdésben foglaltakat megfelelően alkalmazni kell

- a) a felsőoktatási intézménybe jelentkezőt,
- b) a doktoranduszt és a doktorjelöltet, továbbá
- c) az időközben megszünt hallgatói jogviszonnyal rendelkező hallgatót érintő döntésekre, illetve mulasztásokra.

(4) A jogorvoslati eljárás rendjét a felsőoktatási intézmény szervezeti és működési szabályzatában – a jelen törvényben és a Kormány rendeletében meghatározott keret között – szabályozza.

### 35. A hallgatói jogviszony megszűnése

**59. § (1)** Megszűnik a hallgatói jogviszony,

- a) ha a hallgatót másik felsőoktatási intézmény átvette, az átvétel napján,
- b) ha a hallgató bejelenti, hogy megszünteti a hallgatói jogviszonyát, a bejelentés napján,
- c) ha a hallgató nem folytathatja tanulmányait magyar állami (rész)ösztöndíjjal támogatott képzésben, és önköltséges képzésben nem kívánja azt folytatni,
- d) az adott képzési ciklust, illetve a szakirányú továbbképzés, felsőoktatási szakképzés esetén az utolsó képzési időszakot követő első záróvizsga-időszak utolsó napján, illetve a doktori képzés képzési idejének utolsó napján,

- e) felsőoktatási szakképzésben, ha a hallgató tanulmányainak folytatására egészségileg alkalmatlanná vált, és a felsőoktatási intézményben nem folyik másik, megfelelő felsőoktatási szakképzés, vagy a hallgató nem kíván továbbtanulni, illetve a továbbtanuláshoz szükséges feltételek hiányában nem tanulhat tovább, a megszüntetés tárgyában hozott döntés jogerőre emelkedésének napján,
- f) ha a hallgató hallgatói jogviszonyát – fizetési hátralék miatt – a rektor a hallgató eredménytelen felszólítása és a hallgató szociális helyzetének vizsgálata után megszünteti, a megszüntetés tárgyában hozott döntés jogerőre emelkedésének napján,
- g) a kizárás fegyelmi határozat jogerőre emelkedésének napján,
- h) ha a hallgatói jogviszony létesítéséhez előírt e törvényben meghatározott feltétel a továbbiakban már nem áll fenn, az ennek tárgyában hozott megszüntető döntés jogerőre emelkedésének napján,
- i) ha a magyar állami (rész)ösztöndíjjal támogatott képzésben részt vevő hallgató a 48/D. § (2) bekezdés szerinti nyilatkozatát visszavonja és nem vállalja az önköltséges képzésben való részvételt.
- (2) Az (1) bekezdés d) pontjában foglaltak szerint nem szűnik meg az alapképzésben részt vevő hallgató hallgatói jogviszonya, ha az alapfokozat megszerzését követően a soron következő félévre mesterképzésre felvételt nyert.
- (3) A felsőoktatási intézmény egyoldalú nyilatkozattal is megszünteti annak a hallgatónak a hallgatói jogviszonyát, aki
- a) a tanulmányi és vizsgaszabályzatban, illetve a tantervben rögzített, a tanulmányokban való előrehaladással kapcsolatos kötelezettségeit nem teljesíti,
- b) egymást követően harmadik alkalommal nem jelentkezik be a következő tanulmányi félévre,
- c) a hallgatói jogviszony szünetelését követően nem kezdi meg tanulmányait,
- feltéve, hogy a hallgató előzetesen írásban felhívták arra, hogy kötelezettségének a megadott határidőig tegyen eleget és tájékoztatták a mulasztás jogkövetkezményeiről.
- (4) A felsőoktatási intézmény egyoldalú nyilatkozattal megszünteti annak a hallgatónak a hallgatói jogviszonyát, akinek az azonos tanegységből tett sikertelen javító, és ismétlő javító vizsgáinak összesített száma eléri az ötöt.
- (5) Amennyiben a hallgatói jogviszony keretében a hallgató ugyanazon intézményben több szakon folytat tanulmányokat, e §-ban foglaltakat azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy a hallgatói jogviszony megszűnése helyett az adott szakon való tanulmányok nem folytathatók.

## XVI. FEJEZET

### A HALLGATÓK KÖZÖSSÉGEI, A HALLGATÓI ÖNKORMÁNYZATOK, A HALLGATÓK ORSZÁGOS KÉPVISELETE

#### 36. A hallgatói önkormányzat

- 60. § (1)** A felsőoktatási intézményekben a hallgatói érdekek képviseletére – a felsőoktatási intézmény részeként – hallgatói önkormányzat működik. A hallgatói önkormányzatnak – a 63. §-ban meghatározott kivétellel – minden hallgató tagja, választó és választható. A hallgatói önkormányzat az e törvényben meghatározott jogosítványait akkor gyakorolhatja, ha
- a) megválasztotta tisztségviselőit, és jóváhagyták az alapszabályát, és
- b) a hallgatói önkormányzati választásokon a felsőoktatási intézmény teljes idejű nappali képzésben részt vevő hallgatóinak legalább huszonöt százaléka igazoltan részt vett.
- (2) A hallgatói önkormányzat alapszabálya határozza meg a hallgatói önkormányzat működésének a rendjét. Az alapszabályt a hallgatói önkormányzat küldöttgyűlése fogadja el, és a szenátus jóváhagyásával válik érvényessé. Az alapszabály jóváhagyásáról a szenátusnak legkésőbb a betérjesztést követő harmincadik nap eltelté utáni első ülésen nyilatkoznia kell.
- (3) Az alapszabály jóváhagyása csak akkor tagadható meg, ha az jogszabálysértő vagy ellentétes a felsőoktatási intézmény szervezeti és működési szabályzatával. Az alapszabályt, illetve módosítását jóváhagyottnak kell tekinteni, ha a szenátus a meghatározott határidőn belül nem nyilatkozott.
- (4) A hallgatói önkormányzat működéséhez és a feladatai elvégzéséhez a felsőoktatási intézmény biztosítja a feltételeket, amelynek jogszerű felhasználását, a hallgatói önkormányzat törvényes működését ellenőrizni köteles. A hallgatói önkormányzat feladatainak ellátásához térítésmentesen használhatja a felsőoktatási intézmény helyiségeit, berendezéseit, ha ezzel nem korlátozza a felsőoktatási intézmény működését.
- (5) A hallgatói önkormányzat az e törvényben meghatározott jogainak megsértése esetén – beleértve azt is, ha az alapszabályának jóváhagyását megtagadják – a közléstől számított harminc napon belül jogszabálysértésre vagy intézményi szabályzatban foglaltakra ütközésre hivatkozással bírósághoz fordulhat.
- (6) A bíróság nemperes eljárásban, soron kívül határoz. A határidő jogvesztő. A bíróság a döntést megváltoztathatja. Az eljárásra a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság az illetékes. A kérelem benyújtásának a döntés végrehajtására halasztó hatálya van.
- (7) A hallgatói önkormányzat dönt működéséről, a működéséhez biztosított anyagi eszközök, állami támogatás és saját bevételek felhasználásáról, hatáskörei gyakorlásáról, az intézményi tájékoztatási rendszer létrehozásáról és működtetéséről. A hallgatói önkormányzat részére érdekképviseleti tevékenysége körében utasítás nem adható.
- 61. § (1)** A hallgatói önkormányzat egyetértési jogot gyakorol a szervezeti és működési szabályzat elfogadásakor és módosításakor, az alábbi körben:
- a) térítési és juttatási szabályzat,
- b) az oktatói munka hallgatói véleményezésének rendje,
- c) tanulmányi és vizsgaszabályzat.
- (2) A hallgatói önkormányzat közreműködik az oktatók oktatói tevékenységének hallgatói véleményezésében, továbbá egyetértési jogot gyakorol az ifjúságpolitikai és hallgatói célokra biztosított pénzeszközök felhasználásakor.
- (3) A hallgatói önkormányzat véleményt nyilváníthat, javaslattal élhet a felsőoktatási intézmény működésével és a hallgatókkal kapcsolatos valamennyi kérdésben. A felsőoktatási intézmény szervezeti és működési szabályzata határozza meg azokat az ügyeket, amelyekben a hallgatói önkormányzat véleményét ki kell kérni, illetve amely ügyekben dönt.
- (4) A hallgatói önkormányzat a jogait az alapszabályában rögzített módon gyakorolja.
- (5) Az intézkedésre jogosult személy vagy szervezet a hallgatói önkormányzat javaslatára harminc napon belül – a szenátus esetén a harmincadik napot követő első ülésen – érdemi választ köteles adni.

#### 37. A Hallgatói Önkormányzatok Országos Konferenciája

- 62. § (1)** A hallgatók országos képviseletét – a 63. §-ban meghatározott kivétellel – a Hallgatói Önkormányzatok Országos Konferenciája látja el.
- (2) A Hallgatói Önkormányzatok Országos Konferenciája a hallgatói önkormányzatok képviselőiből álló testület által elfogadott alapszabállyal rendelkező jogi személy, székhelye Budapest, képviseletére az elnök jogosult. A Hallgatói Önkormányzatok Országos Konferenciája jogosult Magyarország címerének használatára.
- (3) A Hallgatói Önkormányzatok Országos Konferenciáját az oktatási hivatal veszi nyilvántartásba. A Hallgatói Önkormányzatok Országos Konferenciája felett az ügyesség gyakorol törvényességi ellenőrzést. A Hallgatói Önkormányzatok Országos Konferenciája beszámolósi és könyvvizsgálói kötelezettségére az egyéb szervezetekre vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

#### 38. A doktorandusz önkormányzat, a Doktoranduszok Országos Szövetsége, az Országos Tudományos Diákköri Tanács

- 63. § (1)** A doktori képzésben részt vevők intézményi képviseletét a felsőoktatási intézmény részeként működő doktorandusz önkormányzat látja el. A doktorandusz önkormányzatnak minden doktorandusz a tagja, választó és választható. A doktorandusz önkormányzat működésére egyebekben a 60. § (1)–(6) bekezdésében foglaltakat kell megfelelően alkalmazni. A 61. §-ban foglalt egyetértési, véleményezési, javaslattételi jogosultságokat a doktoranduszok tekintetében a doktorandusz önkormányzat gyakorolja.

(2) A felsőoktatási intézmények doktori képzésben részt vevő hallgatóinak országos képviselőjét a Doktoranduszok Országos Szövetsége látja el. A Doktoranduszok Országos Szövetsége a doktorandusz önkormányzatok képviselőiből álló testület által elfogadott alapszabállyal rendelkező jogi személy, székhelye Budapest, képviseletére az elnök jogosult. A Doktoranduszok Országos Szövetsége jogosult Magyarország címerének használatára. A Doktoranduszok Országos Szövetségét az oktatási hivatal veszi nyilvántartásba.

(3) A Hallgatói Önkormányzatok Országos Konferenciája és a Doktoranduszok Országos Szövetsége üléseire tanácskozási joggal meg kell hívni a Magyar Rektori Konferencia képviselőjét.

(4) A tudományos diákköri tevékenységet végző hallgatók és az őket támogató oktatók szakmai szervezete az Országos Tudományos Diákköri Tanács. Az Országos Tudományos Diákköri Tanács feladata a felsőoktatási intézményekben folyó hallgatói tudományos és művészeti tevékenység, a diákköri mozgalom országos képviselete és összehangolása, valamint az országos jellegű tudományos és művészeti diákfórumok szervezése. Az Országos Tudományos Diákköri Tanács működését – az általa megalkotott – szervezeti és működési szabályzat határozza meg.

## ÖTÖDIK RÉSZ

### A FELSŐOKTATÁS SZERVEZÉSE ÉS IRÁNYÍTÁSA

#### XVII. FEJEZET

#### A FELSŐOKTATÁSSAL KAPCSOLATOS EGYES ÁLLAMI HATÁSKÖRÖK

#### 39. Az ágazati irányítás

**64. §** (1) A miniszter az e törvényben meghatározottak szerint ellátja a felsőoktatás ágazati irányítását.

(2) A miniszter felsőoktatás-szervezési feladatai:

a) működteti

aa) a felsőoktatás információs rendszerét, a felsőoktatási információs rendszer működéséért felelős szervet, az oktatási hivatalt, a külföldi bizonyítványok és oklevelek elismeréséért felelős szervet,

ab) az oktatási jogok biztosának hivatalát,

b) meghatározza a pedagógusképzés irányait,

c) megküldi a főiskolai rektor megbízására és felmentésére, a főiskolai tanár kinevezésére és felmentésére vonatkozó javaslatot a miniszterelnöknek, az egyetemi rektori megbízásra és felmentésre, az egyetemi tanár kinevezésére és felmentésére vonatkozó javaslatot a köztársasági elnöknek;

d) javaslatot tesz statisztikai adatszolgáltatásra;

(3) A miniszter felsőoktatás-fejlesztéssel kapcsolatos feladatai:

a) a felsőoktatás rendszere fejlesztési terveinek elkészíttetése, beleértve a középtávú fejlesztési tervet,

b) a felsőoktatásban jelentkező képzési, oktatási problémák vizsgálata, megoldások kidolgoztatása,

c) a felsőoktatásban folyó kutatásokhoz szükséges szervezeti és anyagi feltételek biztosítása,

d) új képzési, oktatási módszerek, megoldások, szervezeti formák, az intézményi hálózatfejlesztések támogatása,

e) a felsőoktatási szakképzésben, az alapképzésben és a mesterképzésben a képzési szakok szerkezetének felülvizsgálata,

f) a felsőoktatás és a gazdaság kapcsolatának legalább háromévenkénti értékelése.

(4) A miniszter a nemzetiségi képzés tekintetében hozott döntéseivel beszerzi az Országos Nemzetiségi Tanács véleményét. Ha a nemzetiségek jogairól szóló törvény alapján az országos nemzetiségi önkormányzat kezdeményezi az anyanyelvű vagy anyanyelvű oktatás feltételeinek a megteremtését, a miniszter – az igények mérlegelése után – nemzetközi megállapodás megkötésének kezdeményezésével, munkaterv létesítésével, illetve az anyaországban folytatott felsőfokú tanulmányokban való részvételre vagy hazai felsőoktatási intézményekben a szükséges feltételek biztosítására kiírt pályázattal biztosítja a feltételeket.

(5) A miniszter a szenátus kezdeményezésére köztársasági ösztöndíjat adományoz a kimagasló teljesítményt nyújtó hallgatók részére.

(6) A miniszter, különösen az állami hatáskörök ellátásában közreműködő testületek, az oktatási hivatal indítványára – a 65. §-ban meghatározottak szerint – kezdeményezi a bíróságnál a felsőoktatási intézmény által megszervezett vizsga eredményének, a kiállított bizonyítványnak, oklevélnek érvénytelenné nyilvánítását.

(7) Ha a főiskolai, vagy egyetemi tanár kinevezésére vonatkozó javaslatra a Magyar Tudományos Akadémia – művészeti területen a Magyar Művészeti Akadémia, sporttudományi területen a Magyar Olimpiai Bizottság – kezdeményezésére kerül sor, a miniszter a (2) bekezdés c) pontja szerinti intézkedését a 28. § (3)–(5) bekezdésében meghatározott személyi feltételek teljesítését követően hozza meg.

**65. §** (1) A miniszter törvényességi ellenőrzést gyakorol a nem állami felsőoktatási intézmények fenntartói tevékenysége felett.

(2) A miniszter a törvényességi ellenőrzési jogkörében – megfelelő határidő biztosításával – felhívja a fenntartót, hogy fenntartási kötelezettségének tegyen eleget. Ha a fenntartó a megadott határidőn belül nem intézkedett, a miniszter kezdeményezheti annak bírósági megállapítását, hogy a fenntartó nem tett eleget kötelezettségének.

(3) A pert a megadott határidő lejártától számított harminc napon belül kell kezdeményezni. Ha a bíróság megállapítja a törvénysértést, és azt a fenntartó a bíróság által megállapított határidőn belül nem szünteti meg, a bíróság – a miniszter kezdeményezésére – megállapítja, hogy fennállnak a felsőoktatási intézmény megszüntetésének feltételei.

(4) A miniszter a törvényességi ellenőrzés eredményeképpen felfüggesztheti a felsőoktatási intézmény vizsgaszervezési jogát, ha a (2) bekezdésében szabályozott felhívása nem vezetett eredményre. A felfüggesztéssel egyidejűleg kezdeményeznie kell a bíróságnál a fenntartó mulasztásának megállapítását. A miniszter döntésének ki kell terjednie az érintett hallgatók tanulmányainak folytatásával, vizsgáival kapcsolatos kérdésekre.

(5) Az e §-ban meghatározott eljárásokra a Ket-et kell megfelelően alkalmazni. Az eljárásban közreműködik az oktatási hivatal. A (3) és a (4) bekezdésben meghatározott bírósági ügyekben a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény XX. fejezetét kell alkalmazni. A bíróság a soron kívül elbírált döntést megváltoztathatja.

**66. §** (1) A miniszter törvényességi ellenőrzést gyakorol a Magyarország területén természetes személy, jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet által – az e törvényben meghatározott (engedélyezési, működési) feltételek hiányában – folytatott felsőoktatási oktatási alaptevékenység körébe tartozó tevékenység felett. Az ellenőrzésben miniszteri döntés alapján az oktatási hivatal közreműködik.

(2) Az engedély nélküli felsőoktatási tevékenységet folytatókat a miniszter e tevékenységtől eltiltja és – az ltltásról szóló döntés közzététele mellett – a teljes munkaidőre megállapított kötelező legkisebb munkabér (minimálbér) ötszörösétől a minimálbér kétszázötvenszereséig terjedő mértékű bírsággal sújthatja.

(3) A miniszter döntésének meghozatala, a bírság mértékének megállapítása során különösen az (1) bekezdés szerinti

a) tevékenység

aa) folytatásának időtartamát,

ab) területi kiterjedtségét,

ac) ismételt – eltiltás ellenére történő – elkövetését,

b) tevékenységgel érintett személyek létszámát

köteles mérlegelni.

#### 40. A felsőoktatási intézmények működéséhez kapcsolódó nyilvántartási feladatok és eljárások

**67. §** (1) Az oktatási hivatal

a) közhiteles nyilvántartást vezet a felsőoktatási intézmények alapító okiratában, valamint a 3. melléklet II/A. részében megjelölt közérdekből nyilvános személyes – valamint jogszabályban meghatározott személyes adatnak nem minősülő egyéb – adatokról,

b) dönt a nem költségvetési szervként működő felsőoktatási intézmény közhasznúsági nyilvántartásba vételéről, továbbá

c) nyilvántartásba veszi a Felsőoktatási Tervezési Testületet, a Magyar Rektori Konferenciát, a Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottságot (a továbbiakban: MAB), és a Hallgatói Önkormányzatok Országos Konferenciáját, a Doktoranduszok Országos Szövetségét.

(2) Az oktatási hivatal látja el a felsőoktatási intézmények létesítésével, nyilvántartásba vételével, tevékenységének megkezdésével és módosításával, a nyilvántartásban bekövetkezett változások vezetésével, a nyilvántartásból való törlésével kapcsolatos hatósági feladatokat.

(3) Az oktatási hivatal jár el

a) a felsőoktatási intézmény működésének engedélyezésével,

b) az alapító okiratban szereplő adatok változásaival,

c) a képzések indításával,

d) a felvehető maximális hallgatói létszám megállapításával és módosításával,

e) a doktori iskola létesítésével,

f) a doktori iskola megszűnésével,

g) a diákotthonok nyilvántartásba vételével,

h) felsőoktatási szakkollégiumok nyilvántartásba vételével

kapcsolatos ügyekben.

(4) A (3) bekezdés a) és e) pontjában meghatározott eljárásokban, valamint az alap- és mesterképzés, felsőoktatási szakképzés indítása esetén a (3) bekezdés c) pontja szerinti eljárásban az oktatási hivatal köteles beszerezni a MAB szakvéleményét. Az oktatási hivatal a (3) bekezdés e) pontjában meghatározott eljárásban megfogalmazott MAB szakértői véleményhez kötvé van. Az oktatási hivatal döntésével szemben előterjesztett fellebbezést a miniszter bírálja el.

(4a) A MAB a szakértői véleményét a (3) bekezdés a) pontjában és a 8. § (2) bekezdésében szabályozott eljárásokban a felsőoktatási minőségbiztosítás európai sztenderdjeinek (Standards and Guidelines in the European Higher Education Area, a továbbiakban: ESG) figyelembe vételével hozza meg. Az oktatási hivatal határozatában ismertetni kell a MAB ESG-nek való megfelelésről hozott szakértői megállapítását.

(5) Az (3) bekezdés c) pontjában meghatározott eljárásban – Magyarországon folytatott alap- vagy mesterképzésként – csak a felsőoktatási intézmény székhelyén vagy telephelyén folytatott képzés indítása engedélyezhető.

(6) Az oktatási hivatal, illetve a miniszter döntéseinek meghozatalához független szakértői véleményt is beszerezhet, illetve nemzetközi összehasonlító tanulmányokat készíttethet.

(7) Az e §-ban meghatározott eljárásokban a kérelem benyújtójának külön jogszabályban meghatározott igazgatási szolgáltatási díjat kell fizetnie.

**68. § (1)** Az oktatási hivatal

a) hatósági ellenőrzés keretében vizsgálja a nyilvántartásában szereplő felsőoktatási intézmények működésének jogszerűségét,

b) részt vesz a miniszter törvényességi ellenőrzési vizsgálatának lefolytatásában.

(2) Az oktatási hivatal az (1) bekezdés a) pontjában meghatározott hatósági ellenőrzése eredményeként

a) kezdeményezheti a fenntartó intézkedését,

b) javasolhatja, hogy a miniszter a 65. § alapján folytasson le törvényességi ellenőrzési eljárást,

c) a teljes munkaidőre megállapított kötelező legkisebb munkabér (minimálbér) száz százalékatól a minimálbér ötvenszereséig terjedő mértékű felületei bírságot szabhat ki,

d) külföldi felsőoktatási intézmények esetében ellenőrzésének eredményéről tájékoztatja az intézmény honos országának illetékes szerveit.

(3) A magyarországi felsőoktatási intézmények által kötelezően használt, központilag kibocsátásra kerülő nyomtatványok előállítását és forgalomba hozatalát az oktatási hivatal engedélyezi. Az engedély a jogszabályi előírásoknak történő megfelelés hiányában tagadható meg.

(4) A 67. §-ban és e § (1)–(3) bekezdésében szabályozott eljárásokra, hatósági ellenőrzésekre a Ket. rendelkezéseit kell alkalmazni.

**69. § (1)** A felsőoktatási intézmény rektora az egyetemi tanári munkaköri cím adományozásával kapcsolatos javaslatának elkészítése előtt beszerzi a MAB szakértői véleményét.

(2) A felsőoktatási intézmény rektora a szakértői véleményben foglaltak mérlegelésével készíti el javaslatát az egyetemi tanári kinevezésre, melyet a szakértői véleménnyel együtt megküld a felsőoktatási intézmény fenntartójának. A nem állami felsőoktatási intézmény fenntartója a rektor javaslatát a MAB szakértői véleményével és a saját álláspontjának ismertetésével együtt megküldi a miniszternek.

(3) A miniszter beszerzi a MAB újabb szakértői véleményét abban az esetben, ha a felsőoktatási intézmény rektorának javaslata nincs összhangban a MAB szakértői véleményében foglaltakkal. Ha a rektor javaslata és a MAB szakértői véleménye összhangban áll, a miniszter kezdeményezi az egyetemi tanári kinevezést a köztársasági elnöknel. Ha a rektor javaslata és a MAB szakértői véleménye nincs összhangban, a miniszter mérlegelheti, hogy kezdeményezi-e az egyetemi tanári kinevezést.

(4) Az (1) bekezdés szerinti eljárásban a MAB a jogszabályban foglaltakon kívül értékeli a jelölt oktatói, tudományos, illetve művészeti, sporttudományi eredményeit.

## XVIII. FEJEZET

### AZ ÁLLAMI HATÁSKÖRÖK ELLÁTÁSÁBAN KÖZREMŰKÖDŐ TESTÜLETEK

#### 41. A Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság

**70. § (1)** A MAB a felsőoktatásban folyó képzés, tudományos kutatás, művészeti alkotótevékenység minőségének és a felsőoktatási intézmény belső minőségbiztosítási rendszere működésének külső értékelésére létrehozott, független országos szakértői testület, amely e törvényben szabályozott módon szakértőként közreműködik a felsőoktatási intézményekkel kapcsolatos eljárásokban.

(2) A MAB-nak gondoskodnia kell a közérdekből nyilvános adatnak minősülő szakmai bírálati szempontrendszerének, az általa elfogadott szakértői vélemények és állásfoglalások tartalmának, a közreműködő szakértők személyének megismerhetőségéről. A MAB bírálati szempontrendszere a magyar felsőoktatás egészére egységes, fenntartótól függetlenül érvényes.

(3) A MAB jogosult az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló törvényben szabályozott közhasznú jogállás megszerzésére.

**71. § (1)** A MAB-nak húsz tagja van. Kilenc tagot delegál a miniszter, kettő tagot a Magyar Tudományos Akadémia, egy tagot a Magyar Művészeti Akadémia, három tagot a Magyar Rektori Konferencia, kettő tagot a felsőoktatási intézményt fenntartó egyházi jogi személyek, egy tagot a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara, egy tagot a Hallgatói Önkormányzatok Országos Konferenciája, egy tagot a Doktoranduszok Országos Szövetsége. A tagoknak – a Doktoranduszok Országos Szövetsége és a Hallgatói Önkormányzatok Országos Konferenciája által delegált tag kivételével – tudományos fokozattal kell rendelkezniük. A delegálók a delegálás során egyeztetni kötelesek a nagyobb tudományterületek arányos képviselése érdekében. Nem lehet a MAB tagja, aki a Felsőoktatási Tervezési Testület tagja, rektor, kancellár vagy kormánytisztviselő.

(2) A MAB elnökének személyére a bizottság tagjai közül a miniszter és a Magyar Tudományos Akadémia elnöke tesz egyeztetett javaslatot. Az elnököt a miniszterelnök nevezi ki.

(3) A MAB tagjai közül tisztségviselőket választ, valamint meghatározza működésének rendjét.

(4) A delegált tagokat – a miniszter előterjesztésére – a miniszterelnök bízza meg. A megbízás egy alkalommal meghosszabbítható. A tagok megbízatása –

a Doktoranduszok Országos Szövetsége és a Hallgatói Önkormányzatok Országos Konferenciája által delegált tag kivételével – hat évre szól. A Doktoranduszok Országos Szövetsége és a Hallgatói Önkormányzatok Országos Konferenciája által delegált tagokat a miniszterelnök kettő évre bízta meg.

(5) Az azonos tárgy, vagy személy tekintetében, egy eljárás keretében a 67. és 69. §-ban meghatározottak szerint szükséges újabb szakvélemény elkészítésével kapcsolatos feladatok pártatlan, tárgyilagos szempontokon alapuló ellátása céljából a MAB szervezetének részeként három tagból álló Felülvizsgáló Bizottságot kell működtetni. A Felülvizsgáló Bizottság tagjait a miniszter delegálja, megbízásukra, összeférhetetlenségükre a MAB tagjaira vonatkozó szabályokat kell alkalmazni, azzal, hogy nem lehet a Felülvizsgáló Bizottság tagja az a személy, aki megbízását megelőző három éven belül a MAB tagja volt.

**71/A. §** (1) A miniszter törvényességi ellenőrzést gyakorol a MAB tevékenysége felett.

(2) A törvényesség biztosítása keretében kell ellenőrizni a MAB szervezeti és működési szabályzatában, alapító okiratában foglaltak megtartását, jogszerűségét, a MAB működésének jogszerűségét.

(3) A (2) bekezdésben szabályozott ellenőrzés eredményeképpen a miniszter – megfelelő határidő tűzésével – felhívja a MAB vezetőjét a jogszabálysértő működés, döntés orvoslására, a szükséges intézkedés meghozatalára.

(4) A MAB elnöke köteles a jogszabálysértő működést orvosolni, a szükséges intézkedést meghozni. A miniszter által kifogásolt intézkedés, döntés nem hajtható végre.

(5) Amennyiben a MAB elnöke a felhívásnak a megadott határidőn belül nem tesz eleget, a miniszter, továbbá a MAB elnöke a felhívással szemben bírósági eljárást kezdeményezhet.

(6) Az (5) bekezdés szerinti bírósági eljárás a határidő eredménytelen elteltétől, illetve a felhívás közlésétől számított harminc napos jogvesztő határidőn belül indítható meg.

(7) Az (5) bekezdésben foglalt eljárásra a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság az illetékes. A bíróság nemperes eljárásban, soron kívül hoz döntést.

#### **42. A felsőoktatási intézmények szakmai testületei**

**72. §** (1) A Magyar Rektori Konferencia a felsőoktatási intézmények képviselőire, érdekeinek védelmére jogosult konzultatív testület, amely jogi személy, székhelye Budapest, képviseletére az elnök jogosult. A Magyar Rektori Konferencia felett az ügyesség gyakorol törvényességi ellenőrzést. A Magyar Rektori Konferenciát az oktatási hivatal veszi nyilvántartásba. A Magyar Rektori Konferencia beszámolóit és könyvvizetési kötelezettségére az egyéb szervezetekre vonatkozó szabályokat kell alkalmazni. A Magyar Rektori Konferencia – közhasznúsági nyilvántartásba vétel nélkül – közhasznú szervezet.

(2) A Magyar Rektori Konferencia tagjai a felsőoktatási intézmények rektorai.

(3) A Magyar Rektori Konferencia – alapszabályában – meghatározza működésének rendjét, megválasztja tisztségviselőit és a képviseletére jogosultakat. A Magyar Rektori Konferencia jogosult Magyarország címerének használatára.

(4) A Magyar Rektori Konferencia működésének gazdasági, igazgatási feltételeit a felsőoktatási intézmények biztosítják.

(5) Az Országos Doktori Tanács a felsőoktatási intézmények doktori tanácsai elnökeiből álló testület, amely állást foglal a doktori képzéssel, fokozatadással kapcsolatos kérdésekben. Az Országos Doktori Tanács határozza meg a doktori képzésre biztosított magyar állami (rész)ösztöndíjjal támogatott hallgatói létszámkeret felsőoktatási intézmények közötti minőség- és teljesítményalapú elosztásának elveit.

#### *XIX. FEJEZET*

#### *A FENNTARTÓI IRÁNYÍTÁS*

#### **43. A fenntartói jogok gyakorlása**

**73. §** (1) A fenntartói irányítást az gyakorolja, aki az e törvényben meghatározottaknak megfelelően a felsőoktatási intézmény működéséhez szükséges feltételekről gondoskodik. A fenntartói irányítás jogosítványai és kötelezettségei – ha e törvény másképp nem rendelkezik – azonosak, függetlenül attól, hogy ki gyakorolja azt.

(2) A felsőoktatási intézmény fenntartói joga – az oktatási hivatal bejegyző határozatának jogerőre emelkedése időpontjától kezdődően hatályos – megállapodással másik, a fenntartói jog gyakorlására jogosultnak átadható. Ha az átadás nem érinti a felsőoktatási intézmény tevékenységét és működését, az oktatási hivatal azt vizsgálja, hogy az új fenntartó rendelkezik-e a felsőoktatási intézmény folyamatos működéséhez szükséges feltételekkel. A fenntartói jog változása nem érinti a felsőoktatási intézmény állami elismerését, a hallgatók jogait és kötelezettségeit.

(3) A fenntartó

a) saját hatáskörben – állami felsőoktatási intézmény esetén az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvényben (a továbbiakban: az államháztartásról szóló törvény) írt egyetértéshez nem kötött intézkedésével – kiadja, illetve módosítja a felsőoktatási intézmény alapító okiratát;

b) közli a felsőoktatási intézmény költségvetésének kereteit (főösszegeit) és értékeli a számviteli rendelkezések alapján elkészített éves beszámolóját;

c) megvizsgálja

ca) a felsőoktatási intézmény szervezeti és működési szabályzatát,

cb) a felsőoktatási intézmény intézményfejlesztési tervét,

cc) a felsőoktatási intézmény költségvetését;

d) ellenőrzi

da) a felsőoktatási intézmény gazdálkodását, működésének törvényességét, hatékonyságát,

db) a szakmai munka eredményességét;

e) kezdeményezi a rektor megbízását és felmentését, továbbá gyakorolja felette a munkáltatói jogokat;

f) nem állami felsőoktatási intézményben megbízza a gazdasági vezetőt, illetve visszavonja a megbízását;

g) gondoskodik a költségvetési szervként működő felsőoktatási intézmény éves költségvetési beszámolójának ellenőrzéséről,

h) hozzájárulása szükséges a felsőoktatási intézmény

ha) hatáskörében történő rendszeres pénzjuttatással járó cím, elismerés alapításához,

hb) éves képzési tevékenységének – különösen az indított szakok, a képzés megszervezésének módozatai, a tervezett szakos hallgatói kapacitás – kialakításához;

i) a felsőoktatási intézmény működése, gazdálkodása ellenőrzése céljából jogosult az intézmény tanulmányi, gazdálkodási, illetve egyéb nyilvántartási adataihoz való hozzáférésre a 3. mellékletben foglaltak szerint;

j) jóváhagyásával határozza meg a felsőoktatási intézmény az intézményben folytatott képzés költségét.

(4) A fenntartó a szervezeti és működési szabályzat egységességét, teljességét, törvényességét, hatékonyságnak való megfelelőségét vizsgálja.

(5) A törvényesség biztosítása keretében kell ellenőrizni az intézményi dokumentumokban foglaltak megtartását, jogszerűségét, a felsőoktatási intézmény működésének és a döntéshozatalnak a jogszerűségét.

**74. §** (1) Ellenőrzése eredményeképpen a fenntartó – megfelelő határidő tűzésével – felhívja a felsőoktatási intézmény vezetőjét a jogszabálysértő döntés orvoslására, a szükséges intézkedés meghozatalára.

(2) A fenntartó a szakmai munka eredményességét és az intézmény működésének hatékonyságát a felsőoktatási intézmény által az éves gazdálkodásáról – a számviteli rendelkezések szerint – készített beszámoló alapján értékeli és indokolt esetben – megfelelő határidő tűzésével – intézkedést kezdeményez.

(3) A felsőoktatási intézmény a szervezeti és működési szabályzatát, intézményfejlesztési tervét, költségvetését, valamint ezek módosítását a szenátus döntésétől számított tizenöt napon belül megküldi a fenntartónak. Ha a felsőoktatási intézmény a költségvetésétől eltérő döntést kíván hozni, azt előzetesen meg kell küldenie a fenntartónak. A fenntartó a szenátus által hozott egyéb döntések megküldését is kérheti. Az állami felsőoktatási intézmény esetén az

intézményfejlesztési tervet, költségvetést, valamint ezek módosítását tájékoztatás céljából az állami vagyon felügyeletéért felelős miniszternek, valamint az államháztartásért felelős miniszternek is meg kell küldeni.

(4) A fenntartó a felsőoktatási intézmény költségvetésével, a költségvetés végrehajtásának ütemtervével kapcsolatos észrevételeit a megküldéstől számított harminc napon belül, a szervezeti és működési szabályzattal kapcsolatos észrevételeit a megküldéstől számított hatvan napon belül, az intézményfejlesztési tervvel kapcsolatos észrevételeit kilencven napon belül közölheti a felsőoktatási intézménnyel. Ez a határidő egy alkalommal, legfeljebb harminc nappal meghosszabbítható. Ha a fenntartó a felsőoktatási intézmény költségvetésével, vagy a szervezeti és működési szabályzatban, illetve az intézményfejlesztési tervben foglaltakkal nem ért egyet – megfelelő határidő tűzésével – visszaküldi azt a felsőoktatási intézménynek, kezdeményezve annak átdolgozását.

(4a) A fenntartó a 73. § (5) bekezdésében foglaltak biztosítására további ellenőrzést is végezhet, az intézményt beszámolóra, tájékoztatásra kötelezheti, a felsőoktatási intézmény működésével kapcsolatosan felhívással, kifogással élhet.

(5) A felsőoktatási intézmény a fenntartó felhívásának, kifogásának köteles eleget tenni. A felsőoktatási intézmény kifogásolt intézkedése, döntése nem hajtható végre.

#### 44. A fenntartói irányítás keretei

75. § (1) A fenntartói irányítás nem sértheti a felsőoktatási intézmény – a képzés és kutatás tudományos tárgyával és tartalmával kapcsolatos kérdések tekintetében biztosított – önállóságát. A felsőoktatási intézmény szenátusának döntése alapján a rektor a fenntartói intézkedéssel szemben a közléstől számított harminc napon belül bírósági eljárást kezdeményezhet, kérve annak megállapítását, hogy a fenntartó döntése sérti a felsőoktatási intézmény e törvényben biztosított önállóságát. A bíróság nemperes eljárásban, soron kívül határoz. A határidő jogvesztő. A bíróság a fenntartó döntését megváltoztathatja. Az eljárásra a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság az illetékes.

(2) Állami felsőoktatási intézmény esetén a fenntartó

a) egységes elvek szerint határozza meg a rektor, kancellár juttatásait,

b) hagyja jóvá a rektor munkaköri leírásának az oktatói, kutatói feladatoktól elkülönülő részét, valamint a kancellár munkaköri leírását.

(2a) A rektor akadályoztatása, érintettsége vagy a rektori tisztség átmeneti betöltetlensége esetén a rektor helyettesítésére jogosult rektorhelyettes a felsőoktatási intézmény, illetve a szenátus vezetőjeként jár el.

(3) Állami felsőoktatási intézmény esetén az oktatási hivatal határozata ellen a 67. § (3) bekezdés b) és d) pontjában felsorolt ügyekben fellebbezésnek nincs helye.

(4) Állami felsőoktatási intézmény esetén

a) a 12. § (3) bekezdés g) pontjában meghatározott egyetértési jogot az állami vagyon felügyeletéért felelős miniszter,

b) a belső ellenőrzési vezető megbízásának és a megbízása visszavonásának jogát a fenntartó előzetes egyetértésével a kancellár gyakorolja.

(5) Állami felsőoktatási intézmény esetén a fenntartó a 73. § (3) bekezdés a) pontja szerinti döntését előzetesen az államháztartásért felelős miniszternek továbbítja, aki az alapító okirattal kapcsolatos intézkedésre a fenntartói értesítés beérkezésétől számított tizenöt napon belül kifogást tehet. A kifogásolt intézkedés nem hajtható végre. A határidő eredménytelen eltelte esetén az államháztartásért felelős miniszter hozzájárulását kell vélelmezni.

(6)

#### HATODIK RÉSZ

#### NEMZETKÖZI VONATKOZÁSÚ RENDELKEZÉSEK

#### XX. FEJEZET

#### KÜLFÖLDI FELSŐOKTATÁSI INTÉZMÉNYEK MAGYARORSZÁGON, MAGYAR FELSŐOKTATÁSI INTÉZMÉNYEK KÜLFÖLDÖN

#### 45. A külföldi felsőoktatási intézmények magyarországi működése

76. § (1) Magyarország területén külföldi felsőoktatási intézmény akkor folytathat oklevelet adó képzési tevékenységet, ha a származási ország szerinti államilag elismert felsőoktatási intézményként történő működését engedélyező külföldi döntést az oktatási hivatal elismerte és működését engedélyezte. Az oktatási hivatal a külföldi döntést elismeri, ha az adott állam felsőoktatási rendszerének elvei összhangban vannak az Európai Felsőoktatási Térség felsőoktatási alapelveivel. Az oktatási hivatal az egyenértékűsége vonatkozó határozatát visszavonja, amennyiben a felsőoktatási intézmény működését engedélyező külföldi döntés ezt indokolja.

(2) A működési engedély megtagadható az oktatási hivatal által beszerzett szakvélemény alapján. A szakvélemény nyilatkozik a képzés személyi és tárgyi feltételeiről, a képzés minőségéről, valamint a magyarországi működési és képzési feltételek és a székhely szerinti országban kiadott működési engedély közötti megfelelésekről.

(3) A működési engedély megtagadható, ha a külföldi oklevél végzettségi szintjének a magyarországi elismerésére nincs lehetőség. A külföldi felsőoktatási intézményt az oktatási hivatal veszi nyilvántartásba. A külföldi felsőoktatási intézmények működése felett a miniszter gyakorolja a 65–66. §-ban meghatározott jogkörét. A működési engedélyt az oktatási hivatalnak legalább ötévente felül kell vizsgálnia.

(4) Az oktatási hivatal eljárásában kérheti, hogy a külföldi felsőoktatási intézmény a (1)–(2) bekezdésben meghatározott feltételek fennállását igazoló okiratokat hiteles másolatban, illetve hiteles magyar fordításban nyújtsa be. Az oktatási hivatal honlapján közzéteszi azon nyelvek listáját, amelyek vonatkozásában az okiratok nem hiteles magyar fordítását is elfogadja.

(5) Ha törvény eltérően nem rendelkezik, a külföldi felsőoktatási intézmény alapítására, az intézményben folyó oktató és kutató munkára, valamint annak ellenőrzésére, az intézmény működésére, a felvételi feltételek meghatározására az intézmény székhelye szerinti állam előírásait kell alkalmazni.

(6) Az (1) bekezdésben megjelölt, külföldi oklevelet kibocsátó felsőoktatási intézmény Magyarországon nemzetközi szerződés alapján is létrejöhet és működhet. Ezen felsőoktatási intézményeket az oktatási hivatal hivatalból felveszi nyilvántartásba, és az intézmények törvényességi ellenőrzésére vonatkozó rendelkezéseket a törvényben kihirdetett nemzetközi szerződés eltérő rendelkezésének hiányában kell alkalmazni.

(7) A Magyarország területén működő külföldi felsőoktatási intézmény részére – ha törvényben kihirdetett nemzetközi szerződés másképp nem rendelkezik – magyar állami (rész)ösztöndíjjal támogatott hallgatói hely nem biztosítható.

(8) Az e §-ban szabályozott felsőoktatási intézmények kötelesek bejelentkezni és adatot szolgáltatni a felsőoktatás információs rendszerének. Az oktatási hivatal a Magyarország területén engedéllyel működő külföldi felsőoktatási intézményekről nyilvántartást vezet, melyet évente – december hónapban – közzé kell tenni Magyarország hivatalos lapjában, valamint a miniszter által vezetett minisztérium honlapján nyilvánosságra kell hozni.

77. § (1) Az EGT-államban székhellyel rendelkező felsőoktatási intézményekre a 76. §-ban foglaltak az e § (2)–(3) bekezdésben foglalt eltérésekkel alkalmazandók.

(2) A más EGT-államban székhellyel rendelkező felsőoktatási intézmény működésének megkezdéséhez szükséges engedély kiadása a 76. § (3) bekezdésben foglalt egyenértékűségi feltétel alapján nem tagadható meg. Ha a más EGT-államban székhellyel rendelkező felsőoktatási intézmény által kibocsátott külföldi oklevél végzettségi szintjének magyarországi elismerésére nincs lehetőség, akkor erre az intézménynek egyértelműen és igazolhatóan fel kell hívni a képzésre jelentkező figyelmet, amelynek teljesülését az oktatási hivatal ellenőrzi.

(3) A szolgáltatási tevékenység megkezdésének és folytatásának általános szabályairól szóló törvény szerinti szabad szolgáltatásnyújtás jogával rendelkező szolgáltató Magyarország területén végzett határon átnyúló szolgáltatásnyújtás keretében történő felsőoktatási tevékenységének folytatására irányuló szándékát köteles az oktatási hivatalnak bejelenteni. A szabad szolgáltatásnyújtás jogával rendelkező szolgáltatót az oktatási hivatal akkor veszi nyilvántartásba, ha a szolgáltató a 76. § (1) bekezdésben meghatározott feltételt teljesíti.

#### 46. Magyar felsőoktatási intézmények Magyarország területén kívül folytatott képzési tevékenysége, valamint a közös képzés szabályai

**78. § (1)** Magyar felsőoktatási intézmény Magyarország területén kívül – ha az adott ország jogrendje lehetővé teszi – kormányrendeletben meghatározottak szerint székhelyen kívüli képzést szervezhet. A képzés nyilvántartásba vételére a 67. § (4) bekezdésében foglaltakat kell alkalmazni.

(2) Az (1) bekezdés szerinti felsőoktatási intézmény működéséhez a magyar állam – jogszabályban meghatározott támogatással, nemzetközi szerződés, munkaterv szerint, illetve pályázati úton vagy megállapodás alapján – hozzájárulhat. A pályázatot a miniszter írhatja ki, megállapodást a miniszter köthet.

(3) Magyar felsőoktatási intézmény külföldi felsőoktatási intézménnyel a következő feltételek együttes fennállása esetén folytathat magyar és külföldi, vagy közös oklevél kiállításához vezető közös képzést:

- a) az érintett felsőoktatási intézmények abban az államban, amelyben a székhelyük van, államilag elismert felsőoktatási intézménynek minősülnek,
  - b) a kiállított oklevél az érintett országok belső joga szerint felsőoktatásban kiállított oklevélnek minősül,
  - c) a magyar és a külföldi felsőoktatási intézmény rendelkezik jogosultsággal arra a képzésre, amelynek képzési és kimeneti követelményei megegyeznek a megállapodás tárgyát képező képzés képzési és kimeneti követelményeivel,
  - d) a magyar felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága nyilatkozik arról, hogy a szakindítási engedéllyel rendelkező képzés és a megállapodás tárgyát képező képzés közötti kredit-egyenértékűség eléri a hetvenöt százalékot,
  - e) a hallgató legalább harminc kreditet a szakindítási engedéllyel rendelkező magyar felsőoktatási intézményben teljesít.
- (4) A (3) bekezdésben foglalt képzés esetében nem szükséges a külföldi felsőoktatási intézmény magyarországi működésének engedélyezése.
- (5) Az oktatási hivatal a megállapodást és a képzést nyilvántartásba veszi, amennyiben a magyar intézmény szenátusa határoz a (3) bekezdésben meghatározott feltételek fennállásáról. Ennek hiányában a szakindításra vonatkozó általános szabályokat kell szabályozni.

#### XXI. FEJEZET

#### MAGYAR ÁLLAMPOLGÁROK KÜLFÖLDI TANULMÁNYAI, A KÜLFÖLDI ÁLLAMPOLGÁROK MAGYARORSZÁGI TANULMÁNYAI

#### 47. A külföldi tanulmányok támogatása

**79. § (1)** Magyar állampolgár engedély nélkül folytathat tanulmányokat külföldi felsőoktatási intézményben.

(2) Az államilag elismert külföldi felsőoktatási intézményben folytatott képzéshez a miniszter által vezetett minisztérium – pályázati úton elnyerhető – ösztöndíjjal nyújthat segítséget.

(3) Ha a magyar állampolgár nemzetiséghez tartozik, a miniszter által vezetett minisztérium – pályázati úton elnyerhető – ösztöndíjjal nyújt segítséget az anyanyelven folytatott felsőfokú tanulmányokban való részvételhez.

(4) A magyar állampolgár – ha valamely EGT-államban, államilag elismert felsőoktatási intézményben oklevél megszerzésére irányuló képzésben vesz részt – hallgatói hitelt vehet igénybe.

(5) Az e §-ban meghatározottak alapján folytatott külföldi tanulmányokban résztvevők jogosultak a diákigazolványra.

(6) A (2)–(3) bekezdés szerinti pályázatok kiírásának és elbírálásának rendjét, a hallgatói hitel igénylését, folyósítását és elszámolását, a diákigazolvány igénylését és kiadását a Kormány határozza meg, azzal a megkötéssel, hogy a (3) bekezdésben meghatározott pályázatok az országos nemzetiségi önkormányzat egyetértésével kell kiírni és elbírálni.

#### 48. A hallgatói jogviszony létesítésének, a tanulmányok folytatásának szabályai

**80. § (1)** A külföldön vagy Magyarországon működési engedéllyel rendelkező külföldi oktatási intézményben szerzett oklevelek és középiskolai tanulmányokat igazoló bizonyítványok elismerésére a külföldi bizonyítványok és oklevelek elismeréséről szóló 2001. évi C. törvény (a továbbiakban: elismerési törvény) rendelkezéseit kell alkalmazni.

(2) Nem magyar állampolgárok magyarországi tanulmányaira e törvény rendelkezéseit kell alkalmazni, a következő eltérésekkel:

a) ha nem rendelkezik az ország területén lakóhellyel, a hallgatói jogviszony létesítése előtt be kell szereznie a külön jogszabályban meghatározott beutazásra és tartózkodásra jogosító engedélyt,

b) ha a 39. § (1) bekezdésében felsorolt hallgató – a 39. § (1) bekezdés b–c) pontjában felsoroltak kivételével – magyar állami (rész)ösztöndíjjal támogatott képzésben vesz részt, csak nemzetközi szerződés, jogszabály, munkaterv vagy viszonyosság alapján jogosult szociális vagy más ösztöndíjra, szociális támogatásra, tankönyv-, jegyzettámogatásra, lakhatási támogatásra,

c) a költségvetés pályázati úton elnyerhető ösztöndíj folyósításával nyújthat segítséget a tanulmányok folytatásához,

d) a felsőfokú tanulmányok megkezdése előtt legfeljebb két féléven keresztül – hallgatói jogviszony keretében – előkészítő tanulmányokat folytathatnak.

(3) A 39. § (1) bekezdés f) pontja szerinti – a miniszter által kiírt pályázatot elnyert – személyek a miniszter által meghatározott létszámban jogosultak magyar állami (rész)ösztöndíjjal támogatott képzésben részt venni.

(4) A kedvezménytörvény hatálya alatt álló – külföldi felsőoktatási intézménnyel hallgatói jogviszonyban álló – személy magyar felsőoktatási intézményben magyar állami (rész)ösztöndíjjal támogatott képzés keretében alkalmanként legfeljebb fél évig tartó részképzésben vehet részt.

(5) A külföldi állampolgárságú – magát magyar nemzetiségűnek valló, magyarországi lakóhellyel nem rendelkező – személy – magyar állampolgárságára tekintet nélkül – felsőfokú tanulmányainak megkezdése előtt legfeljebb két féléven keresztül – hallgatói jogviszony keretében – magyar nyelvű előkészítő tanulmányokat folytathat.

(6) A kedvezménytörvény hatálya alá tartozó magyar állami részösztöndíjjal támogatott, vagy önköltséges képzésben részt vevő hallgatók magyarországi tartózkodásukkal és tanulmányaikkal kapcsolatos költségeik részben vagy egészben történő megtérítését, külön jogszabály szerint, pályázat útján igényelhetik.

(7) A külföldi állampolgárok magyarországi, a magyar állampolgárok külföldi tanulmányai támogatásának rendjét a Kormány határozza meg, ennek során az előkészítő tanulmányokat folytató személyek tekintetében az e törvényben meghatározott támogatási időt – legfeljebb két félévvel – meghosszabbíthatja.

#### HETEDIK RÉSZ

#### A FELSŐOKTATÁS FINANSZÍROZÁSA ÉS VAGYONGAZDÁLKODÁSA

#### XXII. FEJEZET

#### A DÍJMENTESEN ÉS A TÉRÍTÉSI DÍJÉRT IGÉNYBE VEHETŐ SZOLGÁLTATÁSOK

#### 49. A magyar állami (rész)ösztöndíjjal támogatott képzés díjmentes szolgáltatásai

**81. § (1)** A magyar állami (rész)ösztöndíjjal támogatott képzés keretében a hallgató által igénybe vehető szolgáltatások a következők:

a) a képzési programban meghatározott oktatási és tanulmányi követelmények teljesítéséhez, az oklevél, illetve doktori abszolutórium megszerzéséhez szükséges előadások, szemináriumok, konzultációk, gyakorlati foglalkozások, terepgyakorlatok első alkalommal történő felvétele, a beszámoló, vizsgák és a fennálló beszámoló, illetve vizsgák egy alkalommal történő megismétlése, az érvényesítés letétele, továbbá a fokozatszerzési eljárás a hallgatói jogviszony fennállása alatt, az 53. § (2) bekezdésben foglaltak szerint,

b) szakkollégiumi foglalkozások,

c) a felsőoktatási intézmény létesítményeinek – könyvtár és a könyvtári alapszolgáltatások, laboratórium, számítástechnikai, sport- és szabadiidős létesítmények –, eszközeinek használata az ingyenes szolgáltatásokhoz kapcsolódóan,

d) a felsőoktatási szakképzésben a gyakorlati képzéshez biztosított munkaruha, egyéni védőfelszerelés (védőruha) és tisztálkodási eszköz, más képzésben az egyéni védőfelszerelés (védőruha) és tisztálkodási eszköz,



- e) a hallgatói tanácsadás,
- f) a képzéssel, illetve doktori fokozatszerzéssel kapcsolatos valamennyi okirat első alkalommal történő kiadása, amennyiben kormányrendelet a hallgatóra kedvezőbb feltételt nem állapít meg.
- (2) A magyar állami (rész)ösztöndíjjal támogatott képzés keretében – jogszabály eltérő rendelkezésének hiányában – a felsőoktatási intézmény nem kérhet igazgatási szolgáltatási díjat (pl. beiratkozási díj).
- (3) Ha magyar állami (rész)ösztöndíjjal támogatott képzésben részt vevő hallgató valamely EGT-államban olyan részképzésben vesz részt, amelyben folytatott tanulmányai a hazai felsőoktatási intézmény képzésébe beszámíthatók, a hallgató a külföldi tanulmányok idejére – a (4) bekezdésben meghatározottak szerint – attól a felsőoktatási intézménytől, amellyel hallgatói jogviszonyban áll, ösztöndíjat kaphat.
- (4) A hallgató akkor jogosult az (3) bekezdésben meghatározott ösztöndíjra, ha külföldi tanulmányait a felsőoktatási intézmény hozzájárulásával kezdte meg.
- (5) A (3) bekezdésben meghatározott ösztöndíj a képzési támogatás terhére adható. Az ösztöndíj adományozásáról nyilvános pályázat útján kell dönteni.

#### **50. A magyar állami (rész)ösztöndíjjal támogatott képzés térítési díj fizetése mellett igénybe vehető szolgáltatásai**

- 82. §** (1) A magyar állami (rész)ösztöndíjjal támogatott képzés keretében a hallgató által térítési díj fizetése mellett igénybe vehető:
- a) az alap- és mesterképzés tantervében magyar nyelven meghatározott, magyar nyelven oktatott ismereteknek – a hallgató választása alapján – nem magyar nyelven történő oktatása,
- b) a felsőoktatási intézmény eszközeivel előállított, a felsőoktatási intézmény által a hallgató részére biztosított, a hallgató tulajdonába kerülő dolog (pl. sokszorosított segédletek),
- c) a felsőoktatási intézmény létesítményeinek (könyvtár, laboratórium, számítástechnikai, sport- és szabadidős létesítmények), eszközeinek használata az ingyenes szolgáltatásokon kívüli körben,
- d) a kötelező, illetve e törvény alapján a felsőoktatási intézmény által kötelezően biztosítandó mértéken felül felvehető kreditértéket eredményező képzés.
- (2) A felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzata az ugyanabból a tantárgyból tett harmadik és további vizsgát, előadások, szemináriumok, konzultációk, gyakorlati foglalkozások, terepgyakorlatok ismételt felvételét, a térítési és juttatási szabályzata a tanulmányi és vizsgaszabályzatban meghatározott kötelezettség elmulasztását vagy késedelmes teljesítését fizetési kötelezettséghez kötheti. A fizetési kötelezettség mértéke esetenként nem haladhatja meg teljes munkaidőre megállapított kötelező legkisebb munkabér (minimálbér) öt százalékát.
- (3) Az (1)–(2) bekezdés alapján kérhető térítési díj megállapításának rendjét a térítési és juttatási szabályzatban kell meghatározni, azzal a megkötéssel, hogy annak kumulált összege – az (1) bekezdés a) pontban foglalt szolgáltatás figyelembevétele nélkül – nem lehet magasabb, mint az önköltség fele.
- (4) A magyar állami (rész)ösztöndíjjal támogatott hallgató a vendéghallgatói jogviszonyának keretében is a 81. §-ban és az (1)–(3) bekezdésben meghatározottak szerint vehet részt az oktatásban.

### **XXIII. FEJEZET**

#### **A ÖNKÖLTSÉG-FIZETÉSI KÖTELEZETTSÉG**

#### **51. A önköltséges képzés önköltség-fizetés, illetve térítési díjfizetés ellenében igénybe vehető szolgáltatásai**

- 83. §** (1) Ha a hallgató önköltséges képzésben vesz részt, a 81. § (1)–(2) bekezdésében meghatározottakért önköltséget, a 82. § (1)–(2) bekezdésben felsoroltakért térítési díjat kell fizetnie.
- (2) A térítési díj megállapításának és módosításának rendjét a térítési és juttatási szabályzatban kell meghatározni, amely alapján a hallgató és a felsőoktatási intézmény megállapodásban rögzíti a térítési díj összegét.
- (3) Vissza kell fizetni a befizetett önköltség szervezeti és működési szabályzatban meghatározott arányos részét, ha a hallgató a szervezeti és működési szabályzatban meghatározott időpontig bejelenti, hogy megszűnteti vagy szünetelteti hallgatói jogviszonyát.
- (4) A szervezeti és működési szabályzatban kell meghatározni azokat a szabályokat, amelyek alapján a rektor dönt az önköltséges képzésben részt vevő hallgató esetén a tanulmányi eredmények alapján járó és a szociális helyzet alapján adható kedvezményekről, a részletfizetés engedélyezéséről.
- (5) A felsőoktatási intézmény a szerződő fél által megjelölt személyekkel hallgatói jogviszony létesítése céljából megállapodást köthet. Ilyen megállapodás alapján hallgatói jogviszony azzal létesíthető, aki egyébként az e törvényben meghatározott feltételeknek megfelel. A megállapodásban ki kell kötni, hogy a hallgatók képzésével kapcsolatos valamennyi költséget a szerződő fél fizeti ki.

### **XXIV. FEJEZET**

#### **A FELSŐOKTATÁS FINANSZÍROZÁSÁNAK ELVEI**

#### **52. A felsőoktatás támogatásának célja**

- 84. §** (1) A felsőoktatási intézmény működéséhez a fenntartó biztosít támogatást. Az éves költségvetésről szóló törvény állapítja meg a felsőoktatás állami támogatását. A felsőoktatási intézmények működéséhez biztosított állami támogatás rendszerét a Kormány határozza meg. A felsőoktatási intézmény részére pályázati úton, valamint megállapodás alapján is adható támogatás.
- (2) Az állami támogatás célja
- a) a hallgatói juttatások,
- b) a képzési tevékenység,
- c) tudományos fejlődés,
- d) fenntartási feladatok,
- e) a hallgatói sport,
- f) egyes speciális felsőoktatási feladatok ellátásának,
- g) a 10. § szerint minősített intézmények támogatásának,
- h) kulturális és fejlesztési támogatások biztosítása.
- (3) Az állami támogatásra – a (2) bekezdés d) pontjában meghatározott állami támogatás kivételével – az állami felsőoktatási intézmények azonos feltételek, az egyházi felsőoktatási intézmények és a magán felsőoktatási intézmények – törvény eltérő rendelkezése hiányában – a Kormánnyal kötött megállapodás alapján válnak jogosulttá.
- (4) A pályázati úton adható támogatás lehet különösen:
- a) a határon túli kihelyezett magyar nyelvű képzéshez,
- b) a kis létszámú szak indításához, fenntartásához,
- c) a felsőoktatási intézmények könyvtári feladatainak ellátásához,
- d) a szakkollégiumi feladatok ellátásához, Szakkollégiumi Központok tevékenységének előmozdítására,
- e) kutatási, fejlesztési feladatok végrehajtásához, a kutatási eredmények hasznosításához,
- f) a hallgatók elhelyezését szolgáló szervezetek működéséhez,
- g) a hallgatói sport fejlesztéséhez, szervezéséhez,
- h) a felsőoktatási intézményi sportlétesítmények fejlesztéséhez, működtetéséhez,
- i) az esélyegyenlőség előmozdítására, valamint a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjpályázat keretében

nyújtott támogatás.

(5) A magyar felsőoktatási intézmények részére kiírt pályázatokon részt vehetnek a határon túli magyar nyelvű képzést folytató nem magyar felsőoktatási intézmények is.

(6) A (4) bekezdésben szabályozott pályázatok benyújtásának feltételeit és rendjét a Kormány határozza meg, azzal a megkötéssel, hogy a kis létszámú szakokra járó hallgatók együttes létszáma nem haladhatja meg a felsőoktatási intézmények hallgatói létszámának öt százalékát. A kis létszámú szakokra a hozzájárulásra való jogosultságot adott felsőoktatási intézmény tekintetében öt-nyolc évre kell biztosítani.

(7) A (4) bekezdésben meghatározott hozzájárulások, támogatások fedezetét a miniszter által vezetett minisztérium fejezetében kell megtervezni.

(8) A (2) bekezdésben meghatározott jogcíme – az a) és f) pontban meghatározott jogcímek kivételével – nem jelentenek felhasználási kötöttséget.

**84/A. §** (1) A költségvetés képzési támogatás nyújtásával járul hozzá a felsőoktatási intézmény által nyújtott oktatás megszervezéséhez.

(2) Az e törvény szerint magyar állami (rész)ösztöndíjjal támogatott képzésben részt vevő hallgatókra tekintettel folyósított képzési támogatást – a 2012. szeptemberében első évfolyamon induló alap-, osztatlan, illetve mesterképzésre, valamint az azt követő évfolyamokra felvett hallgatók tekintetében – felmenő rendszerben, a magyar állami (rész)ösztöndíj összegével azonos mértékben kell megállapítani.

(3) A képzési támogatást – kifutó rendszerben – a felsőoktatásról szóló 2005. évi CXXXIX. törvény szerinti államilag támogatott képzésben részt vevő hallgatók számított létszáma alapján kell meghatározni. A képzési támogatás összegét a képzés szakmai jellegére tekintettel képzési ciklusokra kell meghatározni. A képzéseket a képzési támogatáshoz való jogosultság szempontjából finanszírozási csoportokba kell sorolni.

(4)

(5) Az (1)–(3) bekezdés szerinti képzési támogatás rendszerét a Kormány rendeletében állapítja meg.

**84/B. §** A tudományos, kulturális, fenntartói és fejlesztési célú támogatás a felsőoktatási intézményekben folyó képzéssel összefüggő kutatás céljait szolgálja, valamint az állami felsőoktatási intézmények fenntartási, fejlesztési, speciális feladat-ellátási költségeihez járul hozzá.

**84/C. §** A 10. § alapján a kiemelt felsőoktatási intézmény, kutatóegyetem, kutató kar, az alkalmazott tudományok főiskolája – kormányrendeletben meghatározott feltételek szerint – támogatásban részesíthető.

**84/D. §** Az állami felsőoktatási intézmény költségvetésében a köznevelési feladatellátáshoz biztosított költségvetési támogatás legfeljebb 85%-a munkabére, illetményre, legalább 15%-a a működtetésre (különösen a közüzemi költségekre, dologi és karbantartási kiadásokra, szakmai anyagokra) fordítható.

**84/E. §** A MAB támogatását, amely a szakértői testület várható egyéb éves bevételére is tekintettel a törvényes, megfelelő színvonalú működést biztosítja, a miniszter által vezetett minisztérium fejezetében előirányzatként kell megtervezni.

### 53. A felsőoktatás működésének támogatását szolgáló külön rendelkezések

**85. §** (1) A Kormány a képzés és kutatás minőségének emelése céljából a hallgatók, az oktatók és a kutatók támogatására ösztöndíjat alapíthat. A Kormány által alapított ösztöndíj – külön törvény szerint – mentes a közterhektől.

(2) Az ösztöndíj odaítélésének, feltételeinek rendjét a Kormány határozza meg.

(3) Gyakorlatigényes szaknak minősül a jogszabályban meghatározott képzési és kimeneti követelményei alapján legalább hat hétig tartó szakmai gyakorlatot is tartalmazó szak.

**85/A. §** (1) A 84. § (2) bekezdés a) pontja szerinti hallgatói juttatások éves összegét:

- a) a hallgatói normatíva,
  - b) a doktori képzésben részt vevők egy főre megállapított támogatási normatívája,
  - c) a köztársasági ösztöndíjban részesülők normatívája,
  - d) a kollégiumi-diákotthoni elhelyezés normatívája,
  - e) a lakhatási támogatás normatívája,
  - f) a tankönyv- és jegyzettámogatás, valamint a sport- és kulturális tevékenység normatívája
- alapján kell megállapítani.

(2) A hallgatói juttatásokhoz nyújtott támogatást az államilag támogatott képzésben részt vevő, valamint a magyar állami (rész)ösztöndíjjal támogatott – a hallgatói juttatásokra való jogosultság szempontjából figyelembe vehető – hallgatók létszáma alapján kell megállapítani.

(3) A magyar állami részösztöndíjas hallgatót – a magyar állami ösztöndíjas hallgatóval azonos mértékben – a jogosultság megállapításakor 1,0-es szorzóval kell figyelembe venni.

**85/B. §** (1) A hallgató részére

- a) teljesítmény alapú támogatás,
- b) szociális alapú támogatás

a felsőoktatási intézménynek a 85/A. § szerint nyújtott költségvetési forrás, valamint az intézmény bevételeiből, külső adományokból, hozzájárulásokból keletkezett források terhére nyújtható.

**85/C. §** A felsőoktatási intézmény a hallgatói juttatásokhoz rendelkezésre álló forrásokat a következő jogcímenek használatja fel:

- a) teljesítmény alapú ösztöndíj kifizetésére, mely lehet
  - aa) tanulmányi ösztöndíj,
  - ab) köztársasági ösztöndíj,
  - ac) intézményi szakmai, tudományos és közéleti ösztöndíj;
- b) szociális alapú ösztöndíj kifizetésére, mely lehet
  - ba) rendszeres szociális ösztöndíj,
  - bb) rendkívüli szociális ösztöndíj,
  - bc) a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíj intézményi része,
  - bd) a külföldi hallgatók miniszteri ösztöndíja,
  - be) alaptámogatás,
  - bf) szakmai gyakorlaton való részvétel támogatása;
- c) doktorandusz ösztöndíj kifizetésére,
- d) egyéb, a felsőoktatási intézmény térítési és juttatási szabályzatában meghatározott ösztöndíj, valamint a magyar állami (rész)ösztöndíjas képzésben részt vevők, különösen a hátrányos helyzetű hallgatók, sportolók tanulmányi költségeit kiegészítő ösztöndíjak kifizetésére,
- e) az intézményi működési költségek finanszírozására, mely lehet
  - ea) a jegyzet-előállítás támogatása, elektronikus tankönyvek, tananyagok és a felkészüléshez szükséges elektronikus eszközök beszerzése, valamint a fogyatékkal élő hallgatók tanulmányait segítő eszközök beszerzése,
  - eb) a kulturális tevékenység, valamint a sporttevékenység támogatása,
  - ec) kollégium fenntartása, működtetése,
  - ed) kollégiumi férőhely bérlete, kollégiumi felújítás,
  - ee) a hallgatói, valamint a doktori önkormányzatok működésének támogatása,
  - ef) a hallgatói tanácsadó szervezetek működésének támogatása.

**85/D. §** A 8. § (6) bekezdésében és az 54. §-ban foglaltak szerinti szakkollégium hallgató tagja részére a szakkollégiumban kifejtett kiemelkedő tevékenysége elismeréseként ösztöndíj adományozható. A szakkollégiumi ösztöndíjat a felsőoktatási intézményben működő szakkollégium esetében a felsőoktatási intézmény, diákotthonban működő szakkollégium esetében a diákotthon folyósítja.

**85/E. §** (1) Egy felsőoktatási intézményen belül a tanulmányi ösztöndíjat és a rendszeres szociális ösztöndíjat a magyar állami ösztöndíjjal támogatott és a magyar állami részösztöndíjjal támogatott hallgatók részére ugyanolyan arányban kell megállapítani.

(2) Az ebben az alcímben foglalt hallgatói juttatások az államilag támogatott hallgatót a támogatási idő tartama alatt a magyar állami ösztöndíjas hallgatóval azonos mértékben, módon és feltételekkel illeti meg.

## XXV. FEJEZET

### AZ INTÉZMÉNY VAGYONGAZDÁLKODÁSA

#### 54. Általános vagyongazdálkodási szabályok

**86. §** (1) A felsőoktatási intézmény gazdasági tevékenysége körében minden olyan döntést meghozhat, intézkedést tehet, amely hozzájárul az alapító okiratában meghatározott feladatainak végrehajtásához, feltéve, hogy ezzel nem veszélyezteti az alapfeladatainak végrehajtását, a közpénzek és a közvagyon hatékony felhasználását, így különösen: szerződést köthet, társulhat, gazdálkodó szervezetet alapíthat, a rendelkezésére bocsátott vagyont (a továbbiakban: felsőoktatási intézmény rendelkezésére bocsátott vagyon) használhatja és a vagyonkezelési szerződésében foglaltaknak megfelelően hasznosíthatja.

(2) A felsőoktatási intézmény kötelezettsége a rendelkezésére álló források rendeltetéséről, gazdaságos felhasználása, a szellemi és egyéb vagyon védelme.

(3) Az állami felsőoktatási intézmény vagyongazdálkodására a nemzeti vagyonnal való gazdálkodás elveit és feltételrendszerét meghatározó jogszabályok az irányadók.

(4) Ha az állami felsőoktatási intézmény bármilyen jogcímen vagyont szerez, annak tulajdonjoga – az intézményi társaságot ide nem értve – az államot illeti meg, azonban arra a felsőoktatási intézménnyel határozatlan időre szóló vagyonkezelői szerződést kell kötni.

**87. §** (1) Az állami felsőoktatási intézmény a vagyonkezelője, a nem állami felsőoktatási intézmény pedig – kivéve, ha a vagyon tulajdonjogát a fenntartó átengedi – a használója lehet a feladatai ellátásához a fenntartó által rendelkezésére bocsátott vagyonnak.

(2) A felsőoktatási intézmény vagyonát, valamint a rendelkezésére bocsátott ingó – ideértve szellemi terméket és más vagyoni értékű jogot is – és ingatlan vagyont az alapító okiratban meghatározott feladatainak ellátásához használhatja.

(3) Az állami felsőoktatási intézmény a rendelkezésére bocsátott vagyonnal a 86. §. (3) bekezdésben, valamint az államháztartásról szóló törvényben, és az e törvényben meghatározottak szerint rendelkezhet.

**88. §** (1) Az állami felsőoktatási intézményi által alapított gazdasági társaság alapítására, részesedésszerzésre, működésére, illetve a vezető tisztségviselőjének felelősségére az állami részesedéssel működő gazdasági társaságra vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

(2) Ha a felsőoktatási intézmény szellemi alkotás jogosultja, azt nem pénzbeli hozzájárulásként intézményi társaság tulajdonába adhatja, a szellemi alkotás üzleti célú hasznosítása céljából hasznosító vállalkozást hozhat létre. A szellemi alkotás hasznosítására létrehozott, illetve működtetett intézményi társaságra egyebekben a tudományos kutatásról, fejlesztésről és innovációról szóló törvényt kell alkalmazni.

#### 55. A felújítás, beruházás sajátos szabályai

**89. §** (1) Az állami felsőoktatási intézmény intézményfejlesztési tervének keretei között

a) látja el fejlesztési feladatait,

b) a rendelkezésére bocsátott nemzeti vagyonnal az Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt. (a továbbiakban: MNV Zrt.) előzetes hozzájárulásával beruházást indíthat és részt vehet beruházás közös megvalósításában.

(2) Az állami felsőoktatási intézmény a vagyonkezelésében lévő állami vagyon tulajdonjogát saját hatáskörben, a magyar állam nevében eljárva átruházhatja, ami

a) az állami vagyon értékesítésére vonatkozó általános rendelkezések betartásával,

b) a vagyon valós piaci értékének megfelelő ellenértéke fejében,

c) az állami vagyon felügyeletéért felelős miniszter előzetes hozzájárulásával,

d) a miniszter előzetes értesítése mellett,

e) ingatlan esetén az ingatlan fekvése szerinti települési – fővárosban az ingatlan fekvése szerinti kerületi, illetve a fővárosi önkormányzat által közvetlenül igazgatott terület tekintetében a fővárosi – önkormányzat elővásárlási jogának biztosításával történhet.

(3) Az átruházásról szóló kérelmet a felsőoktatási intézmény részletesen indokolja. Az állami vagyon felügyeletéért felelős miniszter hozzájárulásáról az átruházási szándék írásbeli bejelentésétől számított hatvan napon belül dönt. A hozzájárulás száznolcvan napig érvényes.

(4) Az állami vagyon felügyeletéért felelős miniszter döntéséhez – amennyiben az értékesíteni kívánt vagyon ingatlan – kikéri a MNV Zrt. tájékoztatását abban a tekintetben, hogy az ingatlan szükséges-e valamely állami szerv, költségvetési szerv elhelyezésére vonatkozó, az állami vagyon felügyeletéért felelős miniszter hozzájárulása iránti kérelem beérkezésekor a Magyar Nemzeti Vagyonkezelő Zrt.-hez már bejelentett igényének kielégítéséhez. A felsőoktatási intézmény az állami vagyon felügyeletéért felelős miniszter döntése szerint, a döntéstől számított hatvan napon belül az elhelyezési igény kielégítése érdekében az ingatlanra vonatkozó vagyonkezelési szerződését megszünteti, és az ingatlant átadja az MNV Zrt.-nek.

(5) Az átruházási eljárás befejezését követő harminc napon belül az intézmény a nyilvántartásba vétel és elszámolás végett megküldi a szerződést, illetve az eljárás során keletkezett iratokat az állami vagyon felügyeletéért felelős miniszter és tájékoztatásul a miniszter részére. A (2) és (3) bekezdésében foglalt rendelkezések megsértésével kötött szerződés semmis.

**90. §** (1) Az állami felsőoktatási intézmények kezelésében lévő állami vagyonba tartozó ingatlanok átruházásából származó bevételnek az átruházás költségeinek kiegyenlítését követően fennmaradó részét a 89. § (3) bekezdés szerinti jóváhagyással a felsőoktatási intézmény a vagyonkezelésében lévő állami tulajdonú ingatlanok állagmegóvási, felújítási, beruházási – beleértve a korábban kötött szerződés szerinti PPP (az állami és a magánszektor közötti fejlesztési, illetve szolgáltatási együttműködés, Public Private Partnership program) keretében megvalósuló fejlesztéseket is – célra használhatja fel.

(2) Ha az intézményfejlesztési tervben megjelölt cél az állami vagyon felügyeletéért felelős miniszter jóváhagyásában megjelölt időpontig nem valósul meg, akkor a fenntartó szerv az értékesítés ellenértékét a felsőoktatási intézménytől elvonja, vagy ha ez akadályba ütközik, megteszi a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy a bevétel harminc napon belül az állam részére megfizetésre kerüljön.

(3)

(4) Az oktató, illetve kutató foglalkoztatási jogviszonya keretében létrehozott szellemi alkotásra a munkaviszonyban vagy más hasonló jogviszonyban létrehozott szellemi alkotás munkáltató részére történő átadására vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni.

(5) Az állami felsőoktatási intézmény rendelkezésére bocsátott nemzeti vagyont az állami vagyonról vezetett vagyonnyilvántartásban nyilván kell tartani, ennek érdekében a felsőoktatási intézményt külön jogszabályban meghatározott adatszolgáltatási kötelezettség terheli.

## NYOLCADIK RÉSZ

### SAJÁTOS MŰKÖDÉSI RENDELKEZÉSEK

## XXVI. FEJEZET

### A NEM ÁLLAMI FENNTARTÁSÚ FELSŐOKTATÁSI INTÉZMÉNYEK MŰKÖDÉSÉRE VONATKOZÓ KÜLÖN RENDELKEZÉSEK

## 56. Az egyházi felsőoktatási intézmények

**91. § (1)** Hitélettel és a hitélettel együtt oktatott hittudománnyal összefüggő képzést (a továbbiakban együtt: hitéleti képzés) az egyházi felsőoktatási intézmény folytathat.

(2) Az egyházi felsőoktatási intézmények e törvény általános rendelkezései szerint nem hitéleti képzést is folytathatnak.

(3) Az egyházi felsőoktatási intézményben

a) a foglalkoztatási jogviszony létesítésénél az egyenlő bánásmódról szóló törvény 22. §-ában foglalt keretek között foglalkoztatási feltételek határozhatók meg,

b) a jelentkezők között különbséget lehet tenni vallási, világnézeti meggyőződés alapján, amennyiben az a felsőoktatási intézmény szervezeti jellegét alapvetően meghatározó szellemiségből közvetlenül adódó, az adott oktatási tevékenység tartalma vagy természete miatt indokolt, arányos és valós követelményen alapul,

c) a fenntartó a munkáltatói jogok gyakorlásában, a vagyoni, gazdálkodási feladatokban a 13. § (2)–(3) bekezdésében foglaltaktól eltérően rendelkezhet,

d) nem kell alkalmazni a 38. § (2) bekezdésének rendelkezéseit.

(4) Hitéleti képzést folytató felsőoktatási intézmény – a 6. § (2) bekezdésben, a 9. § (3) bekezdésben foglaltaktól eltérően – az egyetem elnevezést akkor is használhatja, ha egy képzési területen jogosult mesterképzés folytatására, valamint legalább egy tudományterületen vagy művészeti területen doktori képzésre és doktori fokozat odaítélésére.

(5) A hitéleti képzést folytató felsőoktatási intézmény – a 6. § (2) bekezdésben foglaltaktól eltérően – állami elismerést kaphat és a főiskola elnevezést akkor is használhatja, ha egy képzési területen egy szakon jogosult alapképzés folytatására.

(6) A hitéleti képzés tartalmának meghatározása, a képzésben részt vevő oktatókkal, tanárokkal kapcsolatos követelmények meghatározása az egyházi felsőoktatási intézmény joga.

(7) A hitéleti képzés tekintetében a 6. § (5) bekezdés a) pontjában szabályozott eljárásban csak azt kell vizsgálni, hogy biztosítottak-e a képzés tárgyi feltételei. A felsőoktatási intézmény határozza meg továbbá a felvételi eljárás rendjét és – az érettségi vizsga meglétét kivéve – a felvétel követelményeit.

**92. § (1)** A Magyar Köztársaság és az Apostoli Szentsek között létrejött megállapodás alapján a Magyar Katolikus Egyház, továbbá a Kormány a felsőoktatási feladatok ellátására megállapodást kötő egyházi felsőoktatási intézmény, kollégium és diákonthon a magyar állami (rész)ösztöndíjjal támogatott képzésben részt vevő hallgatói arányában jogosult a 84. § (2) bekezdés d) pontjában meghatározott fenntartási feladatokhoz biztosított állami támogatásra, továbbá eseti és egyedi támogatásokra.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott támogatásra jogosulttá válhat az az egyházi felsőoktatási intézmény, kollégium és diákonthon is, amelynek fenntartójával a miniszter felsőoktatási feladatok ellátására megállapodást köt.

(3) Az egyházi felsőoktatási intézményben nem hitéleti képzésre felvehető hallgatói létszámot a miniszter az érintett egyházi fenntartóval kötött megállapodás alapján határozza meg, azzal a megkötéssel, hogy az évente államilag támogatható hallgatói létszámhelynek az összes állami ösztöndíjjal támogatott hallgatói létszámhelyre felvehetőkhöz viszonyított aránya nem lehet kevesebb, mint az 1997/1998-as tanévben az érintett egyházi fenntartó valamennyi egyházi felsőoktatási intézményébe államilag finanszírozott hallgatóként felvett hallgatóknak az összes államilag finanszírozott hallgatóhoz viszonyított aránya.

(4) A hitéleti képzésben magyar állami ösztöndíjjal támogatott képzésre felvehető hallgatói létszámot az (1) bekezdésben felsorolt megállapodásban foglaltak szerint kell meghatározni, oly módon, hogy a mesterképzésre az alapképzéssel megegyező számú hallgató vehet fel.

(5) A hitéleti képzéshez biztosított magyar állami ösztöndíjjal támogatott hallgatói létszámhelyre, hitéleti képzésre felvehető a határon túl élő magyar nemzetiségű jelentkező is, akkor is, ha nem tartozik a 39. § (1) bekezdésének hatálya alá.

(6) A hitéleti képzéssel összefüggésben

a) a jelentkezés elfogadásának előfeltételeként kiköthető valamely vallás, világnézet elfogadása és annak igazolása,

b) az egyházi felsőoktatási intézmény szervezeti és működési szabályzata

ba) a 11. § (1) bekezdés a) pontjában hivatkozott foglalkoztatási követelményrendszer tartalmához képest,

bb) – a politikai meggyőződésre vonatkozó kivétellel – a 11. § (1) bekezdés f) pontjában szabályozottakhoz képest,

bc) a 12. §-ban, a 13. § (2)–(6) bekezdésében foglaltaktól

eltérő rendelkezéseket állapíthat meg,

c) a munkakörök létesítését, a munkáltatói jogok gyakorlását, a főiskolai és az egyetemi tanár kivételével a munkaköri és egyéb cím adományozását a fenntartó magához vonhatja,

d) a 26. § (3) bekezdést, 65. § (4) bekezdést, továbbá az intézményfejlesztési tervre vonatkozó rendelkezéseket nem kell alkalmazni, az állami elismerésről szóló szabályokat azonban meg kell tartani,

e) egyetemi tanári munkaköri cím megszerzéséhez nem szükséges a MAB előzetes szakértői véleménye,

f) az egyetemi, főiskolai kar létesítéséhez elvárt minimális oktatói létszámra vonatkozó rendelkezést nem kell alkalmazni, [108. § 13. pont aa) és ba) alpont]

g) tanárképző központ létrehozása nem kötelező.

**93. § (1)** A kizárólag hitéleti képzést folytató felsőoktatási intézmény jogosult működésének szüneteltetésére. A szüneteltetésre csak akkor kerülhet sor, ha az intézménynek nincsen hallgatója. A szüneteltetésre és annak megszüntetésére a fenntartó bejelentése alapján az oktatási hivatal által történő nyilvántartásba vétel időpontjától kerül sor. Az öt évet meghaladó időtartamú szünetelés esetén, a tevékenység újraindítását megelőzően, az oktatási hivatal hatósági ellenőrzés keretében vizsgálja a működési engedélyben foglalt feltételek teljesülését.

(2) Az egyházi felsőoktatási intézmény hitéleti képzésére biztosított támogatás megegyezik a pedagógus képzéshez nyújtott, a 84/A. § (3) bekezdésében meghatározott képzési támogatással, illetve a 84/A. § (2) bekezdésében meghatározott képzési támogatás átlagával. Az egyházi felsőoktatási intézmények hitéleti képzésben részesülő hallgatóinak képzésére fordított előirányzatot külön költségvetési előirányzatként kell megtervezni.

(3) Ahol e törvény munkaviszonyt említ, azon egyházi felsőoktatási intézmények esetén az egyházi személy jogviszonyt is érteni kell.

(4) A miniszter az alap- és mesterképzés képzési és kimeneti követelményeinek szabályozásánál a hitéleti képzés tekintetében az egyházi fenntartó kezdeményezésére szabályoz.

(5) Az egyházi fenntartó kezdeményezésére a MAB-on belül hittudományi kérdésekkel foglalkozó bizottságot kell működtetni.

(6) Az egyházi felsőoktatási intézmény működésére a lelkiismereti és vallásszabadság jogáról, valamint az egyházak, vallásfelekezetek és vallási közösségek jogállásáról szóló törvény és az egyházak hitéleti és közcélú tevékenységének anyagi feltételeiről szóló törvény rendelkezéseit, e törvény 94. § (2), (3), (6) és (8) bekezdését, valamint a 95. § (2), (3) és (6) bekezdését kell alkalmazni.

**93/A. §** Az egyházi jogi személy az állam vagy az országos nemzetiségi önkormányzat által fenntartott felsőoktatási intézményben a felsőoktatási intézmény működéséhez illeszkedő módon a hallgatói igények figyelembe vételével szervezhet hitéleti oktatást, amelynek tárgyi feltételeit – így különösen a helyiségek rendeltetésszerű használatát, valamint a jelentkezéshez és működéshez szükséges feltételeket – a felsőoktatási intézmény a rendelkezésére álló eszközökkel biztosítja.

## 57. A magán felsőoktatási intézmények

**94. § (1)** A 4. § (1) bekezdés c)–d) pontjában meghatározott személy, szervezet által fenntartott felsőoktatási intézmény vallási, illetve világnézeti tekintetben elkötelezett intézményként is működhet, és a képzési programjába beépítheti a vallási, világnézeti elkötelezettségnek megfelelő filozófiai, etikai, kulturális ismereteket.

(1a) A vallási tevékenységet végző szervezet által fenntartott magán felsőoktatási intézmény is folytathat hitéleti képzést, amelyre a 91. § (6) és (7) bekezdését, a 92. § (6) bekezdését és a 93. § (1) és (4) bekezdését alkalmazni kell. Ahol e törvény munkaviszonyt említ, azon a magán felsőoktatási intézmény hitéleti képzésén foglalkoztatottak esetén a vallási tevékenységet végző szervezet vallásos szertartást hivatásszerűen végző tagjának ilyen jogviszonyát is érteni kell.

(2) A magán felsőoktatási intézmények a 12. § (7) és (8) bekezdésében, a 29. § (1) bekezdésében, a 37. § (1) bekezdés e) pontjában, (3)–(6) bekezdésében, a 83. § (1) és (5) bekezdésében foglalt rendelkezésektől a szervezeti és működési szabályzatukban eltérhetnek, azzal hogy a 37. § (1) bekezdésben meghatározottak mellett magasabb vezetőként gazdasági vezetőt foglalkoztatnak. Magán felsőoktatási intézményekben a 13/A. § és a 37. § (4a) bekezdése nem alkalmazható.

(3) A magán felsőoktatási intézmények – feltéve, hogy a Kormány a támogatásra megállapodásban vállalt kötelezettséget – a megállapodásban foglalt feltételek mellett jogosultak a 84. § (2) bekezdésének a)–c), valamint e) és g) pontjában meghatározott támogatásokra. Az e bekezdésben foglaltakat az országos nemzeti önkormányzat által fenntartott felsőoktatási intézmény tekintetében is alkalmazni kell.

(4) A magán felsőoktatási intézmény a 2. § (1) és (3) bekezdésében meghatározott feladatok szerinti tevékenységet folytathat, ennek megvalósítása érdekében – e törvényben és a Kormány által meghatározottak szerint – gazdálkodik (a továbbiakban: magán felsőoktatási intézmény gazdálkodási rendje).

(5) A magán felsőoktatási intézmény alapító okiratában fel kell tüntetni, hogy tevékenységét közhasznú szervezetként működő felsőoktatási intézményként vagy vállalkozásként végzi.

(6) A magán felsőoktatási intézmény alapító okirata a 12. § (3) bekezdésében és a 73. § (3) bekezdésében foglaltaktól eltérően úgy is rendelkezhet, hogy a fenntartó hagyja jóvá a felsőoktatási intézmény költségvetését, a számviteli rendelkezések alapján elkészített éves beszámolóját, szervezeti és működési szabályzatát, intézményfejlesztési tervét.

(7) A felsőoktatási intézmény a 75. § (1) bekezdés szerint jogosult bírósági eljárást kezdeményezni.

(8) A magán felsőoktatási intézmény, e törvény általános rendelkezéseitől eltérően, állami elismerést kaphat és a főiskola elnevezést akkor is használhatja, ha nem kari struktúrában működik.

**95. § (1)** Ha a magán felsőoktatási intézmény nem közhasznú szervezetként működik, akkor a 2. § (1) és (3) bekezdésében meghatározott feladatait vállalkozási tevékenységként látja el.

(2) Az alapító okiratban a fenntartó meghatározhatja, hogy a felsőoktatási intézmény által elért eredmény milyen módon kerül felosztásra, továbbá a fenntartó milyen módon részesedik abból.

(3) A magán felsőoktatási intézmény a rendelkezésre bocsátott vagyonnal – az alapító okiratában meghatározottak szerint, illetve ha állami vagyonnal rendelkezik, az államháztartásra vonatkozó előírások megtartásával – költségvetésének keretei között önállóan gazdálkodik.

(4) A magán felsőoktatási intézmény bevétele lehet:

- a) a fenntartó által biztosított pénzeszköz,
- b) állami támogatás,
- c) egyéb bevétel.

(5) A magán felsőoktatási intézmény költségei, kiadásai lehetnek:

- a) a 2. § (1) és (3) bekezdésében meghatározott feladatokhoz kapcsolódó közvetlen és közvetett költség,
- b) a vállalkozási tevékenység közvetlen és közvetett költsége,
- c) egyéb kiadás.

(6) A magán felsőoktatási intézmény bevételeit és kiadásait a számviteli előírások szerint tartja nyilván. A magán felsőoktatási intézmény olyan kötelezettségeiért, amelyek teljesítéséhez vagyona nem elégséges, a fenntartó kezességét felel. Ha a magán felsőoktatási intézmény jogutód nélkül szűnik meg, jogai és kötelezettségei a fenntartóra szállnak.

(7) A magán felsőoktatási intézmény évente köteles nyilvánosságra hozni a gazdálkodási tevékenységéről szóló mérleget, beszámolót.

## XXVII. FEJEZET

### A KÖZHASZNÚ SZERVEZETKÉNT MŰKÖDŐ FELSOROKTATÁSI INTÉZMÉNYEKRE VONATKOZÓ KÜLÖN RENDELKEZÉSEK

#### 58. A közhasznú szervezetként történő működtetés rendje

**96. § (1)** A nem állami felsőoktatási intézmény, ha alapító okirata, belső szabályzata lehetővé teszi és az oktatási hivatal jogerős határozatával közhasznú nyilvántartásba veszi, közhasznú szervezetként is működhet. A felsőoktatási intézmény közhasznú szervezetté minősítése, illetve a közhasznú nyilvántartásból való törlés iránti kérelmet az intézmény fenntartója az oktatási hivatalnál jogosult benyújtani. A felsőoktatási intézmény közhasznú szervezetté minősíthető abban az esetben is, ha közhasznú szervezetté minősítését a reá irányadó szabályok szerinti létesítési eljárásban kéri.

(2) A felsőoktatási intézmény – ha közhasznú szervezetként történő nyilvántartásba vételét kéri – alapító okiratában közhasznú (cél szerinti) tevékenységként a 2. § (1) és (3) bekezdés szerinti tevékenységet, illetve tevékenységeket jelölheti meg.

(3) A felsőoktatási intézmény alapító okiratában kötelezően feltüntetendő alaptevékenysége a közhasznú szervezetként működő felsőoktatási intézmény esetében megegyezik közhasznú (cél szerinti) tevékenységével. A közhasznú szervezetként működő felsőoktatási intézmény vállalkozási tevékenységet is folytathat. A cél szerinti tevékenység és a vállalkozási tevékenység tekintetében a közhasznú szervezetként működő felsőoktatási intézményt megilletik mindazok a kedvezmények, amelyet az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló törvény (a továbbiakban: Civil tv.) 36. § (2) bekezdés meghatároz.

(4) Közhasznú szervezetként működő felsőoktatási intézmények esetében e törvény 12. § (7) bekezdés f)–i) pontját nem kell alkalmazni.

(5) A közhasznú szervezetként működő felsőoktatási intézmény működése nyilvános, a szenátus ülései – ha törvény eltérően nem rendelkezik – nyilvánosak. A nyilvánosság az intézmény szabályzatában foglaltak szerint korlátozható, ha az a személyiségi jogokat, az intézmény vállalkozási (nem közhasznú) tevékenységével kapcsolatos üzleti titkokat, illetve a szellemi alkotásokhoz fűződő jogos érdekeket veszélyezteteti vagy sérti.

(6) A Civil tv. közhasznú szervezetekre vonatkozó rendelkezéseit a közhasznú szervezetként működő felsőoktatási intézményekre a következő eltérésekkel kell alkalmazni,

- a) a Civil tv. 37. § (2) bekezdésének a)–b) és d) pontjában, valamint 37. § (3) bekezdésének a)–d) pontjaiban foglalt rendelkezéseket a felsőoktatási intézmény szervezeti és működési szabályzatában kell rögzíteni, azzal, hogy a szenátus legalább évi két alkalommal tart ülést,
- b) a Civil tv. 37. § (2) bekezdésének c) pontja esetében a felügyelő szerv működésére, hatáskörére vonatkozó szabályokat a fenntartó határozza meg az intézmény alapító okiratában, ahol kötelező gondoskodnia a felügyelő szerv létrehozásáról is.

(7) A közhasznú jogállás megszerzését követően a szervezeti és működési szabályzat valamennyi módosítását a rektor küldi meg az oktatási hivatalnak. Az alapító okirat módosításai akkor lépnek hatályba, ha az abban foglaltakat az oktatási hivatal jogerős határozatával nyilvántartásba vette.

## XXVIII. FEJEZET

### AZ ORVOS- ÉS EGÉSZSÉGTUDOMÁNYI, ILLETVE AGRÁRTUDOMÁNYI KÉPZÉST FOLYTATÓ FELSOROKTATÁSI INTÉZMÉNYEKRE VONATKOZÓ KÜLÖN RENDELKEZÉSEK

#### 59. Az egészségügyi felsőoktatási intézmény működése

**97. § (1)** Az orvos- és egészségügy tudományi képzést folytató egyetemek (a továbbiakban: egészségügyi felsőoktatási intézmény), egészségügyi szolgáltatót (klinikát)

- a) a felsőoktatási intézmény részeként működtethetnek, vagy  
b) a felsőoktatási intézménytől elkülönített szervezeti keretben létesíthetnek és tarthatnak fenn.
- (2) Az egészségügyi felsőoktatási intézmény – az (1) bekezdésben foglaltakon túl – egészségügyi szolgáltatóval társulhat.
- (3) Az (1) bekezdés b) pontja esetében az egészségügyi szolgáltatót önálló alapító okirattal vagy egyéb létesítő okirattal hozhatja létre az egészségügyi felsőoktatási intézmény.
- (4) Az egészségügyi felsőoktatási intézmény gyakorlati képzés céljából az egészségügyi szolgáltatóval megállapodhat oktató kórházi, szakrendelési, gyógyszerészeti feladatok ellátására.
- (5) Az egészségügyi felsőoktatási intézmény – törvényben meghatározottak szerint – ellátja az igazságügyi szakértői tevékenységet. Ha a felsőoktatási intézmény nem egészségügyi felsőoktatási intézmény, azonban részt vesz az egészségtudományi képzésben, az e bekezdésben foglaltakat a gyakorlati képzés megszervezése tekintetében alkalmazni kell.

**97/A. §** (1) Az egészségügyi felsőoktatási intézmény egészségügyi szolgáltatója részt vesz

- a) az egészségügyi ellátórendszer fejlesztéséről szóló 2006. évi CXXXII. törvényben foglaltak szerint a területi egészségügyi szolgáltatások nyújtásában, a progresszív betegellátásban,  
b) felsőoktatási intézmény képzési és kutatási feladatainak ellátásában.
- (2) Az (1) bekezdés a) pontjában meghatározott feladat ellátásra vonatkozóan az egészségbiztosítási szerv az egészségügyi felsőoktatási intézmény egészségügyi szolgáltatójával finanszírozási szerződést köt. Az egészségbiztosítási szerv által az egészségügyi szolgáltatás ellenértékéért biztosított összeg csak a szerződésben meghatározott feladatokra használható fel.
- (3) Az egészségügyi felsőoktatási intézmény egészségügyi szolgáltatója kincstári számlával rendelkezik.
- (4) Az egészségügyi felsőoktatási intézmény közreműködhet a térségi egészségfejlesztési tevékenységben, és megállapodás alapján részt vehet a szervezet-átalakítási és finanszírozási modellkísérletekben.
- (5) Az egészségügyi felsőoktatási intézmény egészségügyi szolgáltatója tekintetében a fenntartói jogok gyakorlására az e törvényben foglalt szabályokat az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvényben meghatározott eltéréssel kell alkalmazni.

**98. §** (1) Amennyiben az egészségügyi szolgáltató központi költségvetési szerv részeként működik, az egészségügyi felsőoktatási intézmény egészségügyi szolgáltatásának központi beruházási és felújítási, valamint fejlesztési forrásait az egészségügyért felelős miniszter által vezetett minisztérium fejezeti költségvetésében kell megtervezni. Az egészségügyért felelős miniszter által vezetett minisztérium jogosult az általa biztosított költségvetési előirányzatokkal kapcsolatos gazdálkodás ellenőrzésére. Előzetes tájékoztatást, beszámolót kérhet, illetve kezdeményezheti az egészségügyi szolgáltatással összefüggő kérdések egyetemi fórumokon történő megvitatását.

(2) Az egészségügyért felelős miniszter szakmai irányításával és koordinálásával az egészségügyi felsőoktatási intézmény szervezi a szakorvos-, a szakfogorvos-, a szakgyógyszerész-, klinikai szakpszichológus, népegészségügyi szakemberképzést, a más felsőfokú végzettséggel rendelkezők egészségügyi szak- és továbbképzését, továbbá közreműködik a feladatok ellátásában. Az egészségügyért felelős miniszter irányítja és koordinálja az egészségügyi felsőoktatási intézményekben folytatott tancélú gyógyító-megelőző tevékenységet, ágazati kutató-fejlesztő tevékenységet.

(3) Annál, aki az egészségügyi felsőoktatási intézmény képzési feladataiban és egészségügyi szolgáltatással összefüggő feladataiban is – munkaköri feladatoként – részt vesz, meg kell határozni, hogy a teljes munkaidő mekkora részét kell az oktatói, illetőleg az egészségügyi szolgáltatással összefüggő feladatokra fordítani. Ilyen foglalkoztatás esetén az egyes tevékenységekre vonatkozó foglalkoztatási és munkaidő-megosztáshoz igazodó díjazási szabályokat alkalmazni kell.

**99. §** (1) A betegellátási feladatok koordinálására az egészségügyi felsőoktatási intézmény orvos- és egészségtudományi központot hozhat létre a 97. § (1) bekezdés a) pontja szerint. Az orvos- és egészségtudományi központ a felsőoktatási intézmény egészségügyi szolgáltatóját (klinikáját) és az egészségügyi szolgáltatáshoz kapcsolódó kutatóintézeteket, egyéb szervezeti egységeit foglalja magában. Az Egészségbiztosítási Alap terhére beszerzett, illetve működtetett vagyon értékesítése, hasznosítása esetén az egészségügyért felelős miniszter által kijelölt szerv jóváhagyását be kell szerezni.

(2)

(3) Az egészségügyi felsőoktatási intézményben az egészségügyi szolgáltatás irányításáért felelős magasabb vezetői megbízással rendelkező vezetőt a szervezeti és működési szabályzatban kell meghatározni (a továbbiakban: egészségügyi szolgáltatásért felelős vezető). Az egészségügyi szolgáltatásért felelős vezető önállóan irányítja az egészségügyi szolgáltatás megszervezését, e feladatok tekintetében gyakorolja a munkáltatói jogokat. Ha az egészségügyi szolgáltatásért felelős vezető nem a kancellár, feladatait, kötelezettségeit és kötelezettségvállalási jogosultságát a szervezeti és működési szabályzatban kell meghatározni.

(4) A felsőoktatási intézmény által biztosított egészségügyi szolgáltatáshoz – jogszabályban meghatározott feltételekkel – az egészségügyért felelős miniszter költségvetési támogatást nyújt. Az egészségügyi felsőoktatási intézmény által végzett egészségügyi tevékenységre, továbbá az egészségügyi kutatásra, egészségügyi fejlesztésekre, egészségügyi szak- és továbbképzésre is alkalmazni kell az egészségügyi szakmai irányítására és szervezésére, az egészségügyért felelős miniszter szakmai irányítási jogkörére vonatkozó rendelkezéseket, továbbá mindazokat a jogszabályokat, amelyek meghatározzák az egészségügyi szolgáltatás megszervezését, a feladatellátásban közreműködők szakképzettségét, az egészségügyi szolgáltatás finanszírozását.

(5)

60.

**100. §**

## XXIX. FEJEZET

### A MŰVÉSZETI FELSŐOKTATÁSRA, PEDAGÓGUSKÉPZÉSRE VONATKOZÓ KÜLÖN RENDELKEZÉSEK

#### 61. A művészeti felsőoktatási intézmény

**101. §** (1) Ha a felsőoktatási intézmény kizárólag a művészeti képzési ág valamelyikében folytat képzést (a továbbiakban: művészeti felsőoktatási intézmény), az e törvényben foglaltakat a következő eltérésekkel kell alkalmazni.

(2) A művészeti felsőoktatási intézmény művészeti gyakorlóhelyet létesíthet és tarthat fenn.

(3) A táncművészeti képzési ágban a felsőfokú tanulmányok a középiskolában folytatott tanulmányok alatt, az érettségi vizsgát megelőzően is megkezdhetők oly módon, hogy a tanulói jogviszony mellett a felsőoktatási intézménnyel hallgatói jogviszony jön létre. Ebben az esetben a felvételhez szükséges, a 40. § (2) bekezdés alapján előírt nyelvi követelményt nem kell teljesíteni. A hallgató egyidejűleg sajátítja el az érettségi vizsga letételéhez szükséges követelményeket és a művészeti képzés követelményeit. Az e bekezdésben szabályozott hallgatók tekintetében alkalmazni kell a munka törvénykönyvének a fiatal munkavállalók munkaközi szünetére, pihenőidejére vonatkozó külön rendelkezéseit.

(4) A művészeti felsőoktatási intézmény az egyetem vagy főiskola elnevezést akkor is használhatja, ha egy képzési területen jogosult alap- vagy mesterképzésre, illetve egy tudományterületen doktori képzésre és doktori fokozat odaítélésére. Az intézmény – alapító okirata szerint – eltérhet a 13. § (5) bekezdésben meghatározott feltételtől.

(5) Ha a képzési területen nem folyik legalább tíz éve mesterfokozatot nyújtó képzés, oktatói munkakört, valamint tanári munkakört tölthet be az is, akinek alapképzésben szerzett oklevele és szakképzettsége van, feltéve, hogy az oktatói munkakör betöltésének a tudományos fokozat megléte nem előfeltétele.

(6) Művészeti alap- és mesterképzésben a 50. § (4) bekezdésében foglaltak mellett a záróvizsgában része művészeti alkotás elkészítése, előadás létrehozása, bemutatása és megvédése.

(7) A művészeti felsőoktatási intézmény alapfokú művészeti nevelés és oktatás, valamint művészeti szakképzés feladatait köznevelési intézmény

létrehozásával láthatja el. A művészeti felsőoktatási intézmény a középiskolába járó tanulót előkészítheti a művészeti felsőoktatási intézménybe való belépésre. A tanulót a felsőoktatási intézmény – hallgatói jogviszony létesítése nélkül – nyilvántartásba veszi (a továbbiakban: előkészítő jogviszony). Az előkészítő jogviszonyban lévő tanuló után az alapfokú művészetoktatásban részt vevő tanulóra számított hozzájárulás illeti meg a felsőoktatási intézményt. Az előkészítő jogviszony alapján a tanuló részére legalább heti négy tanórát kell biztosítani, amely teljesíthető az oktató, illetve a tanár munkaköri kötelezettségeként. A képzésben résztvevőt megillető jogokat és kötelezettségeket a felsőoktatási intézmény szervezeti és működési szabályzata határozza meg.

(8) Ha a felsőoktatási intézmény – anélkül, hogy művészeti felsőoktatási intézménynek minősülne – művészeti képzést folytat, működésére a (2)–(3), valamint az (5)–(7) bekezdésben foglaltakat alkalmazni kell.

(9) A művészeti felsőoktatásban – a 105. § (5) bekezdésében foglaltakon túl – az e törvényben előírt alkalmazási, foglalkoztatási, képzési feltétel teljesítése szempontjából a doktori fokozattal egyenértékű a jogszabály alapján adományozott díj annak tekintetében, aki a díj tulajdonosa, feltéve hogy az érintett legalább alapképzésben szerzett oklevéllel rendelkezik.

## 62. A pedagógusképzés szervezése

**102. § (1)** A pedagógusképzés típusai:

- a) a csecsemő- és kisgyermeknevelő képzés,
- b) az óvó- és tanítóképzés, valamint a konduktor és gyógypedagógus-képzés,
- c) az általános iskolai tanárképzés,
- d) a középiskolai tanárképzés.

(2) A képzések időtartama és szintje:

- a) a csecsemő- és kisgyermek-nevelő, óvodapedagógus képzés alapképzésben szervezhető, az alapfokozatot eredményező képzés időtartama hat félév;
- b) a tanítóképzés és a konduktor képzés alapképzésben szervezhető, az alapfokozatot eredményező képzés időtartama nyolc félév;
- c) a gyógypedagógus-képzés alapképzésben szervezhető, az alapfokozatot eredményező képzés időtartama nyolc félév, amire három féléves mesterfokozatot eredményező képzés épül;
- d) az általános iskolai tanárképzés osztatlan képzésben szervezhető, a képzés időtartama nyolc félév, amelyet követően – hallgatói jogviszony keretében – két félév iskolai gyakorlatot kell teljesíteni; az általános iskolai tanárképzés során mesterfokozat szerezhető;
- e) a középiskolai tanárképzés osztatlan képzésben – a Kormány által meghatározott esetben osztott képzésként – szervezhető, a képzés időtartama tíz félév, amelyet követően – hallgatói jogviszonyban – két félév iskolai gyakorlatot kell teljesíteni, a középiskolai tanárképzés során mesterfokozat szerezhető.

(3) A képzésben részt vevőket a Kormány – az állami ösztöndíj mellett – pályázati eljárásban odaítélt Klebelsberg Képzési Ösztöndíjjal támogatja. Az ösztöndíj igénybevételének rendjét, feltételeit a Kormány rendeletben állapítja meg.

(4) A pedagóguspályára jelentkezőknek a felvételi eljárás keretében alkalmassági vizsgán kell részt venniük.

(5) A Kormány határozza meg a pedagógusképzésben az alap- és mesterképzés, valamint az osztatlan képzés szakjait és szakirányait, választható egyenrangú szakpárjait és szakirányait, továbbá a mesterképzés szakosodási rendszerének általános szabályait. A miniszter rendeletben határozza meg az egyes tanári szakok képzési és kimeneti követelményeit.

**103. § (1)** Azokban a felsőoktatási intézményekben, ahol általános iskolai vagy középiskolai tanárképzés legalább kettő szakon folyik, a tanárképzés szakmai, tartalmi, szervezeti és tudományos feladatainak összehangolását, valamint az elméleti és gyakorlati képzés szervezését a tanárképző központ biztosítja, amelynek vezetője főigazgató. Intézményenként egy tanárképző központ létesíthető.

(2) A tanárképző központ koordinálja különösen a hallgatói meghallgatást, kiválasztást, felvételt, átvételt, a kreditismerés, a pedagógiai szakképzés, a záróvizsga letételének folyamátát, és szervezi, ellenőrzi, valamint értékeli az iskolai gyakorlatot. Nyomon követi a hallgatói előremenetelt, pályakövetést végez.

(3) A pedagógusképzést folytató felsőoktatási intézmények – a tanárképző központon keresztül – részt vesznek a pedagógus továbbképzésben, a pedagógiai kutatásokban, a pedagógusok minősítési eljárásában.

(4) A pedagógusképzést folytató felsőoktatási intézmény köznevelési intézményt (gyakorló intézmény) tarthat fenn, amely részt vesz a hallgatók gyakorlati képzésében. A gyógypedagógus-képzést folytató felsőoktatási intézmény által fenntartott köznevelési intézmény (gyakorló intézmény) elláthat a nevelő és oktató munkához kapcsolódó nem köznevelési tevékenységet is.

(5) Ha a felsőoktatási intézményben – alapító okirata szerint – nemzetiségi pedagógusképzés folyhat, a felvételi követelményeknek megfelelő jelentkező esetén a képzést meg kell szervezni.

(6) A nemzetiséghez tartozást a nemzetiségi nyelvből tett érettségi vizsga igazolja.

(7) A nemzetiségi pedagógusképzésben a nemzetiség nyelvét a képzés teljes időtartama alatt oktatni kell.

(8) A nemzetiségi pedagógusképzés a finanszírozás szempontjából kis létszámú szaknak minősül.

(9) A felsőoktatási intézmények megállapodása alapján közös képzésben is indítható tanárképzés. Az így szervezett képzésben a szak meghirdetője és az oklevél kiadója a szakindítási engedéllyel rendelkező intézmény. A közös képzésben közös oklevelet kell kiadni. Az egyházi felsőoktatási intézmény által indított közös képzésben – feltéve, hogy az hitéleti tanári képzésre is irányul – a hallgatói jogviszony az egyházi felsőoktatási intézménnyel jön létre.

## XXX. FEJEZET

### VEGYES RENDELKEZÉSEK

#### 63. A közigazgatási, rendészeti, katonai felsőoktatás, illetve egyes intézmények sajátos szabályozása

**104. § (1)** E törvény rendelkezéseit a közigazgatási, a rendészeti, a katonai felsőoktatásra, valamint az ilyen képzést folytató felsőoktatási intézményre, az intézményben foglalkoztatottakra, hallgatókra vonatkozóan a Nemzeti Közszerződési Egyetemről szóló törvényben meghatározott eltéréssel kell alkalmazni. A Nemzeti Közszerződési Egyetem tekintetében:

- a) a 13/A. § és a 37. § (4a) bekezdése nem alkalmazható, ebben az intézményben a Nemzeti Közszerződési Egyetemről szóló törvényben meghatározott magasabb vezetői megbízások adhatók;
- b) a rektor pályázatát az intézmény Fenntartói Testülete írja ki és a szenátus véleményezését követően dönt a rektorjelölt személyéről;
- c) az intézmény felelős vezetője és képviselője a rektor, aki eljár és dönt mindazokban az ügyekben, amelyeket a Nemzeti Közszerződési Egyetemről szóló törvény, a szervezeti és működési szabályzat, a kollektív szerződés nem utal más személy vagy testület hatáskörébe;
- d) az intézményben a szükséges gazdálkodási intézkedések és javaslatok előkészítéséért a gazdasági főigazgató felelős.

(1a) A honvéd tisztjelöltek tisztjelölti szolgálati viszonya tekintetében e törvényt a honvédek jogállásáról szóló törvényben foglalt eltérésekkel együtt kell alkalmazni.

(2) Azokat a kérdéseket, amelyeket e törvény alapján a foglalkoztatási követelményrendszerben kell szabályozni, a felsőoktatási intézmény kollektív szerződése is szabályozhatja.

(3) Magyarország címere elhelyezhető a felsőoktatási intézmény alapfeladatának ellátását szolgáló helyiségekben, címtábláján, épületeinek homlokzatán, továbbá feltüntethető a körbélyegzőjén és a felsőoktatási intézmény által kiadott okleveleken, oklevélmellékleteken.

(4) A Pető András Főiskola főiskolaként működő felsőoktatási intézmény.

(5) Az Andrassy Gyula Budapesti Német Nyelvű Egyetem egyetemenként működő felsőoktatási intézmény, amely – alapító okiratában foglaltak szerint – térhet el a 6. § (2) bekezdésében, 9. § (3) bekezdésben a felsőoktatási intézményekre előírt feltételektől, azzal, hogy a 15–16. § szerinti képzési rendszert meg kell tartania.

(6) Az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény és egyes kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2006. évi LXV. törvény 1. § (2) bekezdés c)

pontja nem alkalmazható a Budapesti Német Nyelvű Egyetemért Közalapítvány esetében.

(7) A felsőoktatásról szóló 2005. évi CXXXIX. törvény 7. § (1) bekezdés c)–d) pontja szerinti fenntartó által működtetett 2011. december 31-én egyetemenként működő felsőoktatási intézmény

a) alapító okirata szerint eltérhet

aa) a 6. § (2) bekezdésében, a 9. § (3) bekezdésben a felsőoktatási intézményekre előírt feltételektől azzal, hogy a 15–16. § szerinti képzési rendszert meg kell tartania,

ab) a rektori megbízás személyi képesítési feltételeire vonatkozó általános feltételtől,

b) esetén

ba) az intézményben folytatott oktatási, tudományos kutatói vagy művészeti alkotó tevékenységhez nem szükséges munkavállalási engedély a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi II. törvényben meghatározott harmadik országbeli állampolgárok számára,

bb) – a 105. § (5) bekezdésében foglaltakon túl – az e törvényben előírt alkalmazási, foglalkoztatási, képesítési feltétel teljesítése szempontjából az Európai Gazdasági Térségről, illetve a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezetről (OECD) szóló szerződésben részes államban szerzett doktori fokozatot, a tudomány(ok) kandidátusa, a tudomány(ok) doktora fokozatot a felsőoktatási intézmény szervezeti és működési szabályzatában a tudományos fokozattal egyenértékűként határozhatja meg.

**104/A. §** A Nemzeti Közszerződési Egyetem hallgatói tekintetében a 85/C. § b) pont bc) alpontja alapján juttatott szociális alapú ösztöndíj intézményi ösztöndíjrészeként fedezetét a Nemzeti Közszerződési Egyetem költségvetését biztosító miniszter vagy szerv biztosítja.

**104/B. §** (1) A Testnevelési Egyetem egyetemenként működő felsőoktatási intézmény, amely – alapító okiratában foglaltak szerint – eltérhet a 6. § (2) bekezdésében, a 9. § (3) bekezdésében, a 13. § (5) bekezdésében a felsőoktatási intézményekre előírt feltételektől, azzal, hogy a 15–16. § szerinti képzési rendszert meg kell tartania.

(2) A sporttudományi felsőoktatásban – a 105. § (5) bekezdésében foglaltakon túl – az e törvényben előírt alkalmazási, foglalkoztatási, képesítési feltétel teljesítése szempontjából a doktori fokozattal egyenértékű a jogszabály alapján adományozott díj, a Nemzetközi Olimpiai Bizottság által szervezett olimpiai játékokon, 1984-től kezdődően a Paralimpián vagy Siketlimpián elért 1–3. helyezés annak tekintetében, aki a díj tulajdonosa, illetve aki a helyezést elérte, feltéve hogy az érintett legalább alapképzésben szerzett oklevéllel rendelkezik.

#### 64. Rendelkezés korábban szerzett és egyéb külföldi címekről

**105. §** (1) Az 1984. szeptember 1-je előtt doktori cselekmények alapján szerzett, illetőleg e nap előtt engedélyezett doktori cselekmények alapján később megszerzett egyetemi doktori cím továbbra is viselhető.

(2) Az a személy, aki 1984. szeptember 1-je után egyetemi tudományos fokozatot (doctor universitatis) szerzett, továbbra is használhatja a „dr. univ.” megjelölést.

(3) Hittudományi egyetemeken 1993. szeptember 1-je előtt szerzett hittudományi doktori cím továbbra is viselhető.

(4) Az 1997. december 31-ig az egyetem által odaítélt doktori fokozat, illetőleg megállapított doktori fokozattal való egyenértékűség továbbra is érvényes.

(5) Amennyiben jogszabály alkalmazási, foglalkoztatási, képesítési előírásként tudományos fokozatot említ, azon doktori fokozatot, a tudomány(ok) kandidátusa, a tudomány(ok) doktora, illetve a külföldön szerzett és honosított vagy elismert tudományos fokozatot kell érteni.

(6) A tudomány(ok) kandidátusa fokozattal rendelkező személy a „doktori fokozat” megjelölést használhatja.

**106. §** (1) A felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény alapján szerzett mester (DLA) fokozat megfelel az e törvény szerint művészeti területen adományozható DLA fokozatnak.

(2) Azok, akik

a) e törvény hatálybalépése előtt szereztek magyar egyetemen vagy főiskolán oklevelet, jogosultak a következő címek használatára:

aa) az egyetemi végzettséget igazoló doktori címek az orvosok, fogorvosok, állatorvosok, jogászok esetében (ezeknek rövidített jelölése: dr. med., dr. med. dent., dr. vet., dr. jur.),

ab) az a) pontban nem említett egyetemi végzettséggel rendelkezők az okleveles mérnök, okleveles közgazdász, okleveles tanár, illetőleg – a szaktól függően – a képesítési követelményekben meghatározott más cím,

ac) a főiskolai végzettséggel rendelkezők – a tanulmányi iránytól függően – a mérnök, közgazdász, tanár, tanító, óvodapedagógus, gyógypedagógus, szakoktató, illetőleg a képesítési követelményekben meghatározott más cím,

b) az egyes egészségügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2008. évi CVI. törvény hatálybalépése előtt magyar felsőoktatási intézményben gyógyszerész oklevelet szereztek, jogosultak az egyetemi végzettséget igazoló doktori cím (amelynek rövidített jelölése: dr. pharm.) használatára.

(3) Az oklevelet kibocsátó felsőoktatási intézmény (vagy annak jogutódja) az (2) bekezdésben említett jogosultságról igazolást állít ki.

(4) A honosított (elismert) oklevelekre az (1) és (2) bekezdésben foglaltakat kell alkalmazni, azzal az eltéréssel, hogy amennyiben az elismerést vagy honosítást valamely korábbi, irányító minisztérium végezte, az igazolást a miniszter adja ki.

(5) Az e törvény hatálybalépése előtt szerzett következő címek és ahhoz kapcsolódó rövidítések tovább használhatók:

a) címek:

aa) Promotio sub auspiciis praesidentis Rei Publicae,

ab) doctor honoris causa,

ac) habilitált doktor;

b) rövidítések:

ba) a PhD fokozattal rendelkező személyek esetén a „PhD” vagy „Dr.” rövidítés, DLA fokozattal rendelkezők esetén „DLA” vagy a „Dr.” rövidítés,

bb) az ab) pont esetén a „Dr. h. c.” rövidítés,

bc) az ac) pont esetén „dr. habil.” rövidítés.

(6) Az 1996. szeptember 1-je előtt a felsőoktatási intézményekben létesített szakosító továbbképzési szakokon szerzett szakosító továbbképzési oklevél által tanúsított szakképzettség a munkakör betöltése és a foglalkozás (tevékenység) gyakorlása szempontjából egyenértékű az e törvényben meghatározott szakirányú továbbképzésben szerezhető szakképzettséggel.

(7) Azok a főiskolai tanárok, akik e törvény hatálybalépésekor jogosultak a professzori cím használatára, e törvény hatálybalépése után is használhatják ezt a címet.

(8) A felsőoktatási intézmény a szenátus döntése alapján az oklevél kiadását követően e törvénytől eltérő külföldi címet is adományozhat, feltéve, hogy az adományozást az adott ország jogrendje lehetővé teszi, valamint az intézmény a cím adományozására – a képzés helyszíne szerinti országban folytatott képzésére vagy az azt követő további feltételek teljesítésére tekintettel – megfelelő egyedi jogosultsággal rendelkezik. Az adományozás feltételeit, eljárásrendjét, a felsőoktatási intézmény szervezeti és működési szabályzata tartalmazza.

#### 65. Nyelvvizsgák, ösztöndíjak

**107. §** (1) Ha az oklevél, illetve bizonyítvány megszerzésének az előfeltétele az általános nyelvvizsga megléte, a követelmény teljesítése alól mentesülnek azok a hallgatók, akik tanulmányaik első évfolyamon történő megkezdésének évében legalább a negyvenedik életévüket betöltik. Ez a rendelkezés azoknál alkalmazható utoljára, akik a 2015/2016. tanévben tesznek záróvizsgát.

(2) Ha a felsőoktatási intézmény szervezeti és működési szabályzata így rendelkezik az (1) bekezdésben meghatározottakon túl az oklevél, illetve a bizonyítvány megszerzéséhez előírt általános nyelvvizsga-követelmény teljesítése alól mentesülnek azok a hallgatók is, akik a sikeres záróvizsga napjától számított három éven belül nem mutatták be a felsőoktatási intézménynek az általános nyelvvizsgát igazoló okiratot és az oklevél, illetve a bizonyítvány megszerzéséhez előírt általános nyelvvizsga-követelmény teljesítése helyett a felsőoktatási intézmény által szervezett külön nyelvi vizsgát tesznek. Ez a



rendelkezés azoknál alkalmazható utójára, akik a 2012/2013. tanévben tesznek záróvizsgát.

(3) Az Európa Tanács Közös Európai Referenciakeretében ajánlott hatfokozatú nyelvvizsgarendszer és az alap-, közép-, illetve felsőfokú államilag elismert vagy azzal egyenértékű nyelvvizsgák megfeleltetését, továbbá az idegennyelv-tudást igazoló államilag elismert nyelvvizsgáztatás rendjét a Kormány határozza meg.

(4) A Kormány és a helyi önkormányzatok együttműködésében működtetett Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíj keretében kezelt személyes és különleges adatok felsorolását, az adatkezelés rendjét a 4. melléklet tartalmazza.

(5) A felsőoktatási ösztöndíjak odaítélésének rendjét, mértékét, az ösztöndíjra jogosultak körét, valamint e törvény bevezetésével összefüggésben további átmeneti szabályokat a Kormány határozza meg.

## 66. Értelmező rendelkezések

### 108. § E törvény alkalmazásában

1. *doktori értekezés*: a doktorjelölt által készített írásmű, alkotás vagy munka, amellyel a doktorjelölt – a doktori fokozatszerzési eljárás során – bizonyítja, hogy a fokozat követelményeihez mért tudományos feladat önálló megoldására képes;

1.a. *duális képzés*: a műszaki, informatika, agrár, természettudomány vagy gazdaságtudományok képzési területen indított gyakorlatigényes alapképzési szakon, illetve e képzési területhez tartozó mesterképzési szakon folytatott képzés azon formája, amelyben a szak – képzési és kimeneti követelményeknek megfelelően meghatározott, teljes idejű, a képzési időszakra, a képzés módszereire, a tanórára, a megszerzett tudás értékelésére egyedi rendelkezéseket tartalmazó – tanterve szerint a gyakorlati képzés a Duális Képzési Tanács által meghatározott keretek között, minősített szervezetenél folyik;

2. *egészségügyi alkalmassági vizsgálat*: orvosi vizsgálat, amelynek célja annak megállapítása, hogy az egyén testi adottságai és egészségi állapota alapján képes-e felkészülni a választott tevékenység ellátására, ennek során nem kerül-e veszélybe egészsége;

3. *esti képzés munkarendje*: olyan oktatásszervezési rend, mely szerint a hallgatók tanóráira a szorgalmi időszakban munkanapokon tizenhat óra után vagy a heti pihenőnapon kerül sor;

4. *felmenő rendszer*: képzésszervezési elv, amely alapján az új vagy módosított tanulmányi és vizsgakövetelményt azokra a hallgatókra lehet érvényesíteni, akik a bevezetését követően kezdték meg tanulmányaikat, illetve azokra, akik azt megelőzően kezdték meg tanulmányaikat, de választásuk alapján az új vagy módosított tanulmányi és vizsgakövetelmények alapján készülnek fel;

5. *félév*: öt hónapból álló oktatásszervezési időszak;

6. *fogyatékossgal élő hallgató (jelentkező)*: aki mozgásszervi, érzékszervi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékossgal együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd;

7. *habilitáció*: a habilitáció az oktatói és az előadói képesség, valamint a tudományos teljesítmény intézményi megítélése;

8. *hallgatói képzési szerződés*: a felsőoktatási intézmény és az önköltséges képzésre besorolást nyert hallgató között a 39. § (3) bekezdése szerint létesített szerződés;

9. *halmozottan hátrányos helyzetű*: az a beiratkozás (jelentkezés) időpontjában huszonötödik életévét be nem töltött személy, aki a gyermekek védelméről és a gyámsági igazgatásról szóló törvényben meghatározottak szerint halmozottan hátrányos helyzetűnek minősül;

10. *hátrányos helyzetű*: az a beiratkozás (jelentkezés) időpontjában huszonötödik életévét be nem töltött személy, aki a gyermekek védelméről és a gyámsági igazgatásról szóló törvényben meghatározottak szerint hátrányos helyzetűnek minősül;

11. *intézet*: több tanszék tevékenységét összefogó vagy több tanszék feladatait ellátó szervezeti egység;

12. *intézményi dokumentum*: az alapító okirat, továbbá az e törvényben előírt szabályzatok, programok, tervek, így a szervezeti és működési szabályzat, képzési program, intézményfejlesztési terv, hallgatói önkormányzat alapszabálya, a számviteli törvény és végrehajtási rendelete szerinti belső szabályzat;

13. *kar*: egy vagy több képzési területen, tudományterületen több, a képzési programban rögzített szakmailag összetartozó képzés oktatási és tudományos kutatási, illetve alkotó művészeti tevékenység feladatait ellátó szervezeti egység;

a) egyetemi kar az a szervezeti egység, amelyen

aa) a teljes munkaidőben foglalkoztatott oktatók létszáma eléri a 40 főt

ab) a teljes munkaidőben foglalkoztatott oktatók és kutatók legalább fele rendelkezik tudományos fokozattal; a tudományos fokozattal rendelkező oktatók rendszeres kutató tevékenységet folytatnak

ac) az egy teljes munkaidőben foglalkoztatott, tudományos fokozattal rendelkező oktatóra jutó teljes idejű nappali képzésben részt vevő hallgatók száma nem haladja meg a 35 főt

ad) a teljes munkaidőben foglalkoztatott oktatók és kutatók közül legalább három az egyetem doktori iskolájának a törzstagja;

b) főiskolai kar az a szervezeti egység, amelyen

ba) a teljes munkaidőben foglalkoztatott oktatók létszáma eléri a 35 főt

bb) a teljes munkaidőben foglalkoztatott oktatók legalább harmada rendelkezik tudományos fokozattal;

14. *képzítési keretrendszer*: a többciklusú képzés egyes végzettségi szintjeinek minden képzési területre vonatkozó általános jellemzői;

15. *képzési ág*: a képzési terület azon szakjainak összessége, amelyeknek a képzési tartalma a képzés kezdeti szakaszában azonos;

16. *képzési és kimeneti követelmények*: azoknak az ismereteknek, jártasságoknak, készségeknek, képességeknek (kompetencia) összessége, illetve az a tudás, amelynek megszerzése esetén az adott szakon oklevél kiadható;

17. *képzési idő*: az előírt kreditek, a végzettségi szint, szakképzettség megszerzéséhez szükséges, jogszabályban meghatározott idő;

18. *képzési időszak*: a képzési idő tagolása szorgalmi időszakra és a hozzá tartozó vizsgaidőszakra;

19. *képzési program*: az intézmény komplex képzési dokumentuma, amely

a) az alap-, mester- és osztatlan szak, valamint felsőoktatási szakképzés, a szakirányú továbbképzési szak részletes képzési és tanulmányi követelményeit,

b) a doktori képzés tervét

tartalmazza, a képzés részletes szabályaival, különösen a tantervvel, illetve az oktatási programmal és a tantárgyi programokkal, valamint az értékelési és ellenőrzési módszerekkel, eljárásokkal és szabályokkal együtt;

20. *képzési terület*: azoknak a szakoknak és képzési ágaknak kormányrendeletben meghatározott összessége, amelyek hasonló vagy részben megegyező képzési tartalommal rendelkeznek;

21. *kis létszámú szak*: nemzetközi kötelezettségvállalás, kultúr- és oktatáspolitikai érdekek alapján indított képzés, amelynek éves, magyar állami (rész)ösztöndíjjal támogatott felvehető létszáma országosan nem haladja meg a húsz főt, továbbá a nemzeti képzés;

22. *klinika*: az az egészségügyi szolgáltató, amely a felsőoktatási intézmény szervezeti egységeként közreműködik az orvostudományi képzéssel összefüggő képzési és kutatási feladatok ellátásában;

23. *konzultáció*: a felsőoktatási intézmény oktatója által a hallgató részére biztosított személyes megbeszélés lehetősége;

24. *kredit*: a hallgatói tanulmányi munka mértékegysége, amely a tantárgy, illetve a tantervi egység vonatkozásában kifejezi azt a becsült időt, amely meghatározott ismeretek elsajátításához, a követelmények teljesítéséhez szükséges; egy kredit átlagosan harminc tanulmányi munkaórát jelent, a kredit értéke – feltéve, hogy a hallgató teljesítményét elfogadták – nem függ attól, hogy a hallgató a tudására milyen értékelést kapott;

25. *levelező képzés munkarendje*: olyan oktatásszervezési rend, mely szerint – az érintett hallgatókkal kötött eltérő megállapodás hiányában – a hallgatók tanóráira tömbösítve, legfeljebb két hetenként munkanapokon vagy a heti pihenőnapon az intézményben, valamint a képzés fennmaradó részében a távoktatás módszereinek alkalmazásával kerül sor;

26. *magyar állami (rész)ösztöndíjas hallgató*: a magyar állami ösztöndíjjal vagy a magyar állami részösztöndíjjal támogatott hallgató;

27. *magyar állami (rész)ösztöndíjjal támogatott képzés*: a felsőoktatásban a magyar állami ösztöndíjjal vagy a magyar állami részösztöndíjjal támogatott képzés;

28. *mentorprogram*: a képzésnek az a sajátos formája, amelyben a hátrányos helyzetű hallgató felkészítéséhez, felkészüléséhez a felsőoktatási intézmény hallgatója, oktatója segítséget nyújt;

29. *pályalkalmassági vizsgálat*: olyan képességvizsgálat, amelynek keretei között megállapítják, hogy a jelentkező rendelkezik-e azokkal az egyéni képességekkel, tulajdonságokkal, amelyek alkalmassá teszik a képzésben való részvételre, a megszerzett szakképzettségnek megfelelő tevékenység ellátására;

30. *résztanulmányok folytatása*: ha a hallgató másik felsőoktatási intézményben vendéghallgatói jogviszony keretében szerez kreditet;

31. *specializáció*: az adott szak részét képező önálló szakképzettséget nem eredményező, speciális szaktudást biztosító képzés;

32. *szak*: valamely szakképzettség megszerzéséhez szükséges képzési tartalom (ismeretek, jártasságok, készségek) egységes rendszerét tartalmazó képzés;

33. *szakirány*: az adott szak részét képező önálló szakképzettséget eredményező, speciális szaktudást biztosító képzés;

34. *szakképzettség*: alapfokozattal vagy mesterfokozattal egyidejűleg, valamint a szakirányú továbbképzésben, illetve a felsőoktatási szakképzettségben megszerezhető, a szak és a szakirány vagy specializáció tartalmával meghatározott, a szakma gyakorlására felkészítő szaktudás oklevélben, felsőfokú szakmai oklevélben történő elismerése;

35. *szakmai alkalmassági vizsga*: a felsőoktatási intézmény által meghatározott ellenőrzési forma, amely a választott szakképzettség ellátásához szükséges képességeket vizsgálja, azt hogy rendelkezik-e az egyén a felkészülési (képzési) szakasz eredményes elvégzéséhez optimálisan kifejleszhető képességekkel;

36. *szakmai gyakorlat*: felsőoktatási szakképzettségben, alap-, mester- és osztatlan képzésben, külső gyakorlóhelyen vagy felsőoktatási intézményi gyakorlóhelyen teljesítendő részben önálló hallgatói tevékenység;

37. *székhelyen kívüli képzés*: a felsőoktatási intézmény működési helyén (székhely, telephely) kívüli településen részben vagy egészben folyó felsőoktatási képzés;

38. *székhelyen kívüli képzési hely*: az alapító okiratban meghatározott, a székhelyen kívüli képzésnek (ide nem értve a szakirányú továbbképzést) otthont adó település;

39. *tanegység*: egy félév alatt teljesíthető, kredittel elismert tantervi egység vagy tantárgy;

40. *tanév*: tíz hónapból álló oktatásszervezési időszak;

41. *tanóra*: a tantervben meghatározott tanulmányi követelmények teljesítéséhez az oktató személyes közreműködését igénylő foglalkozás (előadás, szeminárium, gyakorlat, konzultáció), amelynek időtartama legalább negyvenöt, legfeljebb hatvan perc;

42. *tanterv*: egy szak képzési és kimeneti követelményeknek megfelelően összeállított képzési terv, amelynek elemei: képzési szakonkénti bontásban a tantárgyak, tantervi egységek alapján meghatározott óra- és vizsgaterv a követelmények teljesítésének ellenőrzési, értékelési rendszere, valamint a tantárgyak, tantervi egységek tantárgyi programja;

43. *tanszék*: az a szervezeti egység, amely ellátja legalább egy tantárggyal összefüggésben a képzés, a tudományos kutatás, az oktatásszervezés feladatait;

44. *távoktatás*: sajátos információ-technológiai és kommunikációs taneszközök, valamint ismeretátadási-tanulási módszerek, digitális tananyagok használatával az oktató és hallgató interaktív kapcsolatára és az önálló hallgatói munkára épülő képzés, amelyben a tanórak száma nem éri el a teljes idejű képzés tanóráinak harminc százalékát;

45. *telephely*: az alapító okiratban meghatározott, a székhelyen kívül működő szervezeti egység elhelyezését szolgáló település;

46. *tudományterületek*: a bölcsészettudományok, a hittudomány, az agrártudományok, a műszaki tudományok, az orvos- és egészségtudományok, a társadalomtudományok, a természettudományok és a művészetek, amelyek tudományágakra tagozódnak;

47. *végbizonyítvány (abszolutórium)*: a tantervben előírt vizsgák eredményes letételét és – a nyelvvizsga letételének és szakdolgozat (diplomamunka) elkészítésének kivételével – más tanulmányi követelmények teljesítését, illetve a szakdolgozathoz (diplomamunkához) rendelt kreditpontok kivételével a képzési és kimeneti követelményekben előírt kreditpontok megszerzését igazolja, amely minősítés és értékelés nélkül tanúsítja, hogy a hallgató a tantervben előírt tanulmányi és vizsgakövetelménynek mindenben eleget tett;

48. *vizsga*: az ismeretek, készségek és képességek elsajátításának, megszerzésének – értékeléssel egybekötött – ellenőrzési formája.

#### KILENCEDIK RÉSZ

#### ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

#### XXXI. FEJEZET

#### HATÁLYBA LÉPTETŐ, FELHATALMAZÓ RENDELKEZÉSEK

#### 67. A törvény hatálybalépése

**109. §** (1) Ez a törvény – a (2)–(3) bekezdésben meghatározott kivétellel – 2012. január 1-jén lép hatályba.

(2) Az 1–9. §, 11–48. §, 49–53. §, 55–69. §, a 72–107. §, a 108. § 1–7. pont, 8–23. pont, 24–44. pont, a 110. § (1) bekezdés 2–11., 13–18. és 20., 22., valamint 24–27. pont, a 110. § (2)–(4) bekezdés, a 111. § (1)–(5) bekezdés, a 112–114. §, a 115. § (1)–(4) és (6)–(7) bekezdés, a 117. § (1)–(4) és (6) bekezdés, a 118–119. §, a 120. § (1) bekezdés, az 1–4. melléklet 2012. szeptember 1-jén lép hatályba.

(3) A 10. §, 54. §, a 110. § (1) bekezdés 1., 12., 21. pontja 2012. július 31-én lép hatályba.

#### 68. Felhatalmazó rendelkezések

**110. §** (1) A Kormány felhatalmazást kap arra, hogy rendelettel szabályozza

1. a kiemelt felsőoktatási intézmény, a kutatóegyetem, kutató kar, az alkalmazott tudományok főiskolája minősítés feltételeit, rendjét, a minősítésre tekintettel megállapított támogatás felhasználási feltételeit,

2. a ciklusokra bontott, osztott és az osztatlan képzések szerkezetét,

3. a felsőoktatási intézmény, valamint a diáktotthon minimális, létesítési és működési feltételeit, az alapítással kapcsolatos eljárás rendjét, a gyakorló köznevelési intézmény, a nem Magyarország területén folytatott székhelyen kívüli képzés létesítésének feltételeit

4. a képesítési keretet, a doktori képzés szabályait,

a) az alap- és mesterképzés képzési területeit, képzési ágait, szakjait, az azokhoz rendelt kreditek számát, valamint az indítással összefüggő eljárási rendet, továbbá azokat a szakokat, amelyekben külső, nem felsőoktatási intézményi keretek között folyó gyakorlati képzést kell szervezni,

b) a doktori iskola létesítésének eljárási rendjét és feltételeit, a doktori iskola tagságára és szervezetére, a doktori tanács számára biztosított hatáskörre, a doktori tézisek, a doktori értekezés nyilvánosságára, a doktori fokozatszerzési eljárásra vonatkozó általános szabályokat, a doktori fokozat megszerzésének feltételeit,

5. az államilag elismert nyelvvizsgáztatás rendszerét, ezen belül az Európa Tanács Közös Európai Referenciakeretében ajánlott hatfokozatú nyelvvizsgarendszer és az alap-, közép-, illetve felsőfokú államilag elismert vagy azzal egyenértékű nyelvvizsgák megfeleltetését, továbbá az idegennyelv-tudást igazoló államilag elismert nyelvvizsgáztatás rendjét,

6. a felsőoktatási információs rendszer működtetésével, az adattovábbítással, továbbá a diákigazolvánnyal, az oktatói igazolvánnyal, az oktatói azonosító számmal és a hallgatói azonosító számmal kapcsolatos eljárási szabályokat, a diákigazolvány és az oktatói igazolvány kibocsátásához kapcsolódó igazgatási szolgáltatási díjakat és azok mértékét, a felsőoktatási intézmények által kötelezően használt, központilag kibocsátásra kerülő nyomtatványok – az oklevél megszerzését megelőzően kiállítható, a tanulmányok sikeres befejezését és a záróvizsga megszerzését tanúsító igazolás kiadásának feltételei – tartalmi és formai követelményeit, a támogatási idő nyilvántartásának, a magyar állami (rész)ösztöndíjas és az önköltséges hallgatók közötti átsorolásnak a rendjét,

7. a felsőoktatási szakképzés rendjét, a felsőoktatási szakképzés képzési területeit, képzési ágait, szakjait, az azokhoz rendelt kreditek számát, valamint az indítással összefüggő eljárási rendet, továbbá a gyakorlati képzés feltételeit, az ahhoz kapcsolódó díjmentes hallgatói juttatásokat, valamint a külső, nem felsőoktatási intézményi keretek között folyó gyakorlati képzés megvalósítására köthető hallgatói megállapodásra, továbbá a hallgatói munkaszerződésre vonatkozó szabályokat,

8. a felvételhez szükséges érettségi vizsga teljesítésével kapcsolatos követelményeket, az érettségi vizsgatárgyakat, a nyelvi követelményeket, a jelentkezők eredményeinek megfeleltetését, a jelentkezések elbírálási rendjét, a többletteljesítmények, beszámítása, a jelentkezők rangsorolásának, valamint felsőoktatási intézménybe való besorolásának elveit és módját a felsőoktatási felvételi tájékoztató módját, ezen belül a felvételi feltételek, illetve az alkalmassági követelmények a felvételt legalább két évvel megelőzően történő közzétételének rendjét, a felvételi eljárások igazgatási szolgáltatási díjainak mértékét, befizetésének módját és visszatérítésének feltételeit, azon alapszakokat, amelyek esetében a felvétel gyakorlati vizsga, egészségügyi alkalmassági vizsgát alkalmazásával történik, továbbá azt, hogy a felsőoktatási intézmények milyen feltételekkel szervezhetnek szóbeli felvételi vizsgát,

9. a felvételi eljárás azon feltételeit, amelyek

a) hátrányos helyzetű hallgatói (jelentkezői) csoport,

b) gyermekük gondozása céljából fizetés nélküli szabadságon lévők, csecsemőgondozási díjban, gyermekgondozási segélyben, gyermeknevelési támogatásban vagy gyermekgondozási díjban részesülők,

c) fogyatékossgal élő jelentkezők csoportjához tartozók,

d) nemzetiséghez tartozó jelentkezők csoportjához tartozók

esélyegyenlőségét biztosítja.

10. a hallgatók esélyegyenlőségének előmozdítása érdekében az előnyben részesítés követelményeit; a mentorprogram megszervezésének szabályait,

11. a fogyatékossg megállapításának és igazolásának rendjét, a fogyatékossgal élő hallgatók tanulmányaival kapcsolatos elveket, az előnyben részesítési szempontokat és eljárási szabályokat,

12. a tehetséggondozás rendjét, így különösen

a) a tudományos diákköri tevékenység országos szintű rendszerét,

b) a szakkollégiumok szervezésének elveit,

c) a tehetséggondozási tevékenység előmozdítását ösztönző támogatási rendszert,

d) a felsőoktatási intézmény tehetséggondozó rendszere elveit,

13. a hallgatói juttatásokkal, támogatásokkal és egyéb kedvezményekkel kapcsolatos részletes szabályokat,

14. a hallgatói lakhatási feltételek, jóléti szolgáltatások biztosításával kapcsolatos szabályokat, intézményi feltételeket,

15. a kreditrendszerű képzés általános szabályait, ezen belül különösen

a) a tanulmányi tájékoztató módját,

b) a tanulmányi előrehaladás kereteit, a kötelezően megszerzendő kreditek minimumát,

c) a kreditek és a tanulmányi eredmények dokumentálásának és nyilvántartásának rendjét,

d) a tanulmányi időszakokat és ezek beosztását,

e) a hallgatók teljesítményének értékelése elveit és módját,

f) a fogyatékos hallgatók számára biztosítandó támogatás elveit és módját, az esélyegyenlőség és egyenlő esélyű hozzáférés biztosításának eszközeit,

g) a záróvizsgák szervezésének rendjét és értékelésének elveit,

16. a kitüntetéses doktorrá avatás szabályait,

17. a foglalkoztatással, kedvezményekkel, a foglalkoztatással összefüggő pályázati rendszerrel, vezetői megbízással, összeférhetlenséggel kapcsolatos szabályokat, a kutatói munkakörök létesítésének, betöltésének feltételeit, a tanári munkakörben történő foglalkoztatás besorolási, fizetési szabályait,

18. a felsőoktatási intézmények nyilvántartását vezető szerv vagy szervek eljárását, működési, felügyeleti rendjét,

19. a MAB elnöke, tagjai, tisztségviselői részére biztosított tiszteletdíj megállapításának szabályait, a MAB létrehozásával, működésével, hatáskörével, a Felsőoktatási Tervezési Testület, a Duális Képzési Tanács létrehozásával, működésével, hatáskörével kapcsolatos kérdéseket,

20. a felsőoktatási intézmény finanszírozásával, gazdálkodásával kapcsolatos kérdéseket, a magán intézmények gazdálkodásával kapcsolatos kérdéseket,

21. felsőoktatási ösztöndíjak alapítását, odaítélésük feltételeit, rendjét, így különösen a köztársasági ösztöndíj, az esélyegyenlőségi ösztöndíj, valamint a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíj adományozásának rendjét és feltételeit,

22. a pedagógus ösztöndíj igénybevételének feltételeit, a pedagógusképzésben az alap- és mesterképzés, valamint az osztatlan képzés szakjait, választható egyenrangú szakpárjait, továbbá a mesterképzés szakosodási rendszerének általános szabályait,

23. a magyar állami ösztöndíjjal támogatott képzésből eredő kötelezettségek teljesítésének rendjét, a hallgatói képzési szerződés nyilvántartásával, kezelésével kapcsolatos eljárási szabályokat, a hallgatói képzési szerződés feltételeit,

24. az oklevéllel tanúsított végzettség, szakképzettség Magyar Képesítési Keretrendszer szerinti besorolási rendjét,

25. a habilitációs eljárás rendjét,

26. felsőoktatási intézmény volt oktatójának, óraadó oktatójának adományozható címeket, az adományozás feltételeit.

27. a hallgatói hitel igénybevételének feltételeit és eljárási szabályait, a hitelszerződés megkötésének, a hallgatói hitel kamata meghatározásának, igénylésének, folyósításának, törlesztésének, előtörlesztésének, támogatásának, záró elszámolásának, megszűnésének, továbbá felmondásának részletes szabályait, a Diákhitel szervezet éves beszámoló készítésének és könyvvizetésének sajátosságait, valamint a hallgatói hitelrendszer működtetésének részletes szabályait.

(2) Felhatalmazást kap a Kormány, hogy

a) a felsőoktatási intézmények nyilvántartását vezető szervet,

b) a felsőoktatási információs rendszer működéséért felelős szervet,

c) a magyar állami ösztöndíj feltételei teljesítésének nyilvántartásáért felelős szervet  
rendeletben jelölje ki.

(3) Felhatalmazást kap a miniszter, hogy rendeletben szabályozza

a) az oktatási jogok biztosa hivatalának feladatait és működésének szabályait,

b) a felsőoktatási szakképzés, az alapképzés és a mesterképzés képzési és kimeneti követelményeit,

c) a szakirányú továbbképzés szervezésének általános feltételeit,

d) az államilag elismert nyelvvizsgáztatáshoz, a felsőoktatási információs rendszer működtetéséhez kapcsolódó igazgatási szolgáltatási díjakat és azok mértékét, valamint a felsőoktatási hatósági eljárási díjakat és azok mértékét.

(4) A miniszter a (3) bekezdés d) pontjában kapott szabályozási jogkörét az adópolitikáért felelős miniszter egyetértésével gyakorolja.

## XXXII. FEJEZET

### ÁTMENETI RENDELKEZÉSEK

#### 69. A képzési tevékenységek feltételeire vonatkozó átmeneti rendelkezések

**111. § (1)** Az e törvényben meghatározott felvételi rendszert első alkalommal a 2013/2014. tanévre történő felsőoktatási jelentkezéssel kapcsolatos általános felvételi eljárásban kell alkalmazni. E törvény 40. § (2) bekezdése szerint a felvételi vizsga feltételeként meghatározott nyelvi követelményt a Kormány rendeletében a 2016 szeptemberében első évfolyamon induló alap-, osztatlan képzésre jelentkezők tekintetében, illetve azt követő évfolyamokra jelentkezők tekintetében ír elő. A 40. § (4) bekezdése szerinti nyelvi követelményt először a 2016 szeptemberében induló első évfolyamon kell alkalmazni azok tekintetében, akik e törvény hatálybalépését megelőzően nyelvi követelmény teljesítése nélkül szereztek oklevelet.

(2)

(3) Ha a ciklusokra bontott, osztatlan képzés az adott szakon a továbbiakban osztatlan formában szervezhető meg, az adott alapképzési szakon és a teljes alapképzési szak beszámításával indított mesterszakon szakindítási engedéllyel rendelkező felsőoktatási intézmény – kormányrendeletben meghatározottak szerint – osztatlan képzés indítását kezdeményezheti.

(4) A felsőoktatásról szóló 2005. évi CXXXIX. törvény (a továbbiakban: 2005. évi felsőoktatási törvény) 106. § (7) bekezdése alapján nyilvántartásba vett, indított képzések első évfolyamára 2012 szeptemberét követően nem vehető fel hallgató. A megkezdett képzések változatlan feltételek mellett kifutó rendszerben – de legfeljebb a 2016/2017-es tanévben – fejezhetők be.

(6)

(7) Az Nftv. 49. § (2) bekezdése szerinti, az összes előírt kreditet tíz százalékkal meghaladó kreditértékű tárgy felvételének lehetőségét a tanulmányaikat 2013. szeptember 1-jén megkezdő hallgatókra, majd azt követően felmenő rendszerben kell alkalmazni.

(8) E törvény 39. § (3) bekezdésének, 46. § (3) bekezdésének, 48/A–48/S. §-ának a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvénynek az Alaptörvény negyedik módosításával összefüggő módosításáról szóló 2013. évi LXX. törvénnyel (a továbbiakban: Módtv.) megállapított rendelkezéseit a 2013 szeptemberében első évfolyamon induló alap-, osztatlan, illetve mesterképzésre, felsőoktatási szakképzésre, valamint azt követő évfolyamokra – magyar állami (rész)ösztöndíjjal támogatott képzésre – felvett, beiratkozott hallgatók tekintetében, továbbá a Módtv. hatálybalépését megelőzően már megkötött hallgatói szerződéssel rendelkező hallgatók tekintetében is alkalmazni kell azzal, hogy a hallgatói szerződés megkötésekor tett jognyilatkozatot a Módtv.-vel megállapított 48/D. § (2) bekezdése szerint megtett jognyilatkozatnak kell tekinteni, valamint a hallgatói szerződés helyébe a Módtv.-vel megállapított 28/A. alcímben meghatározott jogok és kötelezettségek lépnek.

**112. § (1)** A felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény (a továbbiakban: 1993. évi felsőoktatási törvény) alapján megkezdett képzéseket – folyamatos képzésben – változatlan szakmai követelmények, változatlan vizsgarend keretében, változatlan oklevél kiadásával kell befejezni.

(2) A 2005. évi felsőoktatási törvény alapján megkezdett képzéseket – folyamatos képzésben – változatlan szakmai követelmények, és vizsgarend keretében, változatlan oklevél kiadásával, bizonyítvány kiállításával kell befejezni. A 2005. évi felsőoktatási törvény alapján a felsőoktatási információs rendszer keretében nyilvántartott személyes adatokat – ha e törvény eltérően nem rendelkezik – a felsőoktatási információs rendszer működtetéséért felelős szerv a 2005. évi felsőoktatási törvény 35. § (4) bekezdésében meghatározott határidőig jogosult kezelni.

(3) E törvény 67. § (5) bekezdésében foglaltakat a 2010. január 1-jén már folyamatban lévő székhelyen kívüli alap- és mesterképzések tekintetében olyan módon kell alkalmazni, hogy a képzésre felvett hallgatók a felsőoktatási intézményben tanulmányaikat változatlan feltételek mellett fejezhetik be, a székhelyen kívüli képzésre új hallgató azonban már nem vehető fel.

(4) Azok a hallgatók, akik a felsőoktatásban a tanulmányaikat 2006. szeptember 1-je előtt kezdték meg, azt a felsőoktatási intézmények által elfogadott tantervi követelmények alapján a korábbi képesítési követelmények szerint fejezhetik be, és az 1993. évi felsőoktatásról szóló törvény rendelkezései alapján főiskolai szintű végzettséget tanúsító, illetve egyetemi szintű végzettséget tanúsító oklevelet szereznek. A hallgatók részére biztosított tanulmányi időt, a tanulmányok megszakítását és szüneteltetését a hallgatói jogviszonyuk létesítésekor érvényes rendelkezéseknek megfelelően kell meghatározni. E rendelkezésektől a felsőoktatási intézmény 2015. szeptember 1-jétől eltérhet.

(5) Azok a hallgatók, akik tanulmányaikat 2006. szeptember 1-je előtt kezdték meg, de tanulmányaikat – a tanulmányi és vizsgarendben meghatározott átmeneti rendelkezések figyelembevételével – az 1993. évi felsőoktatásról szóló törvény rendelkezései szerint nem fejezik be, a tanulmányok és vizsgák beszámítási rendje szerint e törvény rendelkezései alapján folytathatják tanulmányaikat.

(6) Ahol jogszabály főiskolai szintű végzettségről és szakképzettségről rendelkezik, azon alapfokozatot és szakképzettséget is érteni kell. Ahol jogszabály alapfokozatról és szakképzettségről rendelkezik, azon főiskolai szintű végzettséget és szakképzettséget is érteni kell.

(7) Ahol jogszabály egyetemi szintű végzettségről és szakképzettségről rendelkezik, azon mesterfokozatot és szakképzettséget is érteni kell. Ahol jogszabály mesterfokozatról és szakképzettségről rendelkezik, azon egyetemi szintű végzettséget és szakképzettséget is érteni kell.

(8) Az e törvény alapján indított mesterképzésbe bekapcsolódhatnak a főiskolai szintű végzettséggel és szakképzettséggel rendelkezők. Az e törvény alapján indított szakirányú továbbképzésbe bekapcsolódhatnak a főiskolai vagy egyetemi szintű végzettséggel és szakképzettséggel rendelkezők.

**113. § (1)** A nyelvvizsga-bizonyítványt az 1993. évi felsőoktatásról szóló törvény rendelkezései alapján az oklevél kiadásának előfeltételeként akkor kell megkövetelni, ha a képzés indításakor annak meglétét előírták.

(2) E törvény hatálybalépése után az, aki igazolja, hogy a felsőoktatási intézményben költségtérítéses, önköltséges képzésben szerzett oklevelet, az jogosult igénybe venni a magyar állami (rész)ösztöndíjas hallgatói képzést. Azoknál, akik 2006. január 1-je után felsőoktatásban szerzett oklevéllel vagy bizonyítvánnyal kezdenek újabb felsőfokú tanulmányokat és nem tudják igazolni, hogy tanulmányaik költségtérítés, önköltség fizetése mellett folytatták, – bármely képzési ciklus esetén – azt kell vélelmezni, hogy hét félévet vettek igénybe államilag támogatott képzésként. E vélelemmel szemben a hallgató, a felsőoktatási intézmény és az oktatási hivatal a beiratkozást megelőzően igazolással élhet.

(3) A felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága határozza meg a 49. § (5)–(6) bekezdése alapján, hogy a felsőoktatásról szóló 1993. évi törvény rendelkezései alapján kiadott bizonyítványokat, illetve okleveleket az e törvény alapján induló képzésekben milyen feltételek mellett, hány kredittel számítja be. Az ismeretek összevetését el kell végezni, függetlenül attól, hogy a hallgató a korábbi oklevél megszerzéséért folytatott tanulmányai során kreditrendszerű képzésben vagy nem kreditrendszerű képzésben vett részt.

(4) A 2005. évi felsőoktatási törvény rendelkezései szerint felsőfokú szakképzésben szerzett bizonyítvány alapján legalább harminc, legfeljebb hatvan kredit számítható be az azonos képzési területre tartozó alapképzésbe. E keretek között a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága határozza meg a 49. § (5)–(6) bekezdése alapján, hogy a kiadott bizonyítványokat, az e törvény alapján induló képzésben milyen feltételek mellett, hány kredittel számítja be. A 2005. évi felsőoktatási törvény alapján nyilvántartásba vett felsőfokú szakképzés 2012 szeptemberét követően nem indítható. A már megkezdett képzések változatlan feltételek mellett kifutó rendszerben – de legfeljebb a 2015/2016-os tanévben – fejezhetők be.

(5) A 15. § (2) bekezdésében foglaltakat a 2013 szeptemberében és azt követően induló képzésekre kell alkalmazni.

**114. § (1)** Ha a doktorandusz a doktori képzést az 2005. évi felsőoktatásról szóló törvény rendelkezései alapján kezdte meg, azt az előírt követelmények szerint fejezheti be. A doktori képzés és fokozatszerzés eljárási kérdéseire e törvény rendelkezéseit kell alkalmazni. A doktori képzésben résztvevőknek az e törvényben meghatározott fokozatokat kell odaítélni. Az 1993. és a 2005. évi felsőoktatásról szóló törvény alapján odaítélt doktori fokozatok egyenértékűek az e törvény alapján kiadott doktori fokozatokkal.

(2)

**114/A. § (1)** E törvénynek – az egyes törvényeknek a központi költségvetésről szóló törvény megalapozásával összefüggő, valamint egyéb célú módosításáról szóló 2012. évi CCVIII. törvénnyel megállapított – 39. § (5) és (6) bekezdése alapján 2013. szeptemberében és azt követően szakirányú továbbképzésre, doktori képzésre felvehető magyar állami (rész)ösztöndíjjal támogatott létszám megegyezik a Kormány által a 2012. évre vonatkozóan megállapított létszámmal; a mesterképzésbe felvehető magyar állami (rész)ösztöndíjas létszám az adott évet megelőző harmadik évben felsőfokú szakképzésbe – ennek hiányában felsőoktatási szakképzésbe –, alapképzésbe, egységes, osztatlan képzésbe államilag, illetve magyar állami (rész)ösztöndíjjal támogatott képzésre felvett létszám harminctől százaléka.

(2) E törvénynek az egyes törvényeknek a központi költségvetésről szóló törvény megalapozásával összefüggő, valamint egyéb célú módosításáról szóló 2012. évi CCVIII. törvénnyel (a továbbiakban: 2012. évi CCVIII. törvény) megállapított 44. § (3a) bekezdését a 2012. szeptemberében első évfolyamon induló alap-, osztatlan, illetve mesterképzésre, felsőoktatási szakképzésre, szakirányú továbbképzésre, valamint az azt követő évfolyamokra felvett hallgatók

tekintetében kell alkalmazni, feltéve, hogy a szakmai gyakorlat teljesítésére 2013. január 1-jét követően kerül sor.

(3) E törvénynek a 2012. évi CCVIII. törvénnyel megállapított 46. § (3) bekezdését és 48/C. § (2) bekezdését a 2013. szeptemberében első évfolyamon induló alap-, osztatlan, illetve mesterképzésre, felsőoktatási szakképzésre, szakirányú továbbképzésre, valamint az azt követő évfolyamokra felvett hallgatók tekintetében kell alkalmazni.

**114/B. §** (1) E törvénynek a 2012. évi CCVIII. törvénnyel megállapított 73. § (3) bekezdés *h*) pontját a felsőoktatási intézmény által 2013. január 1-jét megelőzően saját hatáskörben alapított és adományozott címek, elismerések tekintetében is alkalmazni kell. Fenntartói hozzájárulás hiányában 2013. január 1-jét követően – a felsőoktatási intézmény által saját hatáskörben alapított, adományozott címre elismerésre tekintettel – rendszeres pénzjuttatás nem folyósítható.

(2)

**114/C. §** A 84/A. § szerinti képzési támogatás megállapítása a Kormány a 84/A. § (5) bekezdés szerinti rendeletében foglaltak alapján történik azzal, hogy a finanszírozási szint – a rendelkezésre álló költségvetési forrásra tekintettel – legfeljebb húsz százalékkal csökkenhet.

**114/D. §** (1) E törvénynek a 2012. évi CCVIII. törvénnyel megállapított 85/A. § (1) bekezdése alapján

- a) az egy főre megállapított hallgatói normatíva 119 000 Ft/év,
- b) a doktori képzésben részt vevők egy főre meghatározott támogatási normatívája 1 200 000 Ft/év,
- c) a köztársasági ösztöndíjban részesülők normatívája 340 000 Ft/év,
- d) a kollégiumi-diákotthoni elhelyezés normatívája 116 500 Ft/év,
- e) a lakhatási támogatás normatívája 60 000 Ft/év,
- f) a tankönyv- és jegyzettámogatás, valamint a sport- és kulturális tevékenység normatívája 11 900 Ft/év.

(2) A XXIV. Fejezet alkalmazásában államilag támogatott hallgató az államilag támogatott képzésben részt vevő hallgató, valamint 2012. szeptemberétől kezdődően magyar állami (rész)ösztöndíjas képzésre felvett nyert hallgató.

(3) A XXIV. Fejezet alkalmazásában államilag támogatott képzésben részt vevő hallgatónak minősül az államilag finanszírozott képzésre felvett, és

- a) a 2000/2001-es, a 2001/2002-es tanévben hallgatói jogviszonyt létesített személy ezen jogviszonya keretében, ha
  - aa) e jogviszony létesítése előtt még nem létesített hallgatói jogviszonyt és első alapképzésben vesz részt, és megkezdett féléveinek száma a képesítési követelményekben előírt képzési idő féléveinek számát nem haladja meg, vagy
  - ab) tanulmányai megkezdésekor egyszakos tanári oklevéllel már rendelkezett, és a második egyszakos tanári végzettség megszerzését eredményező képzésben vesz részt, továbbá megkezdett féléveinek száma nem haladja meg a képesítési követelményekben előírt képzési idő féléveinek számát, vagy
  - ac) olyan szakon folytat tanulmányokat, amelynek képesítési követelményei bemeneti követelményként előírják, hogy a hallgatónak felsőoktatási oklevéllel kell rendelkeznie, továbbá megkezdett féléveinek száma nem haladja meg a képesítési követelményekben előírt képzési idő féléveinek számát, vagy
  - ad) első kiegészítő alapképzésben vesz részt, négy féléven keresztül;
- b) a 2002/2003-as, 2003/2004-es, a 2004/2005-ös, 2005/2006-os tanévben hallgatói jogviszonyt létesített személy e jogviszonya keretében, ha
  - ba) e jogviszony létesítése előtt még nem létesített hallgatói jogviszonyt, és első alapképzésben vesz részt, és megkezdett féléveinek száma nem haladja meg a képesítési követelményekben előírt képzési idő féléveinek számát legalább 8 féléves képzés esetén hárommal, egyébként kettővel megnövelt értéket, vagy
  - bb) e jogviszony létesítése előtt hallgatói jogviszonyt létesített, de felvételi eljárás keretében e jogviszony megszüntetésével együtt új jogviszonyt hozott létre és első alapképzésben vesz részt, továbbá összes megkezdett féléveinek száma nem haladja meg a képesítési követelményekben előírt képzési idő féléveinek számát legalább 8 féléves képzés esetén hárommal, egyébként kettővel megnövelt értéket, vagy
  - bc) tanulmányai megkezdésekor államilag finanszírozott egyszakos közismereti tanári vagy hittanár-nevelő képzésben vett részt, és a második egyszakos közismereti tanári végzettség megszerzését eredményező képzésben vesz részt, továbbá megkezdett féléveinek száma nem haladja meg a képesítési követelményekben előírt képzési idő féléveinek számát legalább 8 féléves képzés esetén hárommal, egyébként kettővel megnövelt értéket, vagy
  - bd) olyan szakon folytat tanulmányokat, amelynek képesítési követelményei bemeneti követelményként előírják, hogy a hallgatónak felsőoktatási oklevéllel kell rendelkeznie, továbbá megkezdett féléveinek száma nem haladja meg a képesítési követelményekben előírt képzési idő féléveinek számát legalább 8 féléves képzés esetén hárommal, egyébként kettővel megnövelt értéket, vagy
  - be) első kiegészítő alapképzésben vesz részt, hat féléven keresztül;
- c) bármely szakon költségtérítéssel képzésből az intézmény döntése alapján, az intézménynél már meglévő államilag finanszírozott helyre átvett hallgató a kilépett hallgató képzési idejéből még hátralévő időtartamban.

**114/E. §** A 28. § (5) bekezdés által meghatározott habilitációs követelményt 2015. december 31-ét követően

- a) a 29. § (1) bekezdés szerint meghirdetett pályázat alapján betöltött egyetemi tanári munkakör, továbbá
- b) a 64. § (7) bekezdés szerint kezdeményezett egyetemi tanári kinevezés tekintetében kell alkalmazni.

**114/F. §** E törvénynek – az egyes oktatási tárgyú törvények módosításáról szóló 2014. évi XXXVI. törvénnyel megállapított – 108. § 9–10. pontjában foglaltakat első alkalommal a 2015/2016. tanévre történő felsőoktatási jelentkezéssel kapcsolatos általános felvételi eljárásban, illetve az azt követően megkezdett felsőoktatási tanulmányokat folytató hallgatóra kell alkalmazni, azzal, hogy a 2015/2016. tanévre történő felsőoktatási jelentkezéssel kapcsolatos általános felvételi eljárás befejezéséig a jelentkező, illetve sikeres felvételi vizsga esetén a 2015. szeptemberében első évfolyamon tanulmányokat megkezdő hallgató, valamint a 2015. augusztus 31-én már hallgatói jogviszonnyal rendelkező hallgató legfeljebb az adott szak képzési és kimeneti követelményeiben meghatározott képzési idő alatt a 2014. június 30-án hatályos rendelkezések szerint is minősülhet hátrányos helyzetűnek, halmozottan hátrányos helyzetűnek.

## 70. Szervezeti, foglalkoztatási rendelkezések

**115. §** (1) E törvénynek a felsőoktatási intézmények működéséhez kapcsolódó eljárási szabályait a 2012. szeptember 1-jét követően indult ügyekben és megismételt eljárásokban kell alkalmazni.

(2) Az oktatási hivatal

- a) a 2010. január 1-jén már nyilvántartásba vett felsőoktatási intézményt – ha az nem kapott működési engedélyt – 2015. január 1-jén törli a nyilvántartásából,
- b) a 2010. január 2-án kezdődő és e törvény hatálybalépésének időpontjával záródó időszakban nyilvántartásba vett felsőoktatási intézményt – ha az nem kapott működési engedélyt – a nyilvántartásba vétel időpontjától számított öt év elteltét követően – de legkésőbb 2017. szeptember 1-jén – törli a nyilvántartásából,
- c) a 2012. szeptember 1-jén hatályos működési engedéllyel rendelkező felsőoktatási intézmények működési engedélyét 2015. szeptember 1-jéig felülvizsgálja és e törvénynek megfelelően módosítja.

(3) Ha az e törvény hatálybalépésekor működő felsőoktatási intézmény szenátusának összetétele nem felel meg e törvény előírásainak, összetételét 2012. december 31-ig kell e törvénynek megfelelően átalakítani.

(4) Az e törvénynek megfelelő fenntartási rendszert, intézményi, szervezeti felépítést, személyi feltételeket – ha e törvény eltérő rendelkezést nem tartalmaz – a felsőoktatási intézményeknél 2015. szeptember 1-jéig kell kialakítani. Az oktatókra vonatkozó alkalmazási, előmeneteli feltételeket a 2012. szeptember 1-jét megelőzően már felsőoktatási intézményben foglalkoztatott oktatók tekintetében is alkalmazni kell. A foglalkoztatási feltételek teljesítése tekintetében a 2012. szeptember 1-jét megelőző időszakot is figyelembe kell venni.

(4a) E törvény hatályba lépése nem érinti az oktatók, a kutatók foglalkoztatását, a velük kötött munkaszerződést, a kiadott közalkalmazotti kinevezést, valamint a részükre kiadott főiskolai vagy egyetemi foglalkoztatáshoz kötődő címeket. 2012. szeptember 1-jét követően az 1993. évi felsőoktatási törvény rendelkezései szerint is tovább alkalmazható az oktató, a tudományos kutató. Ebben az esetben a 31. § (1)–(2) bekezdésben meghatározott időbeli korlátozást nem lehet alkalmazni.

(4b) Azoknak az oktatóknak és tudományos kutatóknak a besorolása és foglalkoztatása, akik az 1993. évi felsőoktatási törvény vagy a 2005. évi felsőoktatási törvény 157. § (2) bekezdésének alkalmazásával 2008. augusztus 31-ig a (4a) bekezdésben meghatározott régi követelmények szerint alkalmaztak akkor változtatható meg, ha az új követelményeket teljesítik.

(4c) 2012. szeptember 1-jétől kezdődően csak az e törvényben meghatározottak szerint lehet oktatói, kutatói munkakört létesíteni.

(4d) Az 1993. évi felsőoktatási törvény rendelkezései szerint alkalmazott és az új követelményeket időközben teljesítő oktatókat, tudományos kutatókat az „egyetemi” oktatókra meghatározott munkakör szerint kell besorolni, függetlenül attól, hogy alkalmazásukra főiskolán vagy egyetemen kerül sor. Ebben az esetben a foglalkoztatásra e törvény rendelkezéseit kell alkalmazni azzal az eltéréssel, hogy a 31. §-ban meghatározott határidőkre az adott oktatói munkakörben eltöltött időt be kell számítani. Ha az előírt feltételek teljesítéséhez öt évnél kevesebb év áll rendelkezésre, az oktató az új munkaszerződés, illetve közalkalmazotti kinevezés aláírásának napjától számított öt éven belül köteles az előírt feltételeket teljesíteni. Az oktatót ugyanabba az „egyetemi oktatói” fizetési fokozatba kell besorolni, mint amilyen „főiskolai oktatói” fizetési fokozatban volt, és a fizetési fokozatban eltöltött idő újra kezdődik.

(4e)

(5) A (4) bekezdésben foglaltak teljesítése céljából a felsőoktatási intézmény önállóan vagy más felsőoktatási intézménnyel, illetve felsőoktatási intézmény alapítására jogosulttal együttműködve új négyéves intézményfejlesztési tervet fogad el. Az intézmény a tervben javaslatot tehet a fenntartónak a felsőoktatási tevékenység más intézményi keretek között történő folytatására is. Az előkészítésbe a fenntartó képviselőjét be kell vonni. Az intézményfejlesztési tervet legkésőbb 2012. június 30-ig meg kell küldeni a fenntartó részére.

(6) A 13. § (5) bekezdésében foglalt megbízási követelményeket a 2013. szeptember 1-je után kiírt pályázatokra kell alkalmazni.

(7) A 2005. évi felsőoktatási törvény szerint nemzetközi jogállású felsőoktatási intézményként működő intézmények működési engedélyét az oktatási hivatal 2017. szeptember 1-jéig köteles felülvizsgálni, módosítani, illetve az e törvénynek megfelelő működési feltételek teljesülése hiányában a miniszternél kezdeményezni az állami elismerés visszavonását.

(8)

(9) Az állami fenntartású felsőoktatási intézmény

a) vezetője a kiemelt előirányzatok között év közben, saját hatáskörben a feladatellátáshoz szükséges mértékben – a kincstár és a fenntartó egyidejű értesítése mellett – átcsoportosítást hajthat végre;

b) a költségvetési év végén keletkezett előirányzat-maradványát – a jogosultsági elszámolást követően – kötelezettségvállalással terhelt előirányzat-maradványnak kell tekinteni, amelyet az a következő években az intézményi feladatok ellátására használhat fel;

c) többletbevétele a fejezetet irányító szerv engedélyével, az irányító szerv hatáskörében végrehajtott előirányzat módosítást követően használható fel.

(10) Az állami fenntartású felsőoktatási intézmény kincstárnál vezetett külön fizetési számlájának egyenlege, valamint a (9) bekezdés b) pontjában meghatározott maradvány, illetve az e törvényben meghatározott gazdasági társaságtól kapott osztalék terhére tulajdonosi joggyakorló szervezet engedélyéhez, jóváhagyásához nem kötött döntésével zártkörűen működő részvénytársaságot vagy korlátolt felelősségű társaságot (a továbbiakban együtt: intézményi társaság) alapíthat, illetve ezekben szerezhethet részesedést.

(11) A felsőoktatási intézmény csak olyan intézményi társaságot hozhat létre, vagy olyan intézményi társaságban szerezhethet részesedést, amely nem sérti a felsőoktatási intézmény érdekeit. Nem hozható létre intézményi társaság a felsőoktatási intézmény alapfeladatainak ellátására, kivéve a szervezéssel összefüggő tevékenységet.

(12) A felsőoktatási intézményben magasabb vezetői és vezetői megbízással rendelkezők és e személyek közeli hozzátartozói nem tölthetnek be olyan intézményi társaságban vezető tisztségviselői feladatokat, nem lehetnek tagjai a felügyelőbizottságnak, nem láthatnak el könyvvizsgálói feladatot, amelyet a felsőoktatási intézmény hozott létre, vagy amelyben részesedéssel rendelkezik. Az intézményi társaság felügyelőbizottságába egy tagot az MNV Zrt. jogosult delegálni.

(13)

## 116. §

**117. §** (1) 2013. június 30-án megszűnik a 2005. évi felsőoktatási törvény 96. § (5) és (10) bekezdése alapján második alkalommal hosszabbított vagy a hatvanöt éves életkoron túlnyúló magasabb vezetői megbízás.

(2) A miniszterrel kötött, 2011. december 31-én hatályos megállapodás alapján támogatott egyház, egyházi jogi személy vagy alapítvány által fenntartott diákotthon kivételével a 2005. évi felsőoktatási törvény rendelkezései szerint nyilvántartásba vett diákotthonokat, valamint az azokra vonatkozó az információs rendszer által kezelt adatokat az oktatási hivatal 2013. szeptember 1-jén törli a nyilvántartásából, és kezdeményezi a felsőoktatási információs rendszerből való törlést.

(3) A 2005. évi felsőoktatási törvény rendelkezései szerint nyilvántartásba vett tanulói jogviszonyban folytatott felsőfokú szakképzéseket, valamint az azokra vonatkozó az információs rendszer által kezelt adatokat az oktatási hivatal a képzés kifizető rendszerű befejezésével, de legkésőbb 2016. szeptember 1-jén törli a nyilvántartásából.

(4) A 2005. évi felsőoktatási törvény 106. § (7) bekezdése alapján nyilvántartásba vett képzéseket valamint az azokra vonatkozó az információs rendszer által kezelt adatokat az oktatási hivatal a képzés kifizető rendszerű befejezésével, de legkésőbb 2017. szeptember 1-jén törli a nyilvántartásából, és kezdeményezi a felsőoktatási információs rendszerből való törlést.

(5) A vallási közösségek jogállásával és működésével kapcsolatos törvényeknek az Alaptörvény negyedik módosításával összefüggő módosításáról szóló törvény hatálybalépésekor a vallási tevékenységet végző szervezet által fenntartott felsőoktatási intézmény a 2013/2014. tanév első napjától a magán felsőoktatási intézményekre vonatkozó szabályok szerint folytathatja a tevékenységét. Az ilyen felsőoktatási intézmény hitéleti képzésére legkésőbb a 2013. évi általános felvételi eljárásban felvett hallgató tanulmányait változatlan feltételek és finanszírozás mellett fejezheti be.

(6) A 2005. évi felsőoktatási törvény 2. számú melléklet II/C. rész 1. ah) és ai) pontjai alapján nyilvántartott személyes adatok a hallgatói jogviszony megszűnését követő öt évig – e törvény hatálybalépését követően – továbbra is nyilvántarthatók.

(7)

(8)

**117/A. §** (1) A kancellár megbízásáig a nemzeti felsőoktatásról szóló törvény 2014. június 30-án hatályos rendelkezéseit kell alkalmazni az állami felsőoktatási intézményben. A kancellár megbízásával egyidejűleg az igazgatási feladatot ellátó hivatal vezetőjének a magasabb vezetői megbízása vezetői megbízássá alakul át. A kancellár megbízását követő huszadik munkanapon a gazdasági főigazgató magasabb vezetői megbízása megszűnik.

(2) A gazdasági főigazgató legkésőbb a vezetői megbízása megszűnésének napján jegyzőkönyv felvétele mellett személyesen adja át munkakörét, feladat- és hatáskörének gyakorlását, továbbá az általa vezetett szervezeti egységet a kancellárnak vagy a kancellár által meghatalmazott személynek (a továbbiakban: átvevő). A jegyzőkönyv tartalmát, az átadás időpontját, valamint módját az átvevő határozza meg. A jegyzőkönyvben a gazdasági főigazgató teljes körű személyi felelősséget vállal az általa tett nyilatkozatok és az átadott, ismertetett adatok, információk, tények, okiratok, dokumentumok valóságtartalmáért, teljességükéért.

(3) A kancellár a megbízását követő hatvan napon belül köteles javaslatot tenni a felsőoktatási intézmény szervezeti és működési szabályzatának a módosítására. A szervezeti és működési szabályzat módosítását a szenátus húsz napon belül köteles megtárgyalni. A kancellár a megbízását követő százharminc napon belül áttekinti a felsőoktatási intézményben adott vezetői, magasabb vezetői megbízásokat, és a változó szervezeti és működési rend kialakítása céljából, az átszervezésre tekintettel a 13/A. § (2) bekezdés e) pontja szerinti körben jogosult döntést hozni a vezetői, magasabb vezetői megbízások visszavonásáról, fenntartásáról.

(4) E törvénynek – az egyes oktatási tárgyú törvények módosításáról szóló 2014. évi XXXVI. törvénnyel megállapított – 37. § (3) bekezdését az egyes oktatási tárgyú törvények módosításáról szóló 2014. évi XXXVI. törvény hatálybalépését követően adott magasabb vezetői megbízások tekintetében kell alkalmazni.

(5) E törvénynek – az egyes oktatási tárgyú törvények módosításáról szóló 2014. évi XXXVI. törvénnyel megállapított – 71. § (1) és (4) bekezdése alapján a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara által delegált tag megbízása 2018. február 28-ig, a Hallgatói Önkormányzatok Országos Konferenciája által delegált tag megbízása 2016. február 29-ig terjedő időszakra történik. A megjelölt határnapot követően a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara, valamint a Hallgatói Önkormányzatok Országos Konferenciája a 71. § (4) bekezdésében meghatározottak szerint jogosult tagot delegálni azzal, hogy a MAB tagjaként 2018. február 28-ig, illetve 2016. február 29-ig teljesített megbízást a hosszabbítás szempontjából figyelembe kell venni.

(6) E törvénynek – az egyes oktatási tárgyú törvények módosításáról szóló 2014. évi XXXVI. törvénnyel megállapított – 75. § (4) bekezdés b) pontját az állami felsőoktatási intézmény belső ellenőrzési vezetője tekintetében a kancellár által kiírt pályázatra és az az alapján adott vezetői megbízásra kell alkalmazni. A kancellár megbízását megelőzően az állami felsőoktatási intézmény fenntartója önállóan – egyetértéshez nem kötött intézkedésével – jogosult a belső ellenőrzési vezetői pályázat kiírására, a belső ellenőrzési vezető megbízására, a megbízás visszavonására.

(7) E törvénynek – az egyes oktatási tárgyú törvények módosításáról szóló 2014. évi XXXVI. törvénnyel megállapított – 48/B. § (8) bekezdésében foglaltakat a 2015. szeptember 1-jét követően történt szakváltás tekintetében kell alkalmazni.

**117/B. §** (1) Az államháztartásról szóló törvény 11/A. § (1) bekezdése szerinti gazdasági társaság és az általa fenntartott felsőoktatási intézmény feladatellátásának központi költségvetési szerv által történő átvételekor az államháztartásról szóló törvény 9/A. alcímében foglalt rendelkezéseket az e §-ban meghatározott eltéréssel kell alkalmazni.

(2) A nem állami felsőoktatási intézményt fenntartó gazdasági társaság által gyakorolt fenntartói jog az (1) bekezdés szerinti átvétel időpontjában e törvény erejénél fogva megszűnik.

(3) A feladatellátás átvételekor

a) az államháztartásról szóló törvény 11/A. § (1) bekezdés a) pontja szerinti társaság alatt a fenntartó társaságot, b) pontja szerinti társaság alatt a társaság által fenntartott felsőoktatási intézményt,

b) a felsőoktatási intézmény esetében ügyvezetés alatt a rektort,

c) a felsőoktatási intézmény tekintetében cégbíróság alatt a felsőoktatási intézmények nyilvántartásáért felelős szervet kell érteni.

(4) A feladatellátás átvétele során az átvető költségvetési szerv az (5) bekezdés szerinti jogutód állami felsőoktatási intézmény.

(5) Az állami tulajdonú gazdasági társaság és az általa fenntartott felsőoktatási intézmény tekintetében az átvető állami felsőoktatási intézményt a Kormány rendeletben jelöli ki. A jogutód felsőoktatási intézmény működési engedélyezése során a 21. § (5) bekezdésében foglaltakat kell alkalmazni.

(6) Az (1) bekezdés szerinti átvétel során az Nkt. 84. § (3) bekezdése szerinti tilalmat, az Nkt. 83. § (4)–(6) bekezdésében és 84. § (7) bekezdésében meghatározott eljárási szabályokat nem kell alkalmazni.

## 71. Az Európai Unió jogának való megfelelés

**118. §** Ez a törvény a következő uniós jogi aktusoknak való részleges megfelelést szolgálja:

a) a Tanács 2003/109/EK tanácsi irányelve (2003. november 25.) a harmadik országok huzamos tartózkodási engedéllyel rendelkező állampolgárainak jogállásáról, 11. cikk (1) bekezdés b) pont és 21. cikk;

b) az Európai Parlament és a Tanács 2004/38/EK irányelve (2004. április 29.) az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról, valamint az 1612/68/EGK rendelet módosításáról, továbbá a 64/221/EGK, a 68/360/EGK, a 72/194/EGK, a 73/148/EGK, a 75/34/EGK, a 75/35/EGK, a 90/364/EGK, a 90/365/EGK és a 93/96/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről, 24. cikk;

c) A Tanács 2009/50/EK irányelve (2009. május 25.) a harmadik országbeli állampolgárok magas szintű képzettséget igénylő munkavállalás céljából való belépésének és tartózkodásának feltételeiről, 14. cikk (1) bekezdés c) pont;

d) a harmadik országbeli állampolgárok valamely tagállam területén való tartózkodására és munkavállalására vonatkozó összevont engedélyre irányuló összevont kérelmezési eljárásról, valamint a harmadik országból származó, valamely tagállam területén jogszerűen tartózkodó munkavállalók közös jogairól szóló, 2011. december 13-i, 2011/98/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv, 12. cikk (1) bekezdés c) pont;

e) a harmadik országbeli állampolgárok és hontalan személyek nemzetközi védelemre jogosultként való elismerésére, az egységes menekült- vagy kiegészítő védelmet biztosító jogállásra, valamint a nyújtott védelem tartalmára vonatkozó szabályokról szóló, 2011. december 13-i, 2011/95/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv, 27. cikk (2) bekezdés.

## XXXIII. FEJEZET

### MÓDOSÍTÓ RENDELKEZÉSEK

**119. §**

**120. §** (1)

(2)–(4)

1. melléklet a 2011. évi CCIV. törvényhez

#### Magyarország államilag elismert felsőoktatási intézményei

|     | A            | B                     | C                                                        |
|-----|--------------|-----------------------|----------------------------------------------------------|
| 1.  | I. EGYETEMEK |                       |                                                          |
| 2.  |              | I/A. Állami egyetemek |                                                          |
| 3.  |              |                       | Budapesti Corvinus Egyetem, Budapest                     |
| 4.  |              |                       | Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem, Budapest |
| 5.  |              |                       | Debreceni Egyetem, Debrecen                              |
| 6.  |              |                       | Eötvös Loránd Tudományegyetem, Budapest                  |
| 7.  |              |                       | Kaposvári Egyetem, Kaposvár                              |
| 8.  |              |                       | Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem, Budapest             |
| 9.  |              |                       | Magyar Képzőművészeti Egyetem, Budapest                  |
| 10. |              |                       | Miskolci Egyetem, Miskolc                                |
| 11. |              |                       | Moholy-Nagy Művészeti Egyetem, Budapest                  |
| 12. |              |                       | Nemzeti Közszolgálati Egyetem, Budapest                  |
| 13. |              |                       | Nyugat-magyarországi Egyetem, Sopron                     |
| 14. |              |                       | Óbudai Egyetem, Budapest                                 |
| 15. |              |                       | Pannon Egyetem, Veszprém                                 |
| 16. |              |                       | Pécsi Tudományegyetem, Pécs                              |
| 17. |              |                       | Semmelweis Egyetem, Budapest                             |
| 18. |              |                       | Szegedi Tudományegyetem, Szeged                          |



|     |                            |                                                                 |
|-----|----------------------------|-----------------------------------------------------------------|
| 19. |                            | Szent István Egyetem, Gödöllő                                   |
| 20. |                            | Széchenyi István Egyetem, Győr                                  |
| 21. |                            | Színház- és Filmművészeti Egyetem, Budapest                     |
| 22. |                            | Testnevelési Egyetem, Budapest                                  |
| 23. | I/B. Nem állami egyetemek  |                                                                 |
| 24. |                            | Andrássy Gyula Budapesti Német Nyelvű Egyetem, Budapest         |
| 25. |                            | Debreceni Református Hittudományi Egyetem, Debrecen             |
| 26. |                            | Evangelikus Hittudományi Egyetem, Budapest                      |
| 27. |                            | Károli Gáspár Református Egyetem, Budapest                      |
| 28. |                            | Közép-európai Egyetem, Budapest                                 |
| 29. |                            | Országos Rabbiképző - Zsidó Egyetem, Budapest                   |
| 30. |                            | Pázmány Péter Katolikus Egyetem, Budapest                       |
| 31. | II. FŐISKOLÁK              |                                                                 |
| 32. | II/A. Állami főiskolák     |                                                                 |
| 33. |                            | Budapesti Gazdasági Főiskola, Budapest                          |
| 34. |                            | Dunaújvárosi Főiskola, Dunaújváros                              |
| 35. |                            | Eötvös József Főiskola, Baja                                    |
| 36. |                            | Eszterházy Károly Főiskola, Eger                                |
| 37. |                            | Károly Róbert Főiskola, Gyöngyös                                |
| 38. |                            | Kecskeméti Főiskola, Kecskemét                                  |
| 39. |                            | Magyar Táncművészeti Főiskola, Budapest                         |
| 40. |                            | Nyíregyházi Főiskola, Nyíregyháza                               |
| 41. |                            | Pető András Főiskola, Budapest                                  |
| 42. |                            | Szolnoki Főiskola, Szolnok                                      |
| 43. | II/B. Nem állami főiskolák |                                                                 |
| 44. |                            | A Tan Kapuja Buddhista Főiskola, Budapest                       |
| 45. |                            | Adventista Teológiai Főiskola, Pécel                            |
| 46. |                            |                                                                 |
| 47. |                            | Apor Vilmos Katolikus Főiskola, Vác                             |
| 48. |                            | Baptista Teológiai Akadémia, Budapest                           |
| 49. |                            | Bhaktivedanta Hittudományi Főiskola, Budapest                   |
| 50. |                            | Budapest Kortárs Tánc Főiskola, Budapest                        |
| 51. |                            | Budapesti Kommunikációs és Üzleti Főiskola, Budapest            |
| 52. |                            | Edutus Főiskola, Budapest                                       |
| 53. |                            | Egri Hittudományi Főiskola, Eger                                |
| 54. |                            | Esztergomi Hittudományi Főiskola, Esztergom                     |
| 55. |                            | Gábor Dénes Főiskola, Budapest                                  |
| 56. |                            | Gál Ferenc Főiskola, Szeged                                     |
| 57. |                            | Golgota Teológiai Főiskola, Vajta                               |
| 58. |                            | Győri Hittudományi Főiskola, Győr                               |
| 59. |                            | IBS Nemzetközi Üzleti Főiskola, Budapest                        |
| 60. |                            | Kodolányi János Főiskola, Székesfehérvár                        |
| 61. |                            | Pápai Református Teológiai Akadémia, Pápa                       |
| 62. |                            | Pécsi Püspöki Hittudományi Főiskola, Pécs                       |
| 63. |                            | Pünkösdi Teológiai Főiskola, Budapest                           |
| 64. |                            | Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskola, Budapest            |
| 65. |                            | Sárospataki Református Teológiai Akadémia, Sárospatak           |
| 66. |                            | Sola Scriptura Teológiai Főiskola, Budapest                     |
| 67. |                            | Szent Atanáz Görög Katolikus Hittudományi Főiskola, Nyíregyháza |
| 68. |                            | Szent Bernát Hittudományi Főiskola, Zirc                        |
| 69. |                            | Szent Pál Akadémia, Budapest                                    |
| 70. |                            | Tomori Pál Főiskola, Kalocsa                                    |
| 71. |                            | Veszprémi Érseki Hittudományi Főiskola, Veszprém                |
| 72. |                            | Wekerle Sándor Üzleti Főiskola, Budapest                        |
| 73. |                            | Wesley János Lelkészképző Főiskola, Budapest                    |
| 74. |                            | Zsigmond Király Főiskola, Budapest                              |

2. melléklet a 2011. évi CCIV. törvényhez

**A működési engedély, egyes intézményi dokumentumok kötelező tartalmi elemei**

I. A felsőoktatási intézmény létesítése

1. Az alapító okirat kötelezően tartalmazza,

1.1. a felsőoktatási intézmény

a) hivatalos nevét,

b) fenntartójának nevét és címét,



- c) székhelyének és valamennyi telephelyének címét,
- d) székhelyen kívüli képzés címét,
- e) kari, szervezeti tagolását, fenntartott intézményeit,
- f) alaptevékenységét és az ahhoz kapcsolódó egyéb feladatokat
- g) a vállalkozási tevékenység megjelölését, költségvetési szerv esetén annak felső határát,
- h) közművelődési, közgyűjteményi, egészségügyi, agrár- és vidékfejlesztési, egyéb feladatait,
- i) maximális hallgatói létszámát,
- j) rendelkezésére bocsátott ingatlanvagyon, a vagyon feletti rendelkezés jogát,

1.2. azokat a képzési területeket, tudományterületeket, képzési szinteket, amelyeken a felsőoktatási intézmény képzést folytat, illetve folytathat.

2. A működési engedély az 1. pontban foglalt keretek között tartalmazza a felsőoktatási intézmény

- a) által folytatható képzések képzési területét, illetve tudományterületét, képzési szintjét,
  - b) – figyelemmel a hallgatók fogadásához és az oktatási tevékenység folytatásához rendelkezésre álló személyi feltételekre, helyiségekre és eszközökre – valamennyi évfolyamra számítva, teljes kihasználtsággal működve mekkora maximális hallgatói létszámot fogadhat,
  - c) milyen képzésekre kapott indítási engedélyt,
  - d) mely tudományterületen, tudományágban folytathat doktori képzést,
  - e) által fenntartott köznevelési intézmény gyakorlóintézményi besorolását,
  - f) ESG-nek való megfeleléséről hozott szakértői megállapítást.
3. A külföldi felsőoktatási intézmény működési engedélye tartalmazza a külföldi felsőoktatási intézmény
- a) származási országa szerinti államilag elismert felsőoktatási intézményként történő működését engedélyező külföldi döntés megnevezését, számát,
  - b) működési engedélyében szereplő képzések megnevezését,
  - c) intézményi minőségbiztosítási rendszerének a rá irányadó külföldi előírások szerinti megfelelését, valamint annak határidejét, amennyiben rendelkezik ilyen rendszerrel.

## II. A szervezeti és működési szabályzat

### 1. Szervezeti és működési rend

A szervezeti és működési rend keretében kell meghatározni különösen: a felsőoktatási intézmény szervezeti felépítését, tagolását, vezetési szerkezetét, a vezetői és magasabb vezetői választások eljárási rendjét, valamint az egyes szervezeti egységek feladatait, működését, az intézményen belüli kapcsolattartás rendjét.

### 2. A foglalkoztatási követelményrendszer

A foglalkoztatási követelményrendszerben kell meghatározni különösen:

- a) az egyes munkakörök betöltésével kapcsolatos követelményeket, a nyilvános pályázatok elbírálásának rendjét, az intézményi oktatói, kutatói ösztöndíjak és más juttatások feltételeit, az ezzel összefüggő pályázatok rendjét – kormányrendeletben meghatározott keretek között – a habilitációs eljárás követelményeit, rendjét,
- b) a felsőoktatási intézmény által adományozható munkaköri és egyéb címek feltételeit,
- c) az oktatók, tudományos kutatók és más alkalmazottak foglalkoztatására és teljesítményére vonatkozó követelményrendszert, a minőség és teljesítmény alapján differenciáló jövedelemelosztás elveit, a követelmények teljesítésének értékelését és annak nyilvánosságát, a követelményrendszerben foglaltak nem teljesítésének következményeit,
- d) az oktatók és kutatók részére kiírt kutatási pályázatok elbírálásának rendjét,
- e) az oktatók részvételét a felsőoktatási intézmény döntéshozatali eljárásában, az oktatók, kutatók és más alkalmazottak intézményi döntések ellen benyújtható jogorvoslati kérelmek elbírálásának rendjét.

### 3. A hallgatói követelményrendszer

A hallgatói követelményrendszerben kell meghatározni különösen:

- a) e törvény keretei között a felvételi eljárás rendjét,
- b) a hallgatói jogok gyakorlásának és köteleességek teljesítésének rendjét, a hallgatói jogviszonnyal kapcsolatosan benyújtott kérelmek elbírálásának és a jogorvoslatnak a rendjét,
- c) a hallgatói tanulmányi rendet és az ismeretek, készségek és képességek elsajátításának, megszerzésének, ellenőrzésének rendjét (tanulmányi és vizsgaszabályzat),
- d) a hallgatót terhelő fizetési kötelezettség megállapításának és teljesítésének rendjét, a hallgatói juttatások elosztásának rendjét (térítési és juttatási szabályzat),
- e) a hallgatói fegyelmi és kártérítési ügyek elbírálásának rendjét,
- f) a hallgatói balesetek megelőzésével kapcsolatos és a bekövetkezett balesetek esetén követendő előírásokat.

## 3. melléklet a 2011. évi CCIV. törvényhez

### I. A felsőoktatási intézményekben nyilvántartott és kezelt személyes és különleges adatok

#### I/A. Az alkalmazottak adatai

##### 1. E törvény alapján nyilvántartott adatok:

- a) név, nem, születési név, születési hely és idő, anyja neve, állampolgárság, azonosító szám;
- b) lakóhely, tartózkodási hely, értesítési cím;
- c) munkaviszonyra, közalkalmazotti jogviszonyra, megbízási jogviszonyra vonatkozó adatok:
  - ca) a munkáltató – több esetén valamennyi munkáltató – megnevezése, megjelölve, hogy mely munkáltatóval létesített foglalkoztatásra irányuló további jogviszonyt,
  - cb) végzettségi szint, szakképzettség, szakképesítés, idegennyelvtudás, tudományos fokozat,
  - cc) munkában töltött idő, közalkalmazotti jogviszonyba beszámítható idő, besorolással kapcsolatos adatok,
  - cd) kitüntetések, díjak és más elismerések, címek,
  - ce) munkakör, vezetői megbízás, munkakörbe nem tartozó feladatra történő megbízás, munkavégzésre irányuló további jogviszony, fegyelmi büntetés, kártérítésre kötelezés,
  - cf) munkavégzés ideje, túlmunka ideje, munkabér, illetmény, továbbá az azokat terhelő tartozás és annak jogosultja,
  - cg) szabadság, kiadott szabadság,
  - ch) az alkalmazott részére történő kifizetések és azok jogcímei,
  - ci) az alkalmazott részére adott juttatások és azok jogcímei,
  - cj) az alkalmazott munkáltatóval szemben fennálló tartozásai és azok jogcímei,
  - ck) kutatói tevékenység, tudományos munka, művészeti alkotói tevékenység, azok eredményei, a doktori képzésben és doktori fokozatszerzési eljárásban oktatói, kutatói minőségben történő részvétellel vonatkozó adatok,
  - cl) a 26. § (3) bekezdés szerinti nyilatkozat,
  - cm) a felsőoktatási intézmény mint megbízó által megbízási jogviszonyban történő foglalkoztatás – a gazdasági tanács elnöke és tagja – esetén a 25. § (4)

bekezdésében előírt feltétel igazolására vonatkozó adatok ;

- d) az oktatói munka hallgatói véleményezésének eredményei;
- e) habilitációs eljárás eredménye;
- f) az adatokat igazoló okiratok azonosítására szolgáló adatok.

2. Az adatkezelés célja: az 18. § (1) bekezdés szerint. A felsőoktatási intézmény a személyes és különleges adatokat csak a foglalkoztatással, juttatások, kedvezmények, kötelezettségek megállapításával és teljesítésével kapcsolatosan, nemzetbiztonsági okból, az e törvényben meghatározott nyilvántartások kezelése céljából, célnak megfelelő mértékben, célhoz kötötten kezelheti.

3. Az adatkezelés időtartama: a foglalkoztatás megszűnésétől számított öt év

4. Az adattovábbítás feltételei

Az 1. pontban felsorolt adatok – az 1. cm) pont szerinti adatok kivételével – továbbíthatók: a fenntartónak valamennyi adat, a fenntartói jogok gyakorlásához szükséges mértékben; a társadalombiztosítási, illetmény és munkabér vagy más juttatás kifizetőhelyének minden olyan adat, amely az illetmény, munkabér vagy más juttatás, jogosultság megállapításához, igénybeviteléhez szükséges; a felsőoktatási információs rendszer működéséért felelős szervnek minden olyan adat, amelyet e törvény szerint a felsőoktatási információs rendszer kezelhet; a MAB-nak minden olyan adat, amely ahhoz szükséges, hogy megállapíthassa a felsőoktatási intézmény működéséhez szükséges feltételek meglétét; a bíróságnak, rendőrségnek, ügyészségnek, a bírósági végrehajtónak, államigazgatási szervnek a konkrét ügy eldöntéséhez szükséges adatok; a munkavégzésre vonatkozó rendelkezések ellenőrzésére jogosultaknak a foglalkoztatással összefüggő adatok, a nemzetbiztonsági szolgálatnak valamennyi adat; az oktatói munka hallgatói véleményezése eredményeit a felsőoktatási intézménnyel hallgatói, foglalkoztatási jogviszonyban állók számára az intézményi szabályzatban meghatározott módon; valamint az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Avtv2.) 28. § alapján a felsőoktatási intézményhez intézett adat-megismerési kérelem teljesítése céljából a kérelmezőnek az Avtv2. 26. § (3) bekezdése szerinti közérdekből nyilvános adatnak minősülő adatok.

5. A gazdasági tanács tagja esetén a cm) pontban foglaltak igazolására, az adatkezelés rendjére a 25. § (5)–(8) bekezdést kell megfelelően alkalmazni.

I/B. A hallgatók adatai

1. E törvény alapján nyilvántartott adatok:

a) felvétellel összefüggő adatok:

aa) a jelentkező neve, neme, születési neve, anyja neve, születési helye és ideje, állampolgársága, állandó lakásának és tartózkodási helyének címe és telefonszáma, nem magyar állampolgár esetén a Magyarország területén való tartózkodás jogcíme és a tartózkodásra jogosító okirat – külön törvény szerint a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek esetén a tartózkodási jogot igazoló okmány – megnevezése, száma,

ab) az érettségi vizsga adatai,

ac) a középiskola adatai,

ad) a felvételi kérelem elbírálásához szükséges adatok,

ae) a felvételi eljárás adatai, a felvételi azonosító;

af) a 48/D. § (2) bekezdése szerinti nyilatkozat azonosító száma;

b) a hallgatói (doktorjelölt) jogviszonnyal összefüggő adatok:

ba) a hallgató neve, születési neve, anyja neve, születési helye és ideje, állampolgársága, bejelentett lakóhelyének, tartózkodási helyének címe, értesítési címe és telefonszáma, elektronikus levélcíme, nem magyar állampolgár esetén a Magyarország területén való tartózkodás jogcíme és a tartózkodásra jogosító okirat – külön törvény szerint a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek esetén a tartózkodási jogot igazoló okmány – megnevezése, száma,

bb) a hallgatói (doktorjelölti, vendéghallgatói) jogviszony típusa, keletkezésének és megszűnésének időpontja és módja, a hallgató által folytatott képzés megnevezése, állami támogatottsága és munkarendje, a képzés befejezésének várható időpontja, a hallgató tanulmányainak értékelése, vizsgaadatok, megkezdett félévek, igénybe vett támogatási idő, a hallgatói jogviszony szünetelésének ideje,

bc) a külföldi tanulmányok helye, ideje,

bd) az elért és beszámított kreditek, beszámított tanulmányok,

be) a hallgatói juttatások adatai, a juttatásokra való jogosultság elbírálásához szükséges adatok (szociális helyzet, szülők adatai, tartásra vonatkozó adatok),

bf) a hallgatói munkavégzés adatai,

bg) a hallgatói fegyelmi és kártérítési ügyekkel kapcsolatos adatok,

bh) a fogyatékkal élőkkel megillető különleges bánásmód elbírálásához szükséges adatok,

bi) a hallgatói balesetre vonatkozó adatok,

bj) a hallgató diákigazolványának sorszáma, a törzslap azonosító száma,

bk) a hallgató azonosító száma, társadalombiztosítási azonosító jele,

bl) a szakmai gyakorlat teljesítésére, az abszolutóriumra, a záróvizsgára (doktori védésre), a nyelvvizsgára, valamint az oklevélre vonatkozó adatok,

bm) a hallgatói jogviszonyból adódó jogok és kötelezettségek teljesítéséhez szükséges adatok;

c) a hallgatói pályakövetéssel kapcsolatos adatok;

d) a hallgató adóazonosító jele;

e) az adatokat igazoló okiratok azonosítására szolgáló adatok;

f) a hallgató által fizetett díjak és térítések – a kötelezettséghez kapcsolódó részletfizetési kedvezmény, halasztás, mentesség – adatai;

g) hallgatói támogatásban gyermekellátási segélyben, gyermekgondozási díjban, rendszeres gyermekvédelmi támogatásban, lakhatási támogatásban részesülés esetén e támogatások adatai;

h) a hallgató részére hallgatói jogviszonyára tekintettel folyósított – a 85. § (1) és (2) bekezdésében foglaltak szerint a Kormány által rendelettel alapított – ösztöndíj adatai.

2. Az adatkezelés célja: az 18. § (1) bekezdés szerint. A felsőoktatási intézmény a személyes és különleges adatokat csak a jogviszonnyal, a juttatások, kedvezmények, kötelezettségek megállapításával és teljesítésével kapcsolatosan, nemzetbiztonsági okból, az e törvényben meghatározott nyilvántartások kezelése céljából, célnak megfelelő mértékben, célhoz kötötten kezelheti.

3. Az adatkezelés időtartama: a hallgatói jogviszony megszűnésére vonatkozó bejelentéstől számított nyolcvan évig.

4. Az adattovábbítás feltételei: Az adatok továbbíthatók: a fenntartónak valamennyi adat, a fenntartói irányítással összefüggő feladatok ellátásához; a bíróságnak, a rendőrségnek, az ügyészségnek, a bírósági végrehajtónak, az államigazgatási szervnek a konkrét ügy eldöntéséhez szükséges adat; a nemzetbiztonsági szolgálat részére valamennyi adat; a felsőoktatási információs rendszer működéséért felelős szerv részére valamennyi adat; a Diákhitel Központnak a hallgatói hitel jogszervi folyósításával és a tanulmányok folytatásával összefüggő adatok; a magyar állami ösztöndíj feltételei teljesítésének nyilvántartásáért felelős szervnek a képzésre és a hallgatói jogviszonyra vonatkozó adatok.

## II. A felsőoktatási információs rendszer keretében nyilvántartott és kezelt személyes és különleges adatok

II/A. Felsőoktatási intézménytörzs

E törvény alapján nyilvántartott adatok:

a) a felsőoktatási intézmény

aa) fenntartójának neve, székhelye címe, képviselője neve, értesítési címe, elérhetősége (telefon, telefax, e-mail),

ab) tisztségviselőinek – rektor, kancellár, gazdasági vezető, belső ellenőrzés vezetője, gazdasági tanács elnöke és tagjai, a szenátus tagjai, az igazgatási feladatot ellátó hivatal vezetője, kollégiumi vezető, szakkollégium képviselője – neve, értesítési címe, elérhetősége (telefon, e-mail),

ac) a felsőoktatási intézmény által – az alaptevékenysége körében – kötött együttműködési megállapodás, és az abban szereplő adatok,

- ad*) a felsőfokú képzések szakfelelősenek neve, oktatói azonosítója,
- ae*) közhasznú szervezetként való működés esetén a felügyelő bizottság tagjainak neve és értesítési címe;
- b*) a Magyarországon működő külföldi felsőoktatási intézmény
- ba*) fenntartójának neve, székhelye címe, képviselője és magyarországi képviselője neve, értesítési címe, elérhetősége (telefon, telefax, e-mail),
- bb*) tisztségviselői neve, értesítési címe, elérhetősége (telefon, telefax, e-mail),
- bc*) a felsőfokú képzések szakfelelősenek neve, oktatói azonosítója;
- c*) a MAB, a Felsőoktatási Tervezési Testület, a Magyar Rektori Konferencia, a Hallgatói Önkormányzatok Országos Konferenciája és a Doktoranduszok Országos Szövetsége esetében
- ca*) a szervezet neve, székhelye,
- cb*) a vezető tisztségviselőjének, felügyelő bizottsága, felülvizsgálati bizottsága tagjainak neve és értesítési címe;
- d*) a 67. § (3) bekezdés *f*) pontja szerinti diáktotthon
- da*) fenntartójának neve, székhelye, címe, képviselőjének neve, értesítési címe, elérhetősége (telefon, telefax, e-mail),
- db*) vezetőjének neve, értesítési címe, elérhetősége (telefon, telefax, e-mail)
- e*) a 8. § (6) bekezdése szerinti megállapodás és az abban szereplő adatok.

## II/B. Alkalmazotti személyi törzs

### 1. E törvény alapján nyilvántartott adatok:

- a*) név, nem, születési név, születési hely és idő, anyja neve, állampolgárság, azonosító szám;
- b*) lakóhely, tartózkodási hely, értesítési cím;
- c*) munkaviszonyra, közalkalmazotti jogviszonyra, megbízási jogviszonyra vonatkozó adatok:
- ca*) a munkáltató – több esetén valamennyi munkáltató – megnevezése (intézményi azonosító száma),
- cb*) végzettségi szint, szakképzettség, szakképesítés, idegennyelv-tudás, tudományos fokozat,
- cc*) munkakör, vezetői megbízás,
- cd*) munkavégzés ideje,
- ce*) kutatói tevékenység, tudományos munka, művészeti alkotói tevékenység, azok eredményei, kitüntetések, díjak és más elismerések, címek,
- cf*) a 26. § (3) bekezdése szerinti nyilatkozat;
- d*) az adatokat igazoló okiratok azonosítására szolgáló adatok;
- e*) doktori iskolai tagság,
- f*) oktatói tevékenységét mely szak, szakok képzése keretében folytatja.

### 2. Az 1. pontban fel nem sorolt személyes és különleges adat az érintett írásbeli hozzájárulásával tartható nyilván.

3. Az 1. pontban felsorolt adatok továbbíthatók: a társadalombiztosítási, illetmény és munkabér vagy más juttatás kifizetőhelyének (minden olyan adat, amely az illetmény, munkabér vagy más juttatás, jogosultság megállapításához, igénybeviteléhez szükséges); a bíróságnak, rendőrségnek, ügyészségnek, a bírósági végrehajtónak, államigazgatási szervnek (a konkrét ügy eldöntéséhez szükséges adatok); a nemzetbiztonsági szolgálatnak (valamennyi adat); a fenntartónak (a fenntartói jogok gyakorlásához szükséges valamennyi adat); a Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottságnak (a szakértői tevékenység ellátásához szükséges valamennyi adat); a felsőoktatási intézménynek (az alkalmazottjával kapcsolatos minden adat); továbbá a köznevelési információs rendszernek (az 1. *a*) és *b*) pont szerinti adat annak biztosítása érdekében, hogy egy személynek csak egy azonosító száma legyen).

## II/C. A hallgatói, doktorjelölti személyi törzs

### 1. E törvény alapján nyilvántartott adatok:

- a*) a hallgatói (doktorjelölti) jogviszonnyal összefüggő adatok:
- aa*) a hallgató (doktorjelölt) neve, születési neve, anyja neve, születési helye és ideje, állampolgársága, neme, lakóhelye, tartózkodási helye, értesítési címe,
- ab*) nem magyar állampolgár esetén a Magyarország területén való tartózkodás jogcíme és a tartózkodásra jogosító okirat – külön törvény szerint a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek esetén a tartózkodási jogot igazoló okmány – megnevezése, száma,
- ac*) a jogviszony típusa, keletkezésének és megszűnésének időpontja és módja,
- ad*) a hallgató által folytatott képzés megnevezése, finanszírozásának módja és munkarendje, megkezdett félévek, a hallgatói jogviszony szünetelésének ideje, a képzés befejezésének várható időpontja
- ae*) a képzés során, illetve azt megelőzően igénybe vett támogatási idő,
- af*) a külföldi felsőoktatási résztanulmányok helye, ideje,
- ag*) az előnyben részesítési követelmények teljesülésére vonatkozó adatok,
- ah*) a fogyatékkal élőket illető különleges bánásmód elbírálásához szükséges adatok,
- ai*) a hallgatói balesetre vonatkozó adatok,
- aj*) a hallgató diákigazolványának sorszáma,
- ak*) a törzslap azonosító száma,
- al*) a hallgató azonosító száma, adóazonosító jele, társadalombiztosító azonosító jele, a felvételi azonosító, a 48/D. § (2) bekezdés szerinti nyilatkozat azonosító száma,
- am*) a szakmai gyakorlat teljesítésére, az abszolutóriumra, a záróvizsgára (doktori védésre), a nyelvvizsgára, a korábban megszerzett oklevélre vonatkozó adatok,
- an*) a kiadott okiratok tartalmára és azonosítására vonatkozó adatok,
- ao*) a külföldi állampolgárságú hallgató miniszteri ösztöndíjára vonatkozó adatok,
- ap*) a képzés során megszerzett, illetve elismert kreditek száma,
- aq*) kollégiumi elhelyezés esetén a kollégium megnevezése, az adott félévre vonatkozó elhelyezés ténye,
- ar*) diáktotthoni elhelyezés esetén a diáktotthon megnevezése és OM-azonosítója, az adott félévre vonatkozó elhelyezés ténye;
- b*) a kiadott oklevél, bizonyítvány adatai,
- ba*) az igazolt szakképzettség, szakképesítés megnevezése,
- bb*) az oklevél, bizonyítvány kelte, aláíróinak neve,
- bc*) az oklevél, bizonyítvány kiállítására szolgáló nyomtatvány sorszáma,
- bd*) a hallgató törzskönyvi száma,
- be*) az oklevél, bizonyítvány egyéb adatai,
- bf*) oklevélmelléklet adatai;
- c*) a hallgatói pályakövetéssel kapcsolatos adatok;
- d*) az adatokat igazoló okiratok azonosítására szolgáló adatok;
- e*) a hallgató által fizetett díjak és térítések – a kötelezettséghez kapcsolódó részletfizetési kedvezmény, halasztás, mentesség – adatai;
- f*) hallgatói támogatásban, gyermekellátási segélyben, gyermekgondozási díjban, rendszeres gyermekvédelmi támogatásban, lakhatási támogatásban részesülés esetén e támogatások adatai;
- g*) a hallgató részére hallgatói jogviszonyára tekintettel folyósított – a 85. § (1) és (2) bekezdésében foglaltak szerint a Kormány által rendelettel alapított –

ösztöndíj adatai.

2. Az 1. pontban fel nem sorolt személyes és különleges adat az érintett írásbeli hozzájárulásával tartható nyilván.

3. Az adatok továbbíthatók: a bíróságnak, a rendőrségnek, az ügyészségnek, a bírósági végrehajtónak, az államigazgatási szervnek a konkrét ügy eldöntéséhez szükséges adat; a nemzetbiztonsági szolgálat részére valamennyi adat; a Diákhitel Központnak a hallgatói hitel jogszerű folyósításával és a tanulmányok folytatásával összefüggő adatok; a magyar állami ösztöndíj feltételei teljesítésének nyilvántartásáért felelős szervnek a képzésre, a hallgatói jogviszonyra vonatkozó adatok, valamint az 1. pont *a)* alpontban meghatározott adatok; a társadalombiztosítási hatóságnak a társadalombiztosítási ellátásra való jogosultságot meghatározó adatok; a felsőoktatási intézménynek a hozzá jelentkező és vele hallgatói (doktorjelölti) jogviszonyban álló személyre vonatkozó valamennyi adat; a felsőoktatási intézménynek a hozzá felvételre került személyekre vonatkozó valamennyi adat; a köznevelési információs rendszer felé a tanulói jogviszonnyal rendelkező személyekre vonatkozó valamennyi adat, továbbá – a 35. § (4) bekezdésében foglaltak jogszerű biztosítása érdekében – az 1. pont *aa)* alpont szerinti adat; a miniszter által vezetett minisztériumnak a statisztikai célú adatszolgáltatáshoz szükséges valamennyi adat.

II/D. Felvételi személyi törzs

1. E törvény alapján nyilvántartott adatok:

*a)* felvétellel összefüggő adatok:

*aa)* a jelentkező neve, születési neve, anyja neve, születési helye és ideje, neme, állampolgársága, lakóhelye és tartózkodási helye, értesítési címe, oktatási azonosítója, nem magyar állampolgár esetén a Magyarország területén való tartózkodás jogcíme és a tartózkodásra jogosító okirat – külön törvény szerint a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek esetén a tartózkodási jogot igazoló okmány – megnevezése, száma,

*ab)* az érettségi vizsga adatai,

*ac)* a középiskola adatai,

*ad)* a felvételi kérelem elbírálásához szükséges adatok,

*ae)* a felvételi eljárás adatai.

2. A vallási, világnézeti elkötelezettségre, annak igazolására mint jelentkezési feltételre vonatkozó személyes adatot nem lehet nyilvántartani. A többi adat az érintett hozzájárulásával tartható nyilván.

3. Az adatok továbbíthatók: a bíróságnak, rendőrségnek, ügyészségnek, a bírósági végrehajtónak, államigazgatási szervnek a konkrét ügy eldöntéséhez szükséges adat; a nemzetbiztonsági szolgálat részére valamennyi adat; a felsőoktatási intézménynek a hozzá jelentkező személyre vonatkozó valamennyi adat; a felsőoktatási intézménynek a hozzá felvételre került személyekre vonatkozó valamennyi adat.

### III. Az adatkezelésnek és az adattovábbításnak a felsőoktatási információs rendszer működéséhez kapcsolódó egyes kérdései

1. A felsőoktatási információs rendszeréből – törvény eltérő rendelkezésének hiányában – személyes adat csak az érintett kérése, illetve írásbeli hozzájárulása esetén, az érintett egyidejű értesítése mellett adható ki. A felsőoktatási információs rendszer keretében folyó adatkezelés jogszerűségéért a miniszter felelős. A felsőoktatási információs rendszerbe az érintett – saját adatai tekintetében – jogosult betekinteni és kérni adatainak helyesbítését – a jogszabályban elrendelt adatkezelések kivételével – törlését. Az információs rendszerbe történő betekintés, az adatok helyesbítése, törlése minden esetben ingyenes.

2. A felsőoktatási információs rendszer működtetéséért felelős szerv a felsőoktatási információs rendszerben nyilvántartott személyek természetes személyazonosító adatairól, állampolgárságáról, a személyiadat- és lakcímnnyilvántartásból kikerülés okáról és időpontjáról, és lakcíméről – azonosítás, ellenőrzés és hitelesítés céljából – térítésmentesen, elektronikus úton adatot igényelhet a személyiadat- és lakcímnnyilvántartás központi szervétől. A felsőoktatási információs rendszer működtetéséért felelős szerv a felsőoktatási információs rendszerben nyilvántartott személyek természetes személyazonosító adatait, személyi igazolvány számát és lakcímét elektronikus úton megküldi a személyiadat- és lakcímnnyilvántartás központi szervének. A sikeres azonosítást követően a személyiadat- és lakcímnnyilvántartás központi szerve kapcsolati kódot képez, amelyet azonosítás céljából megküld a felsőoktatási információs rendszer működtetőjének. A személyiadat- és lakcímnnyilvántartás központi szerve az azonosított természetes személy természetes személyazonosító adatainak, lakcímének, állampolgárságának a személyiadat- és lakcímnnyilvántartásban bekövetkezett változásáról és a természetes személynek a személyiadat- és lakcímnnyilvántartásból kikerülése okáról és időpontjáról a kapcsolati kódon értesíti a felsőoktatási információs rendszer működtetéséért felelős szervet. A felsőoktatási információs rendszer működtetéséért felelős szerv a jelen pont szerint tudomására jutott adatokat – az e törvényben meghatározott ideig – tárolhatja, és felhasználhatja az érintett személyek és adatszolgáltató intézmények tájékoztatására.

3. A felsőoktatási információs rendszer működtetéséért felelős szerv annak, akit oktatói, kutatói, illetve tanári munkakörben foglalkoztatnak, oktatói azonosító számot ad ki. Az azonosító szám a tanári, az oktatói, illetve a kutatói munkakörben történő foglalkoztatás figyelemmel kísérésére szolgál. A felsőoktatási információs rendszer tartalmazza azoknak a nyilvántartását, akik azonosító számmal rendelkeznek, továbbá azokat, akik a 25. § (3) bekezdése szerint megbízási jogviszonyban oktatói feladatot látnak el. A nyilvántartásból személyes adat – az érintetten kívül – csak az egyes, a foglalkoztatáshoz kapcsolódó juttatások jogszerű igénybevétele érdekében megállapítása céljából továbbítható, a szolgáltatást nyújtó vagy az igénybevétele jogosságának ellenőrzésére hivatott részére. Az információs rendszerben adatot az érintett foglalkoztatásának megszűnésére vonatkozó bejelentéstől számított öt évig lehet kezelni, kivéve, ha ez alatt az idő alatt az érintettet ismét bejelentik a nyilvántartásba.

4. A felsőoktatási információs rendszer működtetéséért felelős szerv a hallgatóknak hallgatói azonosító számot ad ki. Az azonosító szám a hallgatói jogviszonnyal összefüggő jogok és kötelezettségek érvényesülésének figyelemmel kísérésére szolgál. Nem kell új azonosító számot adni annak, aki a köznevelésben kapott tanulói azonosító számot. A felsőoktatási információs rendszere tartalmazza a hallgatói nyilvántartást. A hallgatói nyilvántartásból személyes adat – az érintetten kívül – csak hallgatói jogviszonyhoz kapcsolódó juttatás, illetőleg a hallgatói hitel jogszerű igénybevétele megállapítása céljából továbbítható a szolgáltatást nyújtó vagy az igénybevétele jogosságának ellenőrzésére hivatott részére. A hallgatói nyilvántartásban adatot a hallgatói jogviszony megszűnésére vonatkozó bejelentéstől számított nyolcvan évig lehet kezelni.

5. A munkaviszonyban, közalkalmazotti jogviszonyban foglalkoztatott tanár, oktató, kutató vagy munkaviszonyban, közalkalmazotti jogviszonyban foglalkoztatott tanár, oktató, kutató kérelmére a munkáltatói oktatói, kutatói, tanári igazolvány (a továbbiakban: oktatói igazolvány) kiadását kezdeményezi a felsőoktatási információs rendszer működtetéséért felelős szervnél.

5.1. Az oktatói igazolvány elkészítéséről a felsőoktatási információs rendszer működtetéséért felelős szerv gondoskodik, amelyet adatfeldolgozó útján küld meg a jogosult részére. Az oktatói igazolvány tartalmazza az igazolvány számát, a jogosult nevét, születési helyét és idejét, azonosító számát, a munkáltatója nevét, címét, a jogosult fényképét és aláírását, valamint az oktatói igazolvány lejáratának időpontját és érvényességére vonatkozó adatot. A felsőoktatási információs rendszer működtetéséért felelős szerv az oktatói igazolvány elkészítése körében tudomására jutott személyes adatot az oktatói igazolvány érvényességének megszűnését követő öt évig kezelheti.

5.2. Az oktatói igazolvány elkészítésére irányuló eljárásban – ha kormányrendelet eltérően nem rendelkezik –

*a)* a jogosult vagy munkáltatója elektronikus úton terjeszti elő az igazolvány iránti kérelmet és tesz jogszabályban meghatározott más eljárási cselekményeket,

*b)* a felsőoktatási információs rendszer működtetéséért felelős szerv elektronikus úton tart kapcsolatot.

5.3. Az oktatói igazolvány igénylésének szabályait kormányrendelet határozza meg.

5.4. A felsőoktatási információs rendszer működtetéséért felelős szerv az oktatói igazolvány igényléséhez és előállításához szükséges személyes adatokat, az oktatói igazolvány egyedi azonosítóját, a kiadott érvényesítő matrica sorszámát, valamint a jogosultság ellenőrzéséhez és nyilvántartáshoz szükséges további, személyes adatnak nem minősülő adatot tartalmazó nyilvántartást vezeti.

6. A hallgató vagy a hallgató kérelmére a felsőoktatási információs rendszer diákigazolvány kiadását kezdeményezi a felsőoktatási információs rendszer működtetéséért felelős szervnél. A diákigazolvány elkészítéséről a felsőoktatási információs rendszer működtetéséért felelős szerv gondoskodik, amelyet adatfeldolgozó útján küld meg a jogosult részére.

6.1. A diákigazolvány tartalmazza a diákigazolvány számát, a hallgató nevét, születési helyét és idejét, lakcímét, aláírását. A diákigazolvány tartalmazza továbbá a hallgató fényképét, azonosító számát, a felsőoktatási intézmény nevét, címét a diákigazolvány lejáratának időpontját, az érvényességre vonatkozó adatot, a diákigazolvány típusának megjelölését. A felsőoktatási információs rendszer működtetéséért felelős szerv a diákigazolvány elkészítése körében

tudomására jutott személyes adatokat az igazolvány érvényességének megszűnését követő öt évig kezelheti.

6.2. A diákigazolvány elkészítésére irányuló eljárásban – ha kormányrendelet eltérően nem rendelkezik –

a) a hallgató vagy a felsőoktatási intézmény elektronikus úton terjeszti elő a diákigazolvány iránti kérelmet és tesz jogszabályban meghatározott más eljárási cselekményeket,

b) a felsőoktatási információs rendszer működéséért felelős szerv elektronikus úton tart kapcsolatot.

6.3. A diákigazolvány igénylésének szabályait kormányrendelet határozza meg.

6.4. A felsőoktatási információs rendszer működéséért felelős szerv a diákigazolvány igényléséhez és előállításához szükséges személyes adatokat, a diákigazolvány egyedi azonosítóját, a kiadott érvényesítő matrica sorszámát, valamint a jogosultság ellenőrzéséhez és nyilvántartásához szükséges további, személyes adatnak nem minősülő adatot tartalmazó nyilvántartást vezet.

7. A felsőoktatási információs rendszer működéséért felelős szerv kezelheti a felsőoktatási intézmények felvételi eljárásával összefüggő adatokat. A köznevelési információs rendszerre szolgáltathatja a felsőoktatási információs rendszer működéséért felelős szerv részére a felvételi kérelmek elbírálásához szükséges érettségi adatokat. Ehhez kapcsolódóan megküldi a tanulói azonosító számot is. A felvételi eljárással kapcsolatos személyes és különleges adatot – ha az eljárás eredményeként hallgatói jogviszony létesítésére nem kerül sor – a felvételi jelentkezési lap benyújtásától számított egy évig lehet kezelni.

8. A felsőoktatási információs rendszerből személyes adat az adatok pontosságának, teljességének, időszerűségének biztosítása céljából rendszeresen, valamint az oktatói és diákigazolvány igénylés keretében továbbítható a személyi és lakcímnnyilvántartás szerve részére.

9. A köznevelési információs rendszer szolgáltathatja a felsőoktatási információs rendszer működéséért felelős szerv részére a felvételi kérelmek elbírálásához szükséges adatokat, valamint a jelentkező, hallgató tanulói azonosító számát.

#### IV. A FELŐOKTATÁSI INTÉZMÉNY FENNTARTÓJA ÁLTAL NYILVÁNTARTOTT ÉS KEZELT SZEMÉLYES ÉS KÜLÖNLEGES ADATOK

1. E törvény alapján nyilvántartott adatok:

A felsőoktatási intézmény fenntartója az I/A. 4. és I/B. 4. pont alapján részére a felsőoktatási intézmény által a fenntartói irányítással összefüggő feladatok ellátása, a fenntartói jogok gyakorlása céljából egyedileg, vagy informatikai rendszere útján továbbított, illetve közvetlenül hozzáférhetővé tett személyes és különleges adatok.

2. Az adatkezelés időtartama: az adattovábbítástól számított öt évig.

3. Az 1. pontban felsorolt adatok továbbíthatók: a bíróságnak, rendőrségnek, ügyészségnek, a bírósági végrehajtónak, államigazgatási szervnek (a konkrét ügy eldöntéséhez szükséges adatok); a munkavégzésre vonatkozó rendelkezések ellenőrzésére jogosultaknak (a foglalkoztatással összefüggő adatok); a nemzetbiztonsági szolgálatnak (valamennyi adat); a Diákhitel Központnak (a hallgatói hitel jogszerű folyósításával és a tanulmányok folytatásával összefüggő adatok); az Avtv. 28. §-a alapján a fenntartóhoz intézett adatmegismerési kérelem teljesítése céljából a kérelmezőnek az Avtv. 26. § (3) bekezdése szerinti közérdekből nyilvános adatnak minősülő adatok.

##### 4. melléklet a 2011. évi CCIV. törvényhez

#### A Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszer pályázati eljárása keretében nyilvántartott és kezelt személyes és különleges adatok

1. E törvény által nyilvántartott adatok, az ösztöndíjra pályázó személy

a) természetes személyazonosító adatai

b) adóazonosító jele

c) lakóhelye

d) elérhetősége

e) a felsőfokú képzésre vonatkozó adatok

f) érettségi éve

g) a pályázó szociális rászorultságát igazoló – a pályázóra, a pályázó közeli hozzátartozóira, illetve a pályázóval egy háztartásban élőkre vonatkozó – személyes és különleges adatok

h) a pályázó felsőoktatási intézménybe történő felvételének eredménye

i) a pályázó hallgatói jogviszonyának állapotára vonatkozó adatok

2. Az 1. pontban megjelölt adatok kezelésére jogosult

a) a miniszter vagy a miniszter által a pályázat lebonyolítására kijelölt szervezet (továbbiakban: pályázatkezelő szervezet),

b) az ösztöndíjrendszerhez csatlakozott helyi önkormányzat,

c) az ösztöndíjat folyósító felsőoktatási intézmény.

3. Az adatkezelés célja:

az ösztöndíjpályázat lebonyolítása, és az ösztöndíjra való jogosultság ellenőrzése.

4. Az adatkezelés időtartama:

az ösztöndíj időtartamának lejártától számított 5 év.

5. Az ösztöndíjrendszerrel összefüggésben kezelt személyes és különleges adatok továbbítására jogosultak köre és feltételei:

a) a 2. pontban meghatározott adatkezelők kölcsönösen továbbíthatják egymás felé a pályázó 1. pontban meghatározott valamennyi adatát,

b) a felsőoktatási információs rendszer működtetéséért felelős szerv a pályázatkezelő szervezetnek valamint a támogatást nyújtó helyi önkormányzatnak a pályázó felsőoktatási intézménybe történő felvételének eredményét,

c) a felsőoktatási intézmény a pályázatkezelő szervezetnek, valamint a támogatást nyújtó helyi önkormányzatnak a hallgatói jogviszony állapotára vonatkozó adatot.

##### 5. melléklet a 2011. évi CCIV. törvényhez

#### A magyar állami ösztöndíj feltételei teljesítésének nyilvántartásáért felelős szervnél nyilvántartott és kezelt személyes és különleges adatok

1. E törvény által nyilvántartott adatok a (volt) állami (rész)ösztöndíjas hallgató

a) természetes személyazonosító adatai, adóazonosító jele, társadalombiztosítási azonosító jele,

b) lakcímről (lakóhely és tartózkodási hely) vonatkozó adatai,

c) hazai munkaviszony(ok) létesítésére és időtartamára vonatkozó adatai,

d) a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló törvényben meghatározott álláskeresőként történő nyilvántartásba vételére, valamint az álláskeresőként eltöltött időtartamra vonatkozó adatai,

e) csecsemőgondozási díj folyósításának időtartamára vonatkozó adatai,

f) gyermekgondozási segély folyósításának időtartamára vonatkozó adatai,

g) gyermekgondozási díj folyósításának időtartamára vonatkozó adatai,

h) a személyiadat- és lakcímnnyilvántartásból való kikerülésének oka és időpontja,

i) megváltozott munkaképességre, valamint ennek időtartamára vonatkozó adatai,

- h) állampolgársága,
- i) elektronikus levelezési címe,
- j) felsőoktatási képzésére, a hallgatói jogviszonyára vonatkozó adatai.

1/A. E törvény által a felsőoktatási felvételre jelentkezőkről nyilvántartott adatok

- a) a jelentkező természetes személyazonosító adatai,
- b) a jelentkező lakcímre (lakóhelyre és tartózkodási helyre) vonatkozó adatai,
- c) a jelentkező felvételi azonosító száma,
- d) a jelentkező elektronikus levelezési címe,
- e) a jelentkező oktatási azonosítója,
- f) azon képzés adatai, amelyre a jelentkező állami (rész)ösztöndíjas finanszírozási formában felvételt nyert.

2. Az 1–1/A. pontban megjelölt adatok kezelésére a magyar állami ösztöndíj feltételei teljesítésének nyilvántartásáért felelős szerv jogosult.

3. Az adatkezelés célja:

Az állami (rész)ösztöndíjas hallgató által vállalt kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, ellenőrzése.

4. Az adatkezelés időtartama:

Az adatok a hallgató részére meghatározott feltételek teljesítésétől számított 5 évig kezelhetők. Amennyiben hallgatói jogviszony létesítésére nem kerül sor, a jelentkező 1/A. pont szerinti adatai a jelentkezéstől számított 1 évig kezelhetők.

5. Továbbítható:

a) a bíróságnak, a rendőrségnek, az ügyészségnek, a bírósági végrehajtónak, valamint az államigazgatási szervnek, ha konkrét ügy eldöntéséhez szükséges adat;

b) a nemzetbiztonsági szolgálat részére valamennyi adat.

6. A magyar állami ösztöndíj feltételei teljesítésének nyilvántartásáért felelős szerv a nyilvántartott személyek azonosítása és a változások követése, ellenőrzése céljából térítésmentesen, elektronikus úton az 1. pont szerinti, az adott szerv által nyilvántartott adatot igényelheti a személyiadat- és lakcímnyilvántartás központi szervétől, az állami foglalkoztatási szervtől a kincstártól, az egészségbiztosítási szervtől, a nyugdíjbiztosítási igazgatási szervtől, a felsőoktatási információs rendszer működéséért felelős szervtől és az adóhatóságtól.

A magyar állami ösztöndíj feltételei teljesítésének nyilvántartásáért felelős szerv a (volt) állami (rész)ösztöndíjas hallgató természetes személyazonosító adatait és lakcímét azonosítás céljából elektronikus úton megküldi a személyiadat- és lakcímnyilvántartás központi szervének. A sikeres azonosítást követően a személyiadat- és lakcímnyilvántartás központi szerve kapcsolati kódot képez, amelyet azonosítás céljából megküld a magyar állami ösztöndíj feltételei teljesítésének nyilvántartásáért felelős szervnek. A személyiadat- és lakcímnyilvántartás központi szerve az azonosított természetes személy természetes személyazonosító adatainak és lakcímének a személyiadat- és lakcímnyilvántartásban bekövetkezett változásáról a kapcsolati kódon értesíti a magyar állami ösztöndíj feltételei teljesítésének nyilvántartásáért felelős szervet.

7. A magyar állami ösztöndíj feltételei teljesítésének nyilvántartásáért felelős szerv azonosítás és a változások követése, ellenőrzése céljából történő adatigényléshez a személyiadat- és lakcímnyilvántartás központi szervének, az állami foglalkoztatási szervnek, a kincstárnak, az egészségbiztosítási szervnek, a nyugdíjbiztosítási igazgatási szervnek, a felsőoktatási információs rendszer működéséért felelős szervnek és az adóhatóságnak megküldheti a nyilvántartott személyek természetes személyazonosító adatait, továbbá adóazonosító jelét és társadalombiztosítási azonosító jelét. A sikeres azonosítást követően

a) a személyiadat- és lakcímnyilvántartás központi szerve a (volt) magyar állami ösztöndíjas hallgató nevére, születési nevére, lakcímére (lakóhely és tartózkodási hely) a személyiadat- és lakcímnyilvántartásból kikerülés okára és időpontjára, állampolgárságára,

b) a munkaügyi központok és kirendeltségeik a (volt) magyar állami ösztöndíjas hallgatónak a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló törvényben meghatározott álláskeresőként történő nyilvántartásba vételére, valamint az álláskeresőként eltöltött időtartamra,

c) a kincstár a gyermekgondozási segélynek a (volt) magyar állami ösztöndíjas hallgató részére történő folyósítás időtartamára,

d) az egészségbiztosítási szerv a csecsemőgondozási díjnak és a gyermekgondozási díjnak a (volt) magyar állami ösztöndíjas hallgató részére történő folyósítás időtartamára,

e) a felsőoktatási információs rendszer működéséért felelős szerv a (volt) magyar állami ösztöndíjas hallgató természetes személyazonosító adataira, adóazonosító jelére, társadalombiztosítási azonosító jelére, elektronikus levelezési címére, felsőoktatási képzésére, a hallgatói jogviszonyára, a jelentkező természetes személyazonosító adataira, felsőoktatási képzésére, lakcímére,

f) az adóhatóság a (volt) magyar állami ösztöndíjas hallgatónak hazai munkaviszony(ok) létesítésére és időtartamára,

g) a nyugdíjbiztosítási igazgatási szerv a (volt) magyar állami ösztöndíjas hallgató nyugdíjkorhatár elérésére

vonatkozóan kért nyilvántartott adatokat átadja a magyar állami ösztöndíj feltételei teljesítésének nyilvántartásáért felelős szervnek.